

SLOVANSKÁ EPOPEJ – HLEDÁNÍ MÍSTA

PRA
PRA
PRA
PRA

IPR ———
PRAHA

**SLOVANSKÁ EPOPEJ –
HLEDÁNÍ MÍSTA**

Institut plánování a rozvoje
hlavního města Prahy

Sekce detailu města
Kancelář veřejného prostoru

kontaktní osoba:
Ing. arch. Kristina Ullmannová

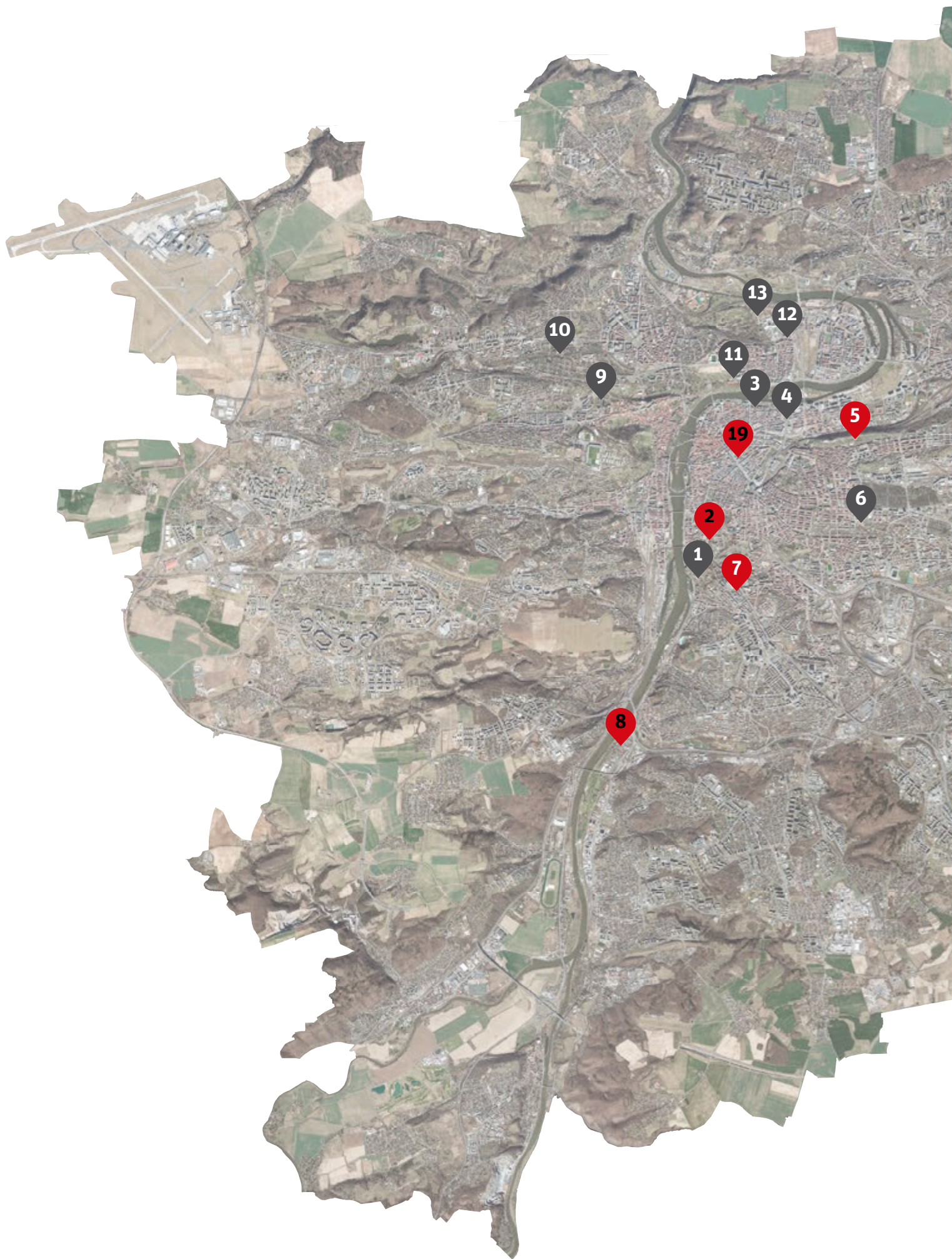
spolupráce:
Kancelář podpory území
Kancelář prostorových dat
Kancelář analýz a prognóz

červen 2020

OBSAH

Mapa – lokality	6
Úvod	8
Historie díla	9
Požadavky	10
Výběr lokalit	11
Shrnutí	12
Další postup	13
Karty jednotlivých lokalit	15

SLOVANSKÁ EPOPEJ – HLEDÁNÍ MÍSTA

Legenda

- doporučená lokalita
- nedoporučená lokalita
- 1 vlastník pozemku hl. m. Praha, DPP, ČR
- 2 soukromý vlastník

Mapa lokalit

- 1 Vyšehrad
- 2 Nádraží Vyšehrad
- 3 Revoluční – Eliščiny lázně
- 4 Těšnov
- 5 Pavilon na Vítkově
- 6 Vozovna Orionka
- 7 Pankrácké náměstí
- 8 Ledárny Braník
- 9 Jízdárna Pohořelec
- 10 Proboštský dvůr
- 11 Letná – Muzejní náměstí
- 12 Výstaviště Holešovice – u tratě
- 13 Výstaviště Holešovice – Bruselská cesta
- 14 Pragovka
- 15 Strašnická
- 16 Letňany
- 17 Multikino Galaxie
- 18 Háje
- 19 Savarin

Anotace

Hledání místa pro expozici monumentálního cyklu malířských pláten Alfonse Muchy, Slovanské epeje, trvá již více než sto let. Tento dokument shrnuje lokality, o kterých bylo uvažováno v minulosti, navrhuje některé lokality nové a všechny popisuje podle několika jednotných kritérií s cílem poskytnout pokud možno ucelený obraz.

Na podkladě tohoto zvážení doporučuje celkem sedm lokalit k dalšímu podrobnějšímu prověření a projednání. Následně by mohla být vybrána nejvhodnější varianta umístění a zahájena investiční a projektová příprava výstavby nové síně nebo obnovy existujícího prostoru.

	lokality	doporuč. sledovat variantu	stručné zdůvodnění doporučení	další postup	vlastnictví
1	Vyšehrad	ne	nevhodné, neprojednatelné		Hlavní město Praha
2	nádraží Vyšehrad	ano	možnost opravy a dostavby	jednat s vlastníky	soukromé
3	Revoluční	ne	složitě, časově náročné		Hlavní město Praha, Praha 1
4	Těšnov	ne	ujasnění priorit města		Hlavní město Praha, Praha 8
5	Vítkov	ano	ideový soulad	předběžně projednat	Hlavní město Praha
6	vozovna Orionka	ne	nejasná budoucnost		Dopravní podnik hl. m. Prahy
7	Pankráčké náměstí	ano	urbanistický přínos, synergie	zahrnout do urbanistické studie	Kongresové centrum Praha, hl. m. Praha
8	ledárny Braník	ano	využití objektu	jednat s vlastníky	soukromé
9	jízdárna Pohořelec	ne	možnost jiného využití objektu, vlastník		Česká republika (Správa Pražského hradu)
10	Proboštský dvůr	ne	nevhodný objekt		Hlavní město Praha
11	Letná – muzejní náměstí	ne	jiné využití		Hlavní město Praha
12	Výstaviště – u tratě	ne	nevhodný pozemek		Česká republika (Správa železnic)
13	Výstaviště – Bruselská cesta	ne	jiné využití		Hlavní město Praha
14	Pragovka	ano	využití objektu	jednat s vlastníky	soukromé
15	Strašnická	ne	jiné využití		Hlavní město Praha (Praha 10)
16	Letňany	ne	složitě, časově náročné		Hlavní město Praha
17	multikino Galaxie	ne	jiné využití		soukromé
18	Háje	ano	urbanistický přínos, synergie	předběžně projednat	Hlavní město Praha
19	Savarín	ano	zájem vlastníka, kulturní využití místo komerce	jednat s vlastníkem	soukromé

Cíl dokumentu

Tento dokument poskytuje přehled možných lokalit na území hlavního města pro umístění pavilonu pro soubor pláten Slovanské epeje malíře Alfonse Muchy. Malíř odkázal plátna městu Praze s podmínkou výstavby výstavní síně. Tato podmínka doposud nebyla splněna a hledání vhodného místa provází celé více než stoleté období od počátku vzniku díla. V dokumentu jsou shromážděny lokality, které byly v minulosti uváděny nebo již prověřovány jako možné, i lokality nové, které mohou poskytnout impuls k zaujetí jiného úhlu pohledu na dílo a jeho význam i přínos pro město.

Cílem tohoto dokumentu není vyřešit otázku v tomto okamžiku jednou provždy, ale nabídnout popis a srovnání potenciálu uvažovaných lokalit pro zhodnocení díla a jeho vztahu s Prahou podle jednotné osnovy. Kritéria – body osnovy – byla volena jak s ohledem na samotné dílo, tak z pohledu přínosu vybudování výstavní síně pro město a danou lokalitu. Výsledkem popisu každé lokality je doporučení pro další postup se zdůvodněním. Zástupci různých zájmů a názorů mohou dávat odlišnou váhu jednotlivým kritériím, tento dokument k takovému zvažování poskytuje podklad.

Dokument byl zpracován interními silami IPR Praha. Pro jeho další rozpracování a rozšíření je vhodné zapojit širší spektrum odborností, zejména na památkovou péči, historii nebo dějiny umění, i jednat s příslušnými městskými částmi nebo soukromými a dalšími vlastníky pozemků a objektů. Dalšími kroky by mělo být zadání prověřovacích studií a studií využitelnosti na vybrané potenciálně nejvhodnější lokality. Po získání celkového obrazu může hlavní město odpovědně rozhodnout, kterou z vybraných lokalit je nejvhodnější sledovat.

Seminář k trvalému umístění 20 pláten obrazového cyklu Alfonse Muchy Slovanská epeje Praha 2025¹

8. listopadu 2019 proběhl z iniciativy MgA. Hany Třeštíkové, radní pro oblast kultury, památkové péče, výstavnictví a cestovního ruchu seminář, který měl za úkol zahájit proces směřující k trvalému umístění souboru díla v Praze.

Přítomní se shodli na formulování tohoto závěru:

Cyklus Slovanské epeje by měl být prezentován v rámci **nového multifunkčního kulturního centra, situovaného mimo historické centrum Prahy**. Konečné umístění by mělo být vybráno na základě

Shrnující tabulka:
Přehled lokalit a shrnutí doporučení a dalšího postupu.

¹ Tato kapitola je převzata z textu zápisu ze semináře

komplexního hodnocení vytipovaných lokalit/stávajících staveb z hlediska splnění prostorových nároků a technických požadavků pro instalaci, možnosti naplnění stavebního programu a městotvorného potenciálu.

Spíše než v samotném pavilonu je třeba Slovanskou epopej prezentovat v rámci multifunkčního kulturního centra (zasazení díla do kontextu, různé perspektivy pohledu, mezinárodní význam díla). Alfons Mucha si Slovanskou epopej představoval jako středobod „domu slovanských kultur“, živého kulturního centra; zamlouvala se mu myšlenka umístění takového centra na Vítkově².

² Preference umístění na Vítkově vyplývá z osobního svědectví. V písemných dokumentech se objevuje přání umístění na Petříně.

Nutnost decentralizace kulturní nabídky města, možnost odlehčení turisticky zatíženému centru. Nové multifunkční centrum, ve kterém by byla Slovanská epopej vystavena, by se mohlo stát impulsem pro rozvoj celé městské čtvrti (městotvorný potenciál).

Možnost umístění epopeje v nějaké, pro tento účel konvertované nebo rozšířené stávající stavbě; problémem konverzí je, že nikdy nefungují na 100 % a vždy jsou spíše provizorním řešením. Novému hodnocení lokalit musí předcházet jasné rozhodnutí vedení města, že Slovanskou epopej v Praze umístit chce, následuje formulace podrobných technických podmínek umístění díla a formulace podrobného stavebního programu, teprve na základě těchto kritérií je možné lokality hodnotit.

Zvažované lokality musí být hodnoceny na základě většího množství kritérií, než tomu bylo v případě hodnotící studie IPR Praha z roku 2016 (proveditelnost lokality z hlediska technických požadavků a stavebního programu, soulad s územním/metropolitním plánem, pozemky ve vlastnictví HMP, městotvorný potenciál pro rozvoj širšího okolí, epičnost umístění atd.).

Doporučení dalšího postupu:

- 1. Hl. m. Praha jasně deklaruje, že stojí o trvalé umístění Slovanské epopeje na území hl. m. Prahy.*
- 2. Hl. m. Praha stanoví technické podmínky pro trvalé umístění Slovanské epopeje.*
- 3. Hl. m. Praha sestaví stavební program, co vše musí objekt obsahovat (jaké funkce a v jakých objemech).*
- 4. IPR Praha zpracuje studii na základě technických podmínek a stavebního programu, připraví užší výběr lokalit na území hl. m. Prahy.*
- 5. Hl. m. Praha vybere lokalitu mimo zahuštěné historické centrum města.*
- 6. Hl. m. Praha vypíše soutěž o návrh (architektonickou soutěž) nového objektu.*

Stručná historie díla, odkazu a hledání umístění

Jedinečný cyklus dvaceti monumentálních obrazů namaloval Alfons Mucha (1860–1939) v letech 1911–1928. Roku 1919 představil Mucha pět obrazů Slovanské epopeje v pražském Klementinu, táž pětice byla s velkým ohlasem vystavena v letech 1920–1921 v Chicagu a New Yorku. Cyklus byl veřejnosti poprvé v celistvosti předveden v roce 1928 při příležitosti otevření Veletržního paláce Pražských vzorkových veletrhů (budova pozdějšího Veletržního paláce, dnes sídlo jedné z budov Národní galerie).³

³ Zdroj informace: <https://www.slav-epic.com/c/o-slovanske-epopeji/>

Dopisem pražskému starostovi z 6. 11. 1909 nabídl Alfons Mucha městu Praze dar cyklu 20 velkých obrazů Slovanské epopeje. Cyklus chtěl Mucha vytvořit v několika příštích letech za finančního přispění amerického mecenáše Charlese R. Cranea a jeho prostřednictvím předat městu Praze do vlastnictví. Jedinou podmínkou daru bylo, že Praha na své náklady vystaví vhodnou budovu pro trvalé uložení a vystavení cyklu.

Městská rada na svém zasedání 19. 11. 1909 nabízený dar jednohlasně přijala a zároveň na sebe vzala závazek, že se postará o jeho vhodné umístění. Svůj závazek potvrdila i o rok později na zasedání 21.10. 1910. O povinnostech zastoupených stran bylo pak na počátku roku 1913 sepsáno ujednání, v němž se Mucha zavázal k vytvoření díla, Charles R. Crane k celkovému honoráři 100 000 liber a oba vzali na vědomí závazek města Prahy k převzetí díla a jeho umístění v k tomu účelu vystavěné síni.

V průběhu let 1912–1926 byly obrazy postupně dokončovány a předávány do vlastnictví města a o každém převzetí byl sepsán protokol či potvrzeno převzetí. V roce 1928 byl Alfonsi Muchovi na základě usnesení Ústředního zastupitelstva vyjádřen dík a v roce 1930 mu byla u příležitosti 70. narozenin udělena čestná plaketa hlavního města Prahy. Zároveň se epopej začala představovat veřejnosti.

Město neslo náklady na pojištění, zabezpečení a případné opravy obrazů a od roku 1910 se městské zastupitelstvo zabývalo s větší či menší intenzitou otázkou jejich umístění.

Uvažovalo se o různých lokalitách pro vybudování výstavního pavilonu (Petřín, Vyšehrad, Letná či Vítkov) nebo o využití některého ze stávajících objektů (Zbraslavský či Trojský zámek, Colloredo-Mansfeldský či Valdštejnský palác, Klementinum, Hvězda, Královský letohrádek, Groebova vila, Nostická jízdárna atd.). Do dnešního dne však Muchova podmínka nebyla splněna. Alfons Mucha sám tento fakt až do své smrti těžce nesl. Jako snahu o určitou kompenzaci je možno chápat návrh městské rady z roku 1923, jímž bylo A. Muchovi umožněno se slevou zakoupit obecní pozemek v Praze na výstavbu vily a ateliéru.

Obrazy byly zprvu provizorně umístěny přímo v ateliéru Alfonse Muchy na zámku ve Zbirohu. Od roku 1926 pak byly ve škole v Praze VII na Smetánce, odkud byly příležitostně zapůjčovány na výstavy doma i v zahraničí.

Po dobu německé okupace byla Slovanská epopej uschována v podzemí zemského archivu. Ani po druhé světové válce nebyla otázka umístění cyklu v Praze vyřešena, a proto rada ÚNV v roce 1950 schválila zápůjčku díla do Moravského Krumlova. Po dočasném navrácení do Prahy bylo ve Veletržním paláci vystaveno nejprve pět pláten a mezi roky 2012–2016 celý cyklus. Výstavu v Japonsku roku 2017 vidělo na 650 000 návštěvníků⁴. Roku 2018 Rada hlavního města Prahy rozhodla o umístění díla v nové dostavbě budovy Lapidária na Výstavišti, tento záměr však nebyl dále sledován. Aktuálně se epopej nachází v depozitáři Galerie hlavního města Prahy (GHMP). V roce 2019 rozhodla Praha o opětovném zapůjčení díla na dobu pěti let do Moravského Krumlova^{5,6}. Tento čas by měl být využit k přípravě trvalého umístění díla v Praze.

Od roku 2010 probíhají soudní spory spojené s tímto uměleckým souborem, které nebyly doposud pravomocně rozhodnuty. Argumentem v posledním z nich je i výhrada, že město Praha doposud nesplnilo podmínku daru a nepostavilo pro dílo výstavní síň⁷.

Požadavky na plochy, objem, expozici

Soubor díla se skládá z 20 pláten.

Rozměry jednotlivých pláten jsou následující:

7 obrazů – 8,10 × 6,10 m

7 obrazů – 4,80 × 4,05 m

3 obrazy – 6,20 × 4,05 m

2 obrazy – 4,05 × 6,20 m

1 obraz – 4,05 × 4,80 m

Doporučená odstupová vzdálenost pro prohlížení jednotlivých pláten by měla být kolem 12 m. Světlá výška výstavního prostoru pak minimálně 10 m.

Alfons Mucha sám naskicoval podobu vlastního pavilonu o zastavěné ploše přibližně 1000 m².

Výstavní plocha samotné dvorany Veletržního paláce, ve které bylo celé dílo vystaveno, je dle sdělení kurátorky též o výměře kolem 1 000 m².

Pro několik možných lokalit byly v minulosti zpracovány prověřovací studie. Výstavní plocha sálu v těchto studiích je, pokud je to z dokumentace patrné, většinou poněkud větší, ve snaze poskytnout dílu co nejhodnější výstavní podmínky, pohybuje se mezi 1 500–2 000 m².

Dále je třeba počítat se zázemím, které v nejnужnější a minimální podobě vyžaduje dalších cca 200 m², avšak optimálně je vhodnější doplnění o prostory s dalším programem, jako sál pro dočasné a doprovodné výstavy, obchod, restaurace apod. V některých lokalitách je možné, vhodné a žádoucí uvažovat o rozsáhleji koncipovaných doplňkových funkcích, které jednoúčelovou a trvalou expozici Slovanské epopeje doplní o program, který bude variabilní a bude přitahovat i jiné skupiny návštěvníků nebo vybízet k návštěvám častější. Zastavěná plocha budovou se tak může pohybovat mezi 1 200–2 500 m², při celkové výšce objektu kolem 12 m, alespoň v případě hlavního výstavního sálu. Z toho vyplývá obestavěný prostor v rozmezí cca 15 000–30 000 m³. (Z tohoto údaje je možné velmi hrubě odhadnout náklady na výstavbu nového objektu mezi 150–300 milionů Kč bez DPH). Samozřejmě pokud by byl pavilon propojen s nějakou další funkcí s vlastními prostorovými nároky, náklady stavby budou o to vyšší.

⁴ https://cs.wikipedia.org/wiki/Slovansk%C3%A1_epopej

⁵ Zdroj informace: <https://artalk.cz/2019/10/17/praha-zapujci-slovanskou-epopej-na-pet-let-do-moravskeho-krumlova/>

⁶ Kapitola zpracována podle: http://kultura.praha.eu/jnp/cz/dokumenty/ostatni/alfons_mucha_slovanska_epopej_mytus.xhtml

⁷ https://cs.wikipedia.org/wiki/Slovansk%C3%A1_epopej

V lokalitách, které jsou vesměs ve větší vzdálenosti od centra a poskytují větší prostor, je možné uvažovat o zapojení stavby pro Slovanskou epopej do souboru více staveb nebo většího objektu s dalším využitím.

Samostatnou otázkou je možnost umístění v existujícím objektu, který by byl pro novou funkci adaptován. Taková synergie se jeví jako možná, mohla by být příležitostí k zachování a revitalizaci již existujících budov. Je třeba ověřit po právní stránce, zda taková možnost odpovídá závazku města a splnění podmínek odkazu. V minulosti se o takových možnostech uvažovalo a jsou zahrnuty i do této studie.

Odhadovat návštěvnost budovy je obtížné. Může se značně lišit, i v závislosti na poloze, dalším doprovodném programu, úspěšnosti managementu nebo momentálních trendech.⁸

⁸ Pro srovnání:

Návštěvnost GHMP je průměrně 150 000 osob ročně, návštěvnost ZOO Praha kolem 1,5 milionu ročně, návštěvnost Národní galerie v Praze byla v roce 2018 přes 700 000 osob.

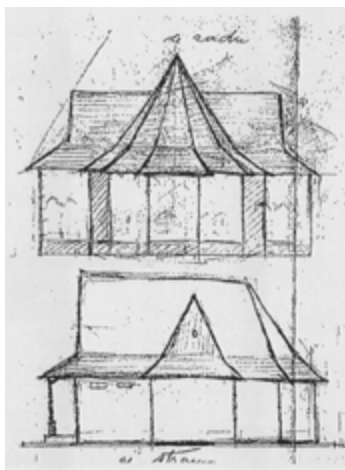
Vlastní představa Alfonse Muchy o podobě uspořádání pavilonu: Sám Alfons Mucha si představoval „síně do polokruhu, bez vší velké nákladnosti zbudovanou, která by stačila dát přístřeší proti povětrnostem a ovšem co možná ohnivzdorném.“ V dopise starostovi Prahy z roku 1909 navrhuje místo „někde na Petříně.“

Zařazení lokalit do výběru

V tomto materiálu bylo posuzováno celkem 19 lokalit. Jejich zařazení do výběru čerpalo ze třech hlavních zdrojů (některé se překrývají):

- starších prověřovacích studií IPR Praha (nebo dříve Útvaru rozvoje hl. m. Prahy) – 8 lokalit: Vyšehrad, Výstaviště – u tratě, Výstaviště – Bruselská cesta, Těšnov, Revoluční – Eliščiny lázně, Vítkov, Letná – Muzejní náměstí, jízďárna Pohořelec;
- námětů, které byly zmíněny na semináři pořádaném k umístění Slovanské epopeje paní radní Hanou Třeštíkovou v listopadu 2019 nebo sami investoři soukromých záměrů projevíli zájem o umístění – 7 lokalit: vozovna Orionka, Proboštský dvůr, Pragovka, Vítkov, multikino Galaxie, ledárny Braník, Savarin;
- pozemků nově vyhledaných IPR Praha podle několika kritérií (velikost pozemku, dostupnost, veřejné vlastnictví nebo možnost dohody se soukromým vlastníkem) – 7 lokalit: Strašnická, Revoluční s rozšířeným územím, Pragovka, Pankrácké náměstí, nádraží Vyšehrad, Letňany, Háje.

Vlastnictví posuzovaných pozemků a objektů:

Z 19 posuzovaných lokalit je dnes 12 zcela nebo zčásti ve vlastnictví Hlavního města Prahy, jím ovládaných subjektů nebo je svěřeno do správy některé městské části.

2 lokality jsou ve vlastnictví Českého státu a svěřeny do správy jím ovládaných subjektů:

Výstaviště – u tratě, jízďárna Pohořelec.

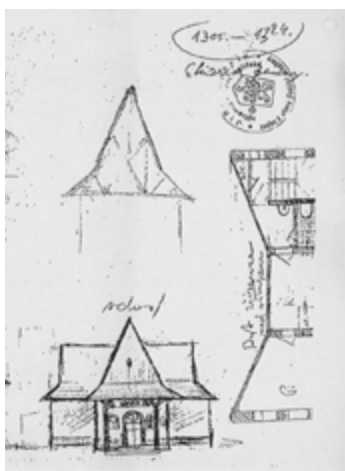
Pozemky na Pankráckém náměstí jsou z větší části vlastněny Kongresovým centrem Praha, a.s., jehož akcionáři jsou Český stát a Hlavní město Praha.

5 lokalit je ve vlastnictví soukromých subjektů: Pragovka, multikino Galaxie, ledárny Braník, nádraží Vyšehrad, Savarin.

Novostavba nebo konverze

Z 19 lokalit předpokládá:

- 11 výstavbu nové budovy: Vyšehrad, Výstaviště – u tratě, Výstaviště – Bruselská cesta, Těšnov, Strašnická, Revoluční, Vítkov, Pankrácké náměstí, Letňany, Letná – Muzejní náměstí, Háje
- 8 konverzi budov stávajících: vozovna Orionka, Proboštský dvůr, Pragovka, jízďárna Pohořelec, nádraží Vyšehrad (vlastní expozice by však byla v novostavbě), multikino Galaxie, ledárny Braník, Savarin (jedná se o využití stávajícího areálu, avšak v nově vytvořených nebo zásadně přestavěných objektech)

Karta lokality

Pro všechny posuzované lokality byly shromážděny následující informace:

- Stručný popis
- Vlastník
- Platný územní plán
- Návrh Metropolitního plánu

- Pozemky, výměra
- Připravované záměry v území
- Mapa s vyznačením hranice pozemku

Každá lokalita pak byla popsána podle následujících kritérií:

- Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy
Slovanská epopěj je dílo s mnoha symbolickými významy a spojené s kulturou a historií období vzniku. Soulad umístění díla s těmito významy může podpořit úspěch projektu.
- Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie
Výstavba nebo revitalizace budovy bude mít pozitivní efekt pro pozvednutí dané lokality v širším kontextu, propojí se s místem, bude iniciovat nebo podporovat její rozvoj.
- Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce
Posouzení vhodnosti a možnosti umístění jednoúčelového pavilonu pro stálou výstavu nebo synergie s další funkcí v dané lokalitě.
- Odhadovaná náročnost procesu přípravy
Odhadovaná složitost a časová náročnost procesu domluvy, přípravy, projednání dle technických podmínek, souladu s plánovacími dokumenty, vlastnictví
- Vhodnost pro umístění Slovanské epopěje ve srovnání
Ačkoliv se daná lokalita může jevit pro umístění díla jako možná, jiná funkce je pro danou lokalitu vhodnější
- Dostupnost
Vzdálenost od stanice metra a dalších prostředků MHD, z centra města, dostupnost pro předpokládanou skupinu návštěvníků, parkování.

Metoda formulace doporučení

Na základě těchto údajů a celostního posouzení podle uvedených kritérií je formulováno pro každou lokalitu doporučení k dalšímu postupu. Pro formulaci vlastních doporučení byly využity závěry listopadového semináře. Jeho účastníci se shodli na požadavku, aby cyklus byl přednostně prezentován v rámci nového multifunkčního kulturního centra, situovaného mimo historické centrum Prahy. Konečné umístění by mělo být vybráno na základě komplexního hodnocení vytipovaných lokalit nebo stávajících staveb z hlediska splnění prostorových nároků a technických požadavků pro instalaci, možnosti naplnění stavebního programu a městotvorného potenciálu. Za důležité je považováno i časové hledisko: reálná možnost dosažení výstavby či rekonstrukce objektu do několika let.

Shrnutí výsledků doporučení

Z 19 posuzovaných lokalit nebylo doporučeno dále sledovat celkem 12: Vyšehrad, Výstaviště – u tratě, Výstaviště – Bruselská cesta, Těšnov, Strašnická, Revoluční, Proboštský dvůr, multikino Galaxie, Letňany, Letná – Muzejní náměstí, vozovna Orionka a jízďárna Pohořelec.

Důvodem pro takový závěr je většinou souběh několika nepříznivých okolností. Často se jedná o riziko přílišného zatížení dané lokality velkým provozem návštěvníků, předpoklad zdlouhavého a nejistého procesu dosažení dohody a projednání záměru nebo větší vhodnost místa pro jinou obsahovou náplň.

V případě úvahy nad umístěním nové stavby pro Epopej v území Letňan a v lokalitě Revoluční je důvodem pro odmítnutí varianty především časové hledisko. Záměr by byl součástí náročné přípravy celého území a je třeba očekávat déletrvajícím proces. Z pohledu formování funkce lokality a synergie díla s územím by však bylo vhodné umístění v obou místech zvážit.

Pro další prověřování je tak doporučeno 7 lokalit, ve kterých se kumulují vždy několik příznivých faktorů: přínos pro danou lokalitu, relativní jednoduchost přípravy stavby, vhodná poloha nebo kvalita existujícího objektu i soulad s myšlenkou nebo dobou vzniku díla: Pragovka, Vítkov, Pankrácké náměstí, nádraží Vyšehrad, ledárny Braník, Háje a Savarin.

Společná je jim především poloha mimo nejatraktivnější turistické cíle a předpoklad buď k vytvoření fungujícího lokálního centra, nebo (a) pro využití a zhodnocení existujícího cenného industriálního objektu nebo obtížně využitelného prostoru.

Ze 7 lokalit se ve 4 případech jedná o konverzi stavby, vhodný souběh požadavků na umístění díla a zároveň příležitost k záchraně, rekonstrukci a využití stávajícího objektu: Pragovka, nádraží Vyšehrad, ledárny Braník a Savarin. Všechny tyto nemovitosti jsou v současnosti v soukromém vlastnictví. V těchto případech doporučujeme úvodním jednáním s vlastníky prověřit možnost dohody o využití budov pro Slovanskou epopej a podle výsledku jednání se rozhodnout, zda danou variantu dále sledovat.

V dalších 3 případech by se jednalo o novostavbu: Vítkov, Pankrácké náměstí a Háje. Z těchto lokalit jsou pozemky pro stavbu na Pankráckém náměstí z většiny vlastněny subjektem KCP, jehož je však Praha akcionářem a lze předpokládat dohodu, Vítkov, Těšnov a Háje jsou ve vlastnictví Hlavního města Prahy.

Z doporučených 7 variant pro další prověřování umožňují souběžné umístění dalšího rozsáhlejšího programu celkem 4: Pragovka, nádraží Vyšehrad, Háje a Savarin. V ostatních lokalitách (Vítkov, Pankrácké náměstí a ledárny Braník) jsou stísněnější prostorové podmínky. Je však třeba také vzít v úvahu, že menší stavba bude méně investičně a provozně nákladná a v daném místě může doplnit již existující využití.

IPR Praha bude v nejbližší době zpracovávat urbanistickou studii Pankráckého náměstí. Doporučujeme zařazení možnosti umístění expozice Slovanské epopeje do prověřování, jehož výsledek by měl být znám v relativně krátkém čase.

Dále považujeme za perspektivní další prověření lokality Háje, na kterou byla již územní studie vypracována. Umístění Slovanské epopeje v této poměrně okrajové poloze v rámci místního centra vybavenosti může podpořit význam tohoto centra, zároveň by měl být proces přípravy výstavby v porovnání s jinými lokalitami relativně jednoduchý. Nicméně o výstavbu v tomto prostoru má zájem více subjektů.

Za nejperspektivnější považujeme se současnou úroveň poznání sledování varianty umístění na Pankráckém náměstí, v případě dohody se soukromými subjekty v objektech Savarin nebo ledárny Braník, z nichž jedna reprezentuje umístění v centru města, druhá lokalitu mimo současné centrum.

Stavba na Pankráckém náměstí má vhodnou snadno přístupnou polohu mimo historické centrum města, nová budova by pomohla nově urbanisticky formovat prostranství náměstí a využít plochy ve veřejném vlastnictví, které doposud žádný užitek nepřinášely. Je možné předpokládat i synergii se sousedním Kongresovým centrem Praha nebo areálem Vyšehradu.

Lokalita na Hájích se má stát novým centrem Jižního Města a umístění Slovanské epopeje v této okrajové, zároveň však dobře dopravně obslužené poloze, by pomohlo formování nové výstavby a vytvoření silné identity a důstojnosti místa. Toto umístění by však ideálně předpokládalo silnou vizi a tlak na rozvoj dané lokality, do níž by se Pávilon Slovanské epopej zapojil jedna dílčí část.

U lokality Vítkov, která byla v minulosti mnohokrát navrhována jako vhodná pro Epopej, doporučujeme rychle prověřit proveditelnost a pokud nebude výsledek jednoznačně pozitivní, dále ji nesledovat. Pávilon na Vítkově by musel být minimálních rozměrů, místo je obtížněji přístupné a cenné především pro obyvatele okolních čtvrtí jako rekreační území.

Pokud by se hlavní město rozhodlo vydat cestou spolupráce se soukromým vlastníkem a zároveň konverzí existujícího objektu, je vhodné zvolit jednu z variant umístění v Savarinu, ledárnách Braník nebo v Pragovce, z nichž varianta Savarinu se v této chvíli zdá jako nejrychleji dosažitelná. Nesplňuje však podmínku rozložení zájmu turistů mimo současné nejatraktivnější centrum města.

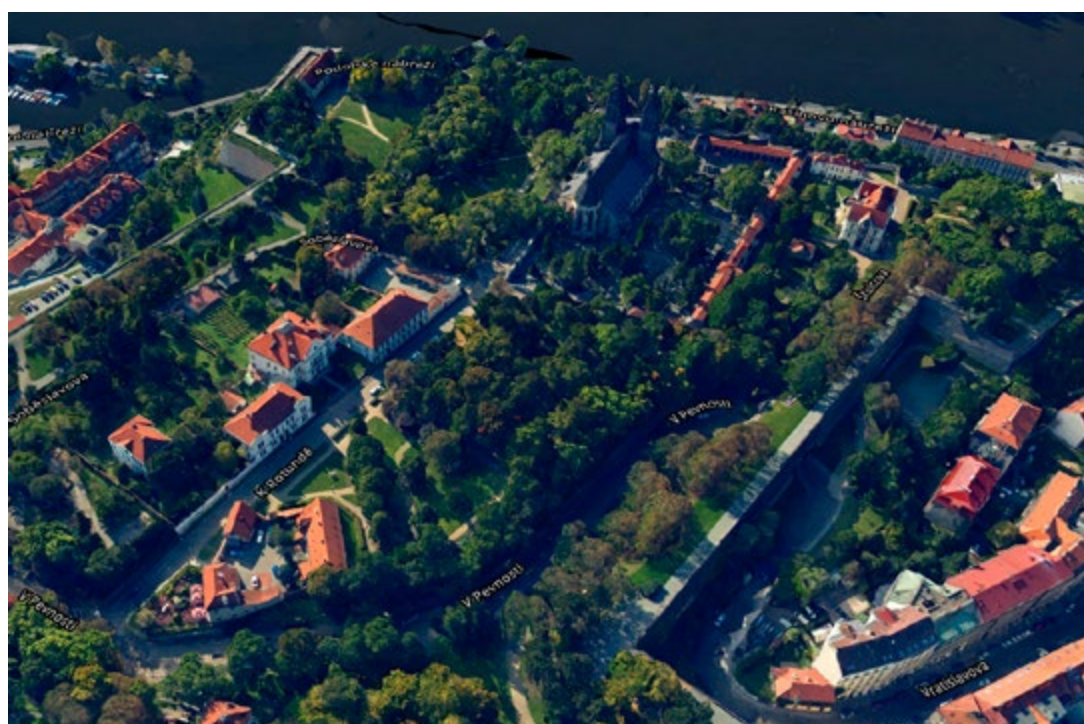
Další postup

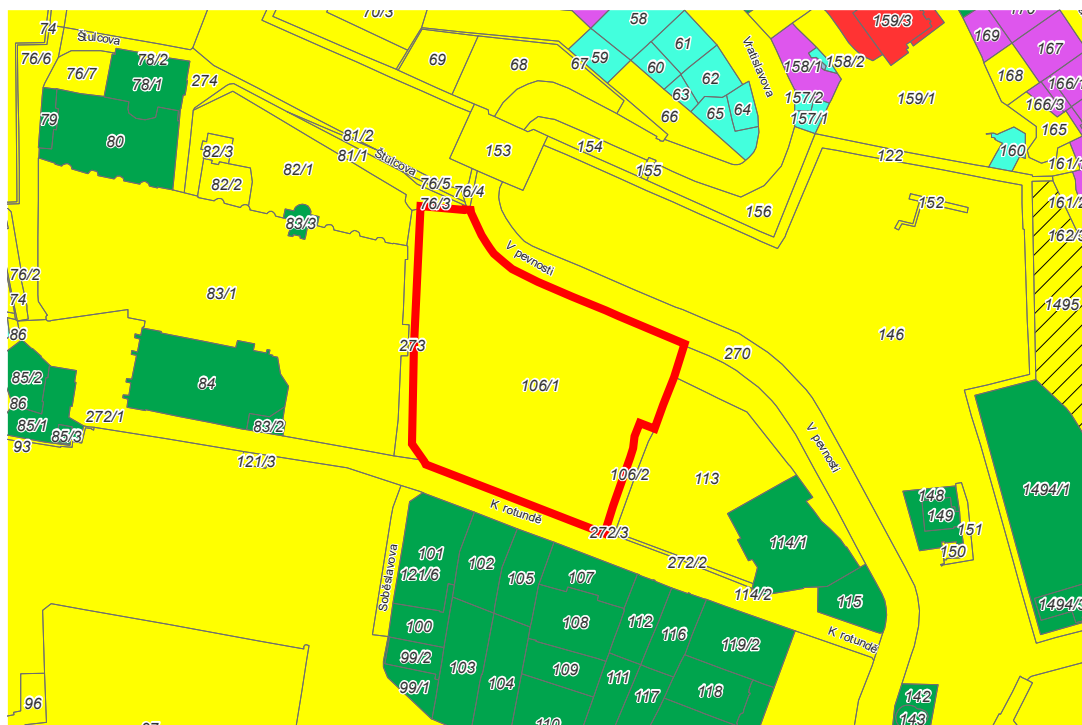
Pokud má otázka umístění Slovanské epopeje směřovat k rozhodnutí a následné realizaci stavby, je třeba, aby se jí věnoval s plným úsilím schopný koordinátor. Ten by měl zahájit úvodní jednání a případně zadat zpracování podrobnějších ověřovacích studií. Po další fázi prověření, kdy budou známy výsledky jednání a studií, by mohlo padnout rozhodnutí ke sledování jedné finální varianty a zahájení dalších fází investiční a projektové přípravy stavby.

KARTY JEDNOTLIVÝCH LOKALIT

- Vyšehrad
- Nádraží Vyšehrad
- Revoluční – Eliščiny lázně
- Těšnov
- Pavilon na Vítkově
- Vozovna Orionka
- Pankrácké náměstí
- Ledárny Braník
- Jízdárna Pohořelec
- Proboštský dvůr
- Letná – Muzejní náměstí
- Výstaviště Holešovice – u tratě
- Výstaviště Holešovice – Bruselská cesta
- Pragovka
- Strašnická
- Letňany
- Multikino Galaxie
- Háje
- Savarin

1 Vyšehrad

Stručný popis

Pozemek, který je součástí areálu Vyšehradu mezi ulicemi V Pevnosti a K Rotundě, byl zahrnut mezi místa prověřovaná pro umístění Epopeje studií IPR v roce 2016. Důvodem byla především ideová souvislost s vlasteneckou historií Vyšehradu, lokalita byla vybrána na základě studentských prací. V současnosti se s ní nepočítá jako se zastavitelnou, je součástí parkové zeleně.

Doporučení

Dovedeme si obtížně představit možnost zástavby v cenném historickém prostředí Národní kulturní památky Vyšehrad, jak po stránce nalezení odpovídající formy, tak odhadované složitosti procesu projednání. Z toho důvodu nedoporučujeme dále sledovat tuto variantu.

Vlastník

Hlavní město Praha

Platný územní plán

ZP – parky, historické zahrady a hřbitovy: parky a ostatní záměrně založené architektonicky ztvárněné plochy městské zeleně sloužící rekreaci; pohřebiště a pietní místa.

Návrh Metropolitního plánu

Součást metropolitního parku

Pozemky, výměra

106/1 k. ú. Vyšehrad, výměra 7 400 m²

Připravované záměry v území

V současnosti se projednává koncepční studie areálu Vyšehradu, zpracovávaná studiem Rehwaldt Landscape Architects, která se zástavbou dotčeného pozemku nepočítá.

Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy

Na Vyšehradském hřbitově se nalézá hrob Alfonse Muchy. Hřbitov byl zřízen zásluhou vlasteneckého spolku Svatobor.

Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie

Zástavbu pozemku s atraktivním výhledem si lze těžko představit v současné situaci, kdy je součástí parku a zároveň se nachází v areálu národní kulturní památky.

Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce

Pavilon by musel být minimalizován a pokud možno skryt. Rozsáhlejší zapuštění stavby do terénu však bude v konfliktu s požadavkem na ochranu archeologických nálezů.

Odhadovaná náročnost procesu přípravy

Předpokládáme velmi obtížný až nemožný proces projednání záměru.

Vhodnost pro umístění Slovanské epeje ve srovnání

Alternativou zastavění pozemku je především ponechání jeho současné parkové funkce.

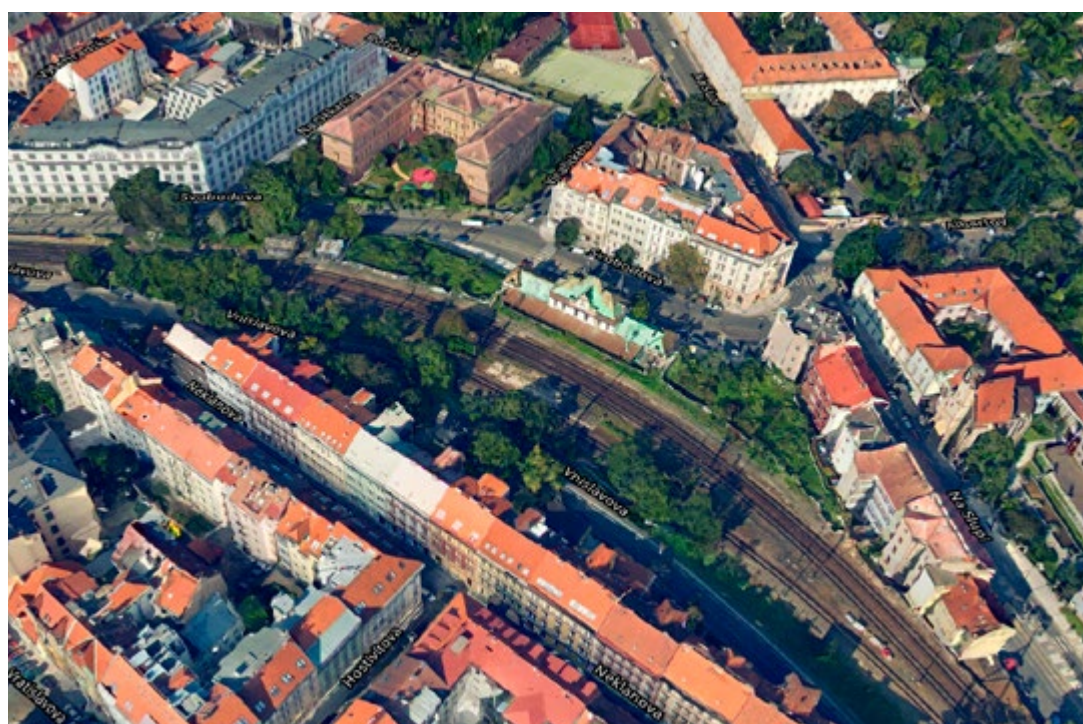
Dostupnost

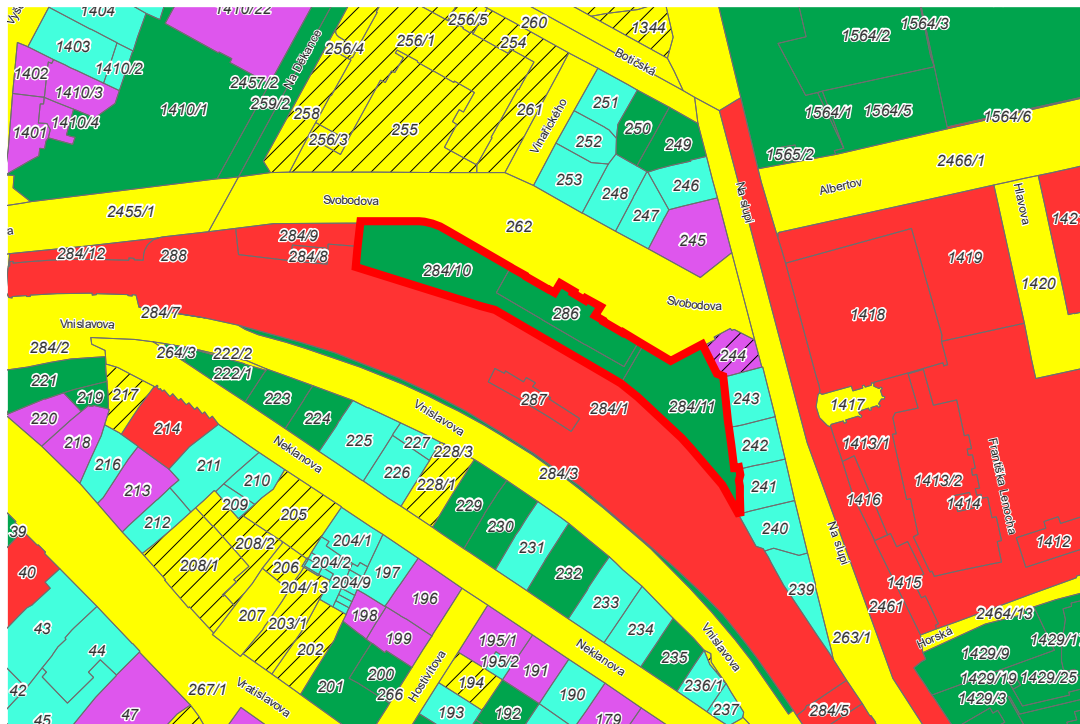
Nejbližší zastávky tramvaje se nachází ve vzdálenosti 650–800 m (Výtoň, Albertov) od lokality, pěší dostupnost je přibližně 11–13 minut. Terén je značně převýšený, od zastávek MHD vede strmá cesta nebo schody, což může být problematické pro osoby se sníženou schopností pohybu, ale i pro kočárky, malé děti, velké skupiny atd. Stanice metra jsou vzdálené – 1–1,5 km (Vyšehrad, Karlovo náměstí). Ze Staroměstského náměstí se k vybranému místu lze dostat veřejnou dopravou za 25–30 minut. Přístup aut nebo autobusů a jejich parkování je komplikované a omezené.

2 Nádraží Vyšehrad

Stručný popis

Secesní budova nádraží Vyšehrad ve Svobodově ulici z počátku 20. století je již mnoho let opuštěná a neslouží svému účelu. Je v soukromém vlastnictví. Soukromí investoři získali stavební povolení na využití budovy a dostavbu jejích křídel pro funkci hotelu, v současné době však příprava stavby neprobíhá a budova dále chátrá. Nalézá se na okraji centra a Pražské památkové rezervace a je kulturní památkou. Umístění Slovanské epopeje by bylo možné v nově dostavěném křídle budovy. Jednalo by se tedy o novostavbu s výstavní funkcí. Opravená historická budova by pak mohla být využita pro zázemí a další doprovodné funkce. Může být dostavěno i východní křídlo budovy a využito pro další účely i komerčního charakteru nebo bydlení.

Doporučení

Možnost nalézt důstojné využití a opravit památkově chráněnou budovu nádraží, přitom pro vlastní výstavní síň postavit objekt nový se současnými parametry a soulad doby vzniku obou děl je důvodem k pokračování jednání o vyřešení majetkových otázek.

Vlastník

Nasir s.r.o.

Platný územní plán

OV – území všeobecně obytné. Kromě obytného využití je přípustné umístit i kulturní zařízení

Návrh Metropolitního plánu

Stabilizovaná chráněná bloková struktura s obytným využitím

Pozemky, výměra

286, 284/10 284/11 k.ú. Vyšehrad, výměra 565 m², 1 248 m² a 969 m², z toho je na pozemku č. 286 umístěna existující budova historického nádraží Vyšehrad

Připravované záměry v území

V blízkosti a těsné návaznosti na budovu nádraží je plánována obnova železničního mostu a zřízení železniční zastávky na Výtoni, v předpolí mostu. V sousedství budovy na Albertově je plánována rozsáhlá výstavba budov Univerzity Karlovy.

Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy

Doba vzniku i umělecký styl architektury nádražní budovy jsou v souladu se Slovanskou epopejí.

Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie

Budova nádraží je již mnoho let opuštěná a soukromí vlastníci doposud nenašli způsob, jak ji komerčně a zároveň citlivým způsobem využít. Samo místo, kde se střetává obytná čtvrť s univerzitním kampusem a na okraji pevnosti Vyšehradu, má nevyužitý potenciál.

Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce

V roce 2020 zpracoval IPR Praha stručné prověření možnosti umístění Slovanské epopeje v prostoru nádraží. Ze studie vyplývá, že pro samotnou expozici není možné využít vlastní budovu nádraží, ale pokud by bylo možné dostavět nové objekty bočních křídel tak, jak navrhuje platné stavební povolení s jinou náplní (hotel), jedno z těchto křídel by mohlo obsahovat výstavní sál o dostatečné ploše a objemu. Ve vlastní budově nádraží by pak mohlo být umístěno zázemí. Pozemek východně od hlavní budovy je pak možné využít pro jiné účely. Samotný výstavní sál by tak byl novostavbou.

Odhadovaná náročnost procesu přípravy

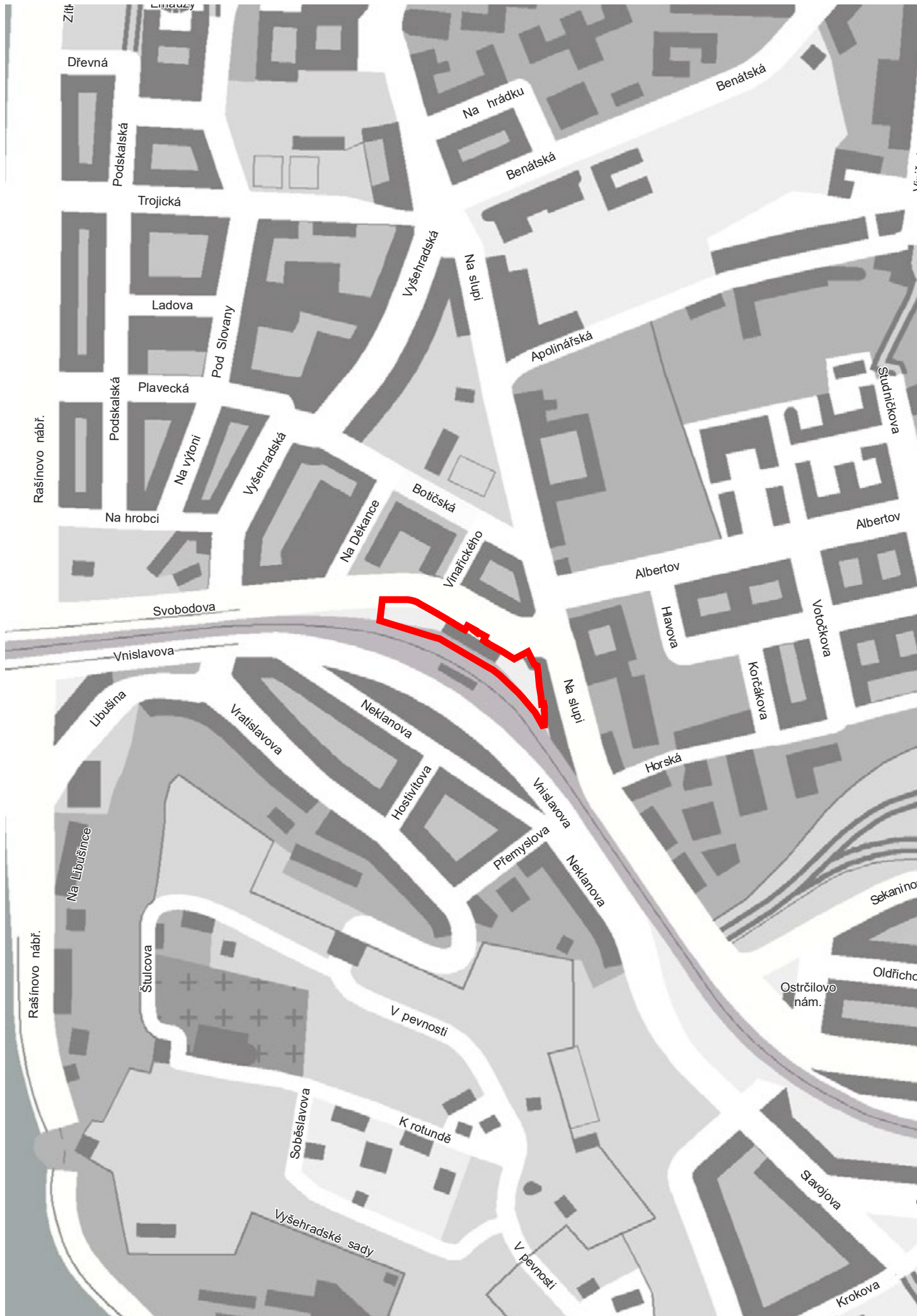
Vzhledem k památkové ochraně budovy a soukromému vlastnictví je třeba konstatovat, že proces přípravy může být poměrně složitý. Idea záchrany památky a soulad s dobou vzniku díla by však mohly být pozitivními argumenty pro proces konverze a dostavby. Vše podmiňuje předpoklad dohody hlavního města s vlastníkem budovy a pozemků.

Vhodnost pro umístění Slovanské epopeje ve srovnání

V lokalitě se nachází místní občanská vybavenost, není nám znám její zásadní deficit. Dlouhodobé neúspěšné hledání využití nádražní budovy nasvědčuje tomu, že jeho nalezení není jednoduchým úkolem.

Dostupnost

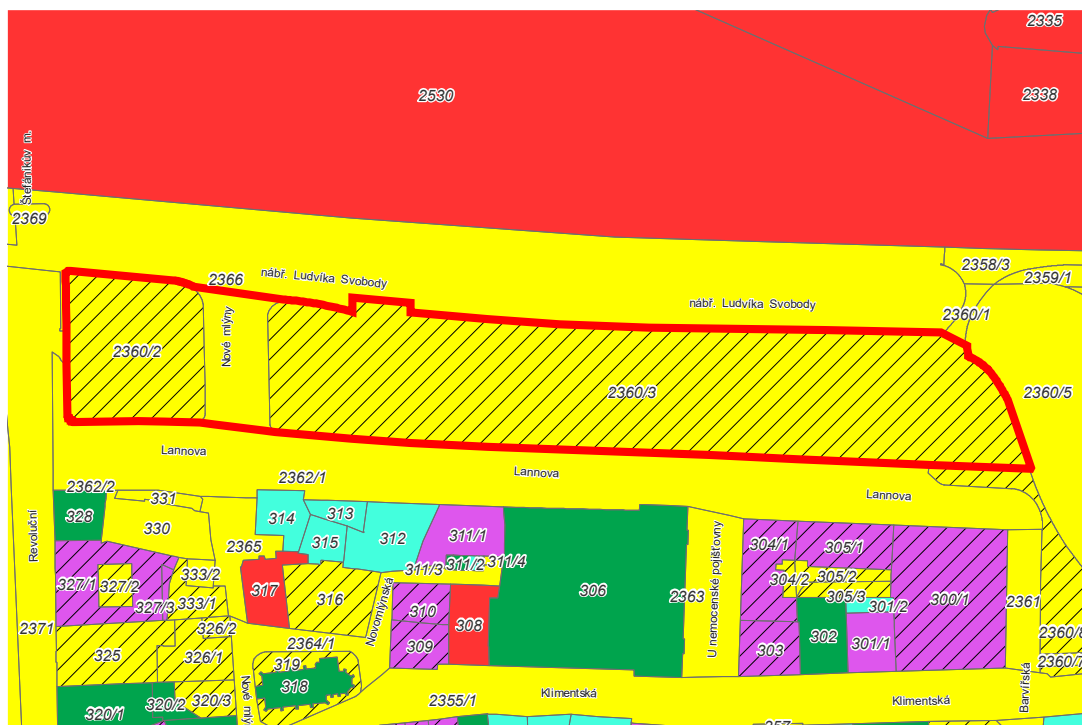
Nádraží Vyšehrad se nachází v blízkosti tramvajové zastávky Albertov. Cesta ze zastávky Staroměstská trvá tramvaj necelých 10 minut. Vzdálenost od nejbližší stanice metra Karlovo náměstí (trasa B) je 1,1 km. Parkování automobilů a autobusů by mohlo být v rámci stavby řešeno v minimálním rozsahu.

3 Revoluční – Eliščiny lázně

Stručný popis

Lokalita na nábřeží v místě při ústí ulice Revoluční na Štefánikův most je místem, kde proběhla počátkem 20. století (1910–1919) regulace nábřeží, ale záměr nové výstavby na okraji Petrské čtvrti již nebyl dokončen. Místo pak bylo ovlivněno ve své východní části silničními stavbami ze 70. let 20. století. Má tak charakter rozhraní a je využíváno jako park, který je však negativně ovlivňován silnou automobilovou dopravou. Částečně se jedná o území ohrožené záplavami. V roce 2019 vypracoval IPR Praha ve spolupráci s kanceláří AOC koncepční studii Revoluční ulice a ideovou studii oblasti mezi nábřežím Ludvíka Svobody a Lannovou ulicí. Návrhem ideové studie je výšková úprava nábřežní komunikace a dopravního režimu, která by zklidnila oblast, dala vzniknout náměstí na předpolí Štefánikova mostu, vytvořila prostor pro stavbu významné instituce a parku ve východní části území. Je otázkou, zda má být pavilon pro Slovanskou epopej touto institucí. Dříve nechala městská část Praha 1 vypracovat prověřovací studii umístující pavilon pro Slovanskou epopej na menším pozemku v západní části území při Štefánikově mostu.

Doporučení

Pro místo je vhodné rozhodnutí o umístění významné instituce postavené na pozemcích v majetku Hlavního města Prahy (ale správně městské části Praha 1), které by iniciovalo celkové urbanistické dokončení místa a využití jeho potenciálu. Mělo by se jednat o instituci významnou, jejíž stavba by byla dostatečně silným impulzem pro přestavbu celé širší oblasti. Vzhledem k potřebné změně územního plánu, nutnosti dohody se zástupci městské části i obyvateli Petrské čtvrti a značným investičním nákladům se domníváme, že pavilon pro Slovanskou epopej není dostatečně silným podnětem pro takovou iniciativu. Dostavba jednoúčelového pavilonu pouze na menším pozemku při Štefánikově mostu by pak zablokovala možnost celkového dořešení území a z toho důvodu také není vhodná. Navíc je diskutabilní umístění dalšího potenciálně turisticky velmi atraktivního cíle v centru města. Z těchto důvodů doporučujeme tuto variantu dále nesledovat, zvláště v případě potřeby rychlého vyřešení otázky umístění Epopeje.

Vlastník

Hlavní město Praha, svěřená správa nemovitosti Městská část Praha 1

Platný územní plán

Pozemek 2360/2 je plocha ZMK – zeleň městská a krajinná, pozemek 2360/3 plocha ZP – parky, historické zahrady a hřbitovy a ulice Nové mlýny je pak plochou S4 – ostatní dopravně významné komunikace

Návrh Metropolitního plánu

Jedná se o stabilizované území s obytnou funkcí, dnešní Lannův park je městskou parkovou plochou zahradní

Pozemky, výměra

2360/2, 2360/3, část pozemku 2366 k. ú. Nové Město, celková výměra cca 16 400 m²

Připravované záměry v území

Pro pozemek 2360/2 se projednává změna platného územního plánu na zastavitelnou plochu smíšenou městského jádra (SMJ). Dále se připravuje výstavba – dokončení sousedního bloku na konci Revoluční ulice. Je plánována revitalizace ulice Revoluční podle koncepční studie zpracované IPR Praha a AOC architekti.

Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy

Regulace nábřeží, idea výstavby významných budov na jeho okraji a stavba sousedního objektu Ministerstva dopravy (1927–1932) jsou časově paralelní se vznikem malířského díla Slovanské epopeje. Tyto činy měly podpořit význam a legitimitu nově ustanoveného samostatného státu. Z těchto důvodů lze považovat umístění Epopeje v této lokalitě za ideově vhodné.

Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie

Lokalita se nachází na okraji Nového Města a nedaleko turisticky přitažlivých míst Starého Města, nicméně místo samo je stranou zájmu. Lannův park slouží především obyvatelům Petřské čtvrti. Zvýšení atraktivity a významu polohy na nábřeží je logickou úvahou, stejně tak dostavba série nábřežních budov. Na podkladě vypracované ideové studie území se však domníváme, že výstavba budovy pro Epopej na pozemku 2360/2 na předpolí Štefánikova mostu by zablokovala možnost urbanistického dokončení nábřeží v tomto úseku, vzniku náměstí v tomto prostoru a možnosti výstavby většího objektu ve východnější poloze. Je vhodné umístit v lokalitě instituci, která bude atraktivní pro veřejnost a její vznik bude iniciovat dotvoření celého prostoru.

Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce

Iniciativou městské části Praha 1 byla vypracována prověřovací studie umístění Slovanské epopeje na pozemku 2360/2 od ateliéru DAM („Zlaté vejce“), která ukázala, že prostorově je takové umístění možné. IPR Praha však doporučuje plánovat celkovou úpravu širšího území spojenou se zklidněním dopravy a dořešením celé lokality. Vhodný prostor pro umístění budovy by tak byl na pozemku 2360/3 a části ulice Nové Mlýny, kde by mohla vzniknout budova větší, která by tak mohla plnit i další funkce. V této centrální poloze je možné uvažovat kromě doplňkové funkce výstavní i s náplní celostátního významu. Ve východní části pozemku by pak byl park.

Odhadovaná náročnost procesu přípravy

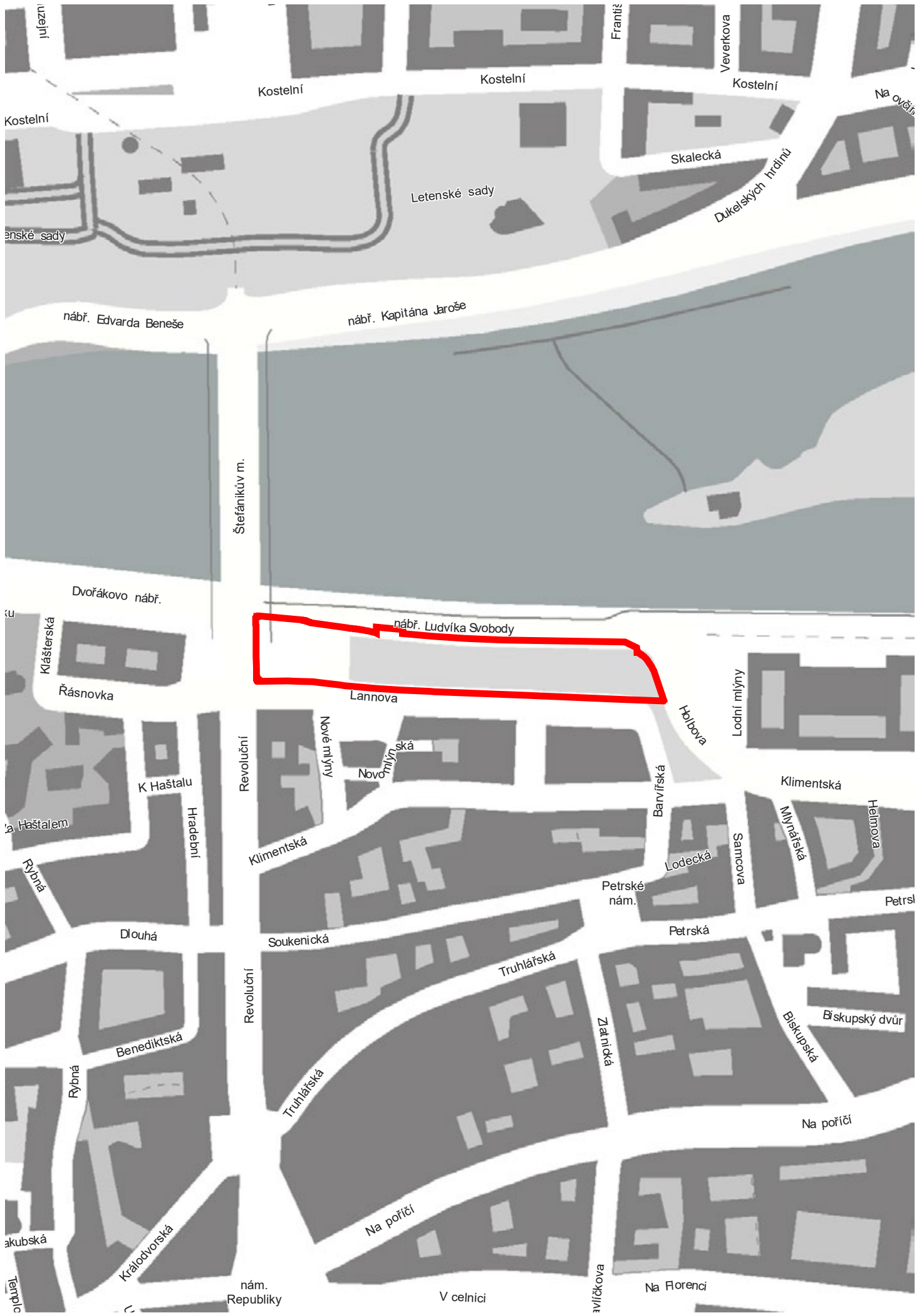
Záměr vyžaduje změnu územního plánu, nalezení shody na řešení celé oblasti, její projektovou a investiční přípravu. Proces je odhadován jako náročný.

Vhodnost pro umístění Slovanské epopeje ve srovnání

Místo je vhodné pro výstavbu budovy s veřejnou funkcí, v případě sledování varianty rozsáhlejší přestavby oblasti i s většími prostorovými nároky, než je nutné pro umístění Slovanské epopeje. Nachází se na okraji centrální části města, ve které je více historických budov hledajících vhodné využití. Výhodou této lokality je pro centrální část města ojedinělá a cenná možnost výstavby budovy nové. Taková možnost by měla být využita vhodnějším způsobem pro jinou instituci, u které je centrální poloha vhodná a potřebná.

Dostupnost

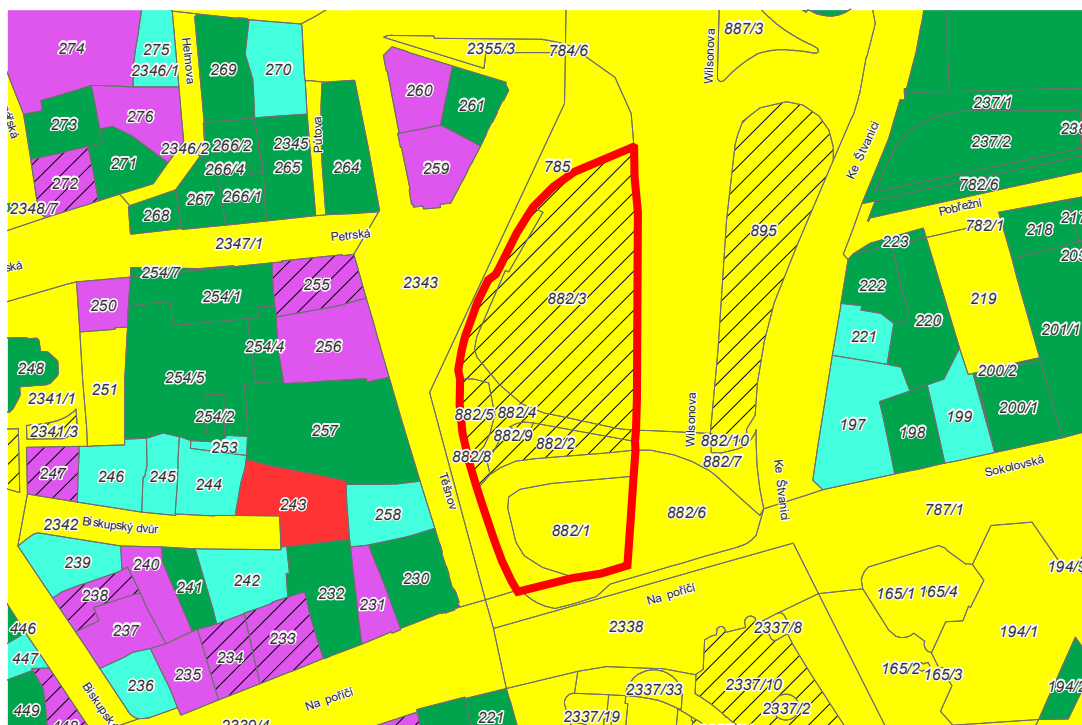
Lokalita je součástí centra města. V těsné blízkosti se nachází autobusové a tramvajové zastávky (dnes cca 200–300 m), v rámci rekonstrukce ulice Revoluční je počítáno s přesunem zastávky ještě blíže. Ze Staroměstského náměstí se lze k vybranému místu dostat pěšky za 15–20 minut. Nejbližší stanice metra B Náměstí Republiky je vzdálena cca 700 m.

4 Těšnov

Stručný popis

V lokalitě na rozhraní Nového Města a Karlína v místě původního hradebního okruhu u Poříčské brány vzniklo ve druhé polovině 19. století Severní (Denisovo) koncové nádraží. Místo prořala výstavba Severojižní magistrály, která vedla v roce 1985 k jeho odstřelení. Plocha vedle magistrály na Těšnově se tak stala periferní a zbytkovou bez přirozeného účelu. Kultivace tohoto prostoru je součástí snahy o rehabilitaci Magistrály na městskou třídu. V těsné blízkosti na karlínské straně Magistrály se nachází budova Muzea hlavního města Prahy.

Doporučení

Pozemek je vhodný pro dostavbu i pro muzejní funkci. Jako nejvhodnější se však jeví jeho využití pro rozvoj sousedního Muzea hlavního města Prahy. Lokalita je umístěna v centrální části města, ve které by očekávané velké množství turistů mohlo být zátěží.

Vlastník

Parkové plochy: Hlavní město Praha, svěřeno do správy městské části Praha 8, plochy uvnitř komunikací jsou ve správě Hlavního města Prahy.

Platný územní plán

Reflektuje současný stav: ZP – parky, historické zahrady a hřbitovy

Návrh Metropolitního plánu

Umísťuje na plochu občanskou vybavenost v návrhu

Pozemky, výměra

882/1, 882//2, 882/3, 882/4, 882/5, část 882/6 v k. ú. Karlín mají celkovou výměru cca 6 650 m²

Připravované záměry v území

Pozemek byl v předchozí studii IPR Praha z roku 2016 vyhodnocen jako vhodný pro výstavbu budovy Slovanské epopeje. V roce 2017 byla pak na zadání Muzea hlavního města Prahy vypracována rámcová studie Těšnov–Florenc (koucky-arch.cz s.r.o.), která dokazuje, že pozemky na Těšnově na obou stranách Magistrály spolu s budovou Muzea hlavního města Prahy mají potenciál pro propojení a rozšíření pražského městského muzea o další objekty, jejichž výstavba by byla spojená s kultivací celého prostoru.

V současné době se jedná o pokračování procesu urbanizace Severojižní magistrály v širším kontextu. Investor Penta připravuje společné memorandum s Hlavním městem a Dopravním podnikem hlavního města Prahy k zástavbě prostoru nad stanicí metra Florenc, kde probíhá změna územního plánu a byla vypracována podkladová studie. Připravuje se projekt rekonstrukce stropní desky metra Florenc.

Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy

Poloha je součástí nedokončené myšlenky řetězce významných budov na bývalém novoměstském hradebním okruhu, „Muzejní míle“, ve kterém se nacházejí budovy Národního muzea, Státní opery, Muzea hlavního města Prahy. Na holešovické straně řeky pak má koncept doplnit nová budova Vltavské filharmonie. Umístění dalšího muzejního objektu na této trase je logické. Není však nejspíše zvláštní důvod, aby využitím takového objektu byla výstava Slovanské epeje.

Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie

Výstavba objektu muzea i urbanistické doplnění daného pozemku je žádoucí. Za vhodnou programovou a prostorovou synergií je však třeba považovat především propojení s Muzeem hlavního města Prahy.

Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce

Velikost lokality umožňuje umístění pavilonu včetně potřebného zázemí i případné další účely v menším rozsahu.

Odhadovaná náročnost procesu přípravy

Je nutná změna územního plánu a úvahy o zástavbě pozemku je třeba koordinovat s celkovým záměrem kultivace a urbanizace Severojižní magistrály. Obtížnost přípravy předpokládáme středně složitou.

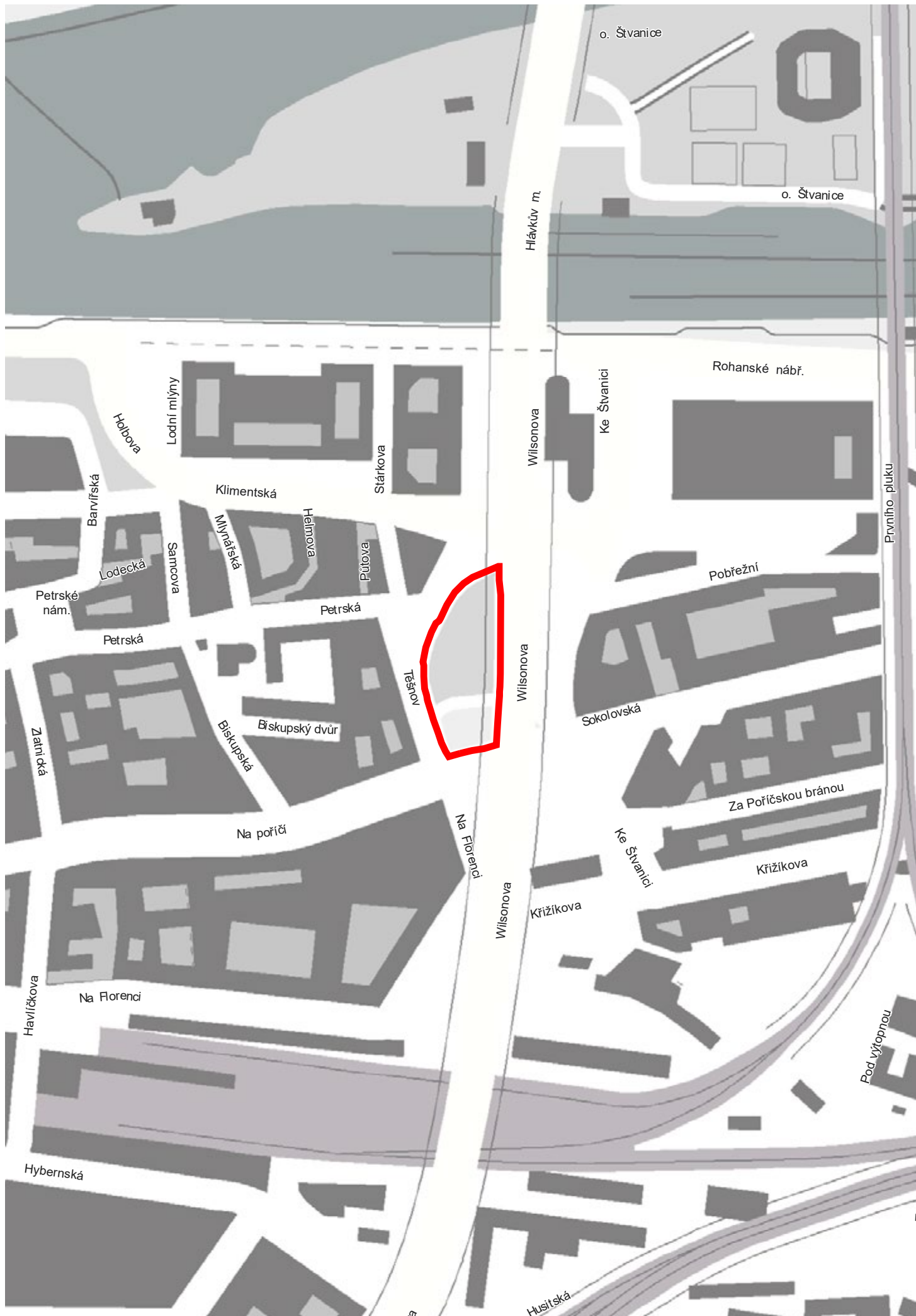
Vhodnost pro umístění Slovanské epeje ve srovnání

Stavba objektu s muzejní funkcí je v daném místě velmi vhodná. Vhodnější než samostatný pavilon pro umístění trvalé expozice Slovanské epeje je však propojení pozemku, budoucí správy a provozu s již existující budovou.

Dostupnost

Těšnov je centrální lokalita, která se nachází v historickém jádru města. V okolí je několik zastávek hromadné dopravy: tramvajové zastávky Těšnov, Bílá Labuť a stanice metra Florenc (200 m). Tato stanice je bezbariérová.

V okolí se nachází několik terminálů mezinárodní dopravy – autobusové nádraží Florenc, vlakové Hlavní nádraží (jedna stanice metrem), Masarykovo nádraží (cca 700 m).

5 Pavilon na Vítkově

Stručný popis

Poloha vrchu Vítkov mezi dvěma obytnými a rozvíjejícími se čtvrtěmi Karlín a Žižkov nabízí velký rekreační potenciál, který je však omezen jeho horší přístupností prudkými svahy a oddělením železniční tratí. Začala zde postupná revitalizace parku a veřejných prostranství podle krajinářské studie. Myšlenka umístění pavilonu pro Slovánskou epopej v prostoru parku na jeho severním svahu se objevovala často v minulosti vzdálenější i nedávné.

Doporučení

Umístění stavby není v souladu s platnou územně plánovací dokumentací. Z urbanistického a funkčního hlediska považujeme vhodnost umístění za diskutabilní, avšak nikoliv vyloučenou. Jedná se o cenné přírodní prostředí, které slouží primárně k rekreaci místních obyvatel. Pokud by však na pokračování myšlenky byla politická shoda, je možné přistoupit k dalšímu prověření a participaci s obyvateli okolních čtvrtí. Je třeba rychlé rozhodnutí vzhledem k probíhající projektové a investiční přípravě.

Vlastník

Většina pozemků je ve vlastnictví Hlavního města Prahy

Platný územní plán

Plocha LR – lesní porosty. Lesy určené k rekreaci na pozemcích určených k plnění funkce lesa. Celoměstský systém zeleně a ÚSES.

Návrh Metropolitního plánu

Parkové prostranství s rekreačním využitím, metropolitní park

Pozemky, výměra

Malá část pozemku 408/7 k.ú Žižkov. Výměra celého pozemku je 66 405 m², z něho by byla použita jen malá část.

Připravované záměry v území

Probíhá postupná revitalizace parku podle studie zadané OCP MHMP v roce 2016. Na 1. etapu – vrcholovou část parku – již probíhá územní řízení.

Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy

Situace umístění na okraji centra města, v parkovém prostoru je srovnatelná s přáním malíře, který navrhoval podle písemného dokumentu umístění svého díla na vrchu Petřín. Podle jiných svědectví si přál Alfons Mucha umístění přímo na Vítkově.

Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie

Park je významným rekreačním prostorem v hustě zastavěné části města. Slouží zejména místním obyvatelům. Umístění budovy Slovanské epopoje by přivedlo na místo jiný typ návštěvníků. Park by tak byl pravděpodobně více navštěvován, získal by celoměstský význam spojený s pozitivními i negativními důsledky.

Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce

Umístění pavilonu na úbočí vrchu směrem ke Karlínu bylo prověřováno více studiemi, které navrhovaly minimální stavbu, která by byla částečně zapuštěná do terénu tak, aby co nejméně narušila přírodní prostředí. Vzhledem k nutnosti minimalizovat její objem je vhodný pavilon jednoúčelový, pouze doplněný základními obslužnými funkcemi.

Odhadovaná náročnost procesu přípravy

Umístění stavby v území neodpovídá platnému územnímu plánu, který by musel být změněn. V minulosti byla myšlenka umístění Slovanské epopoje v tomto místě podporována městskou částí Praha 3. Projektová příprava pro jednoúčelový pavilon bude méně náročná s nižšími náklady stavby. Předpokládáme celkovou střední náročnost procesu výstavby.

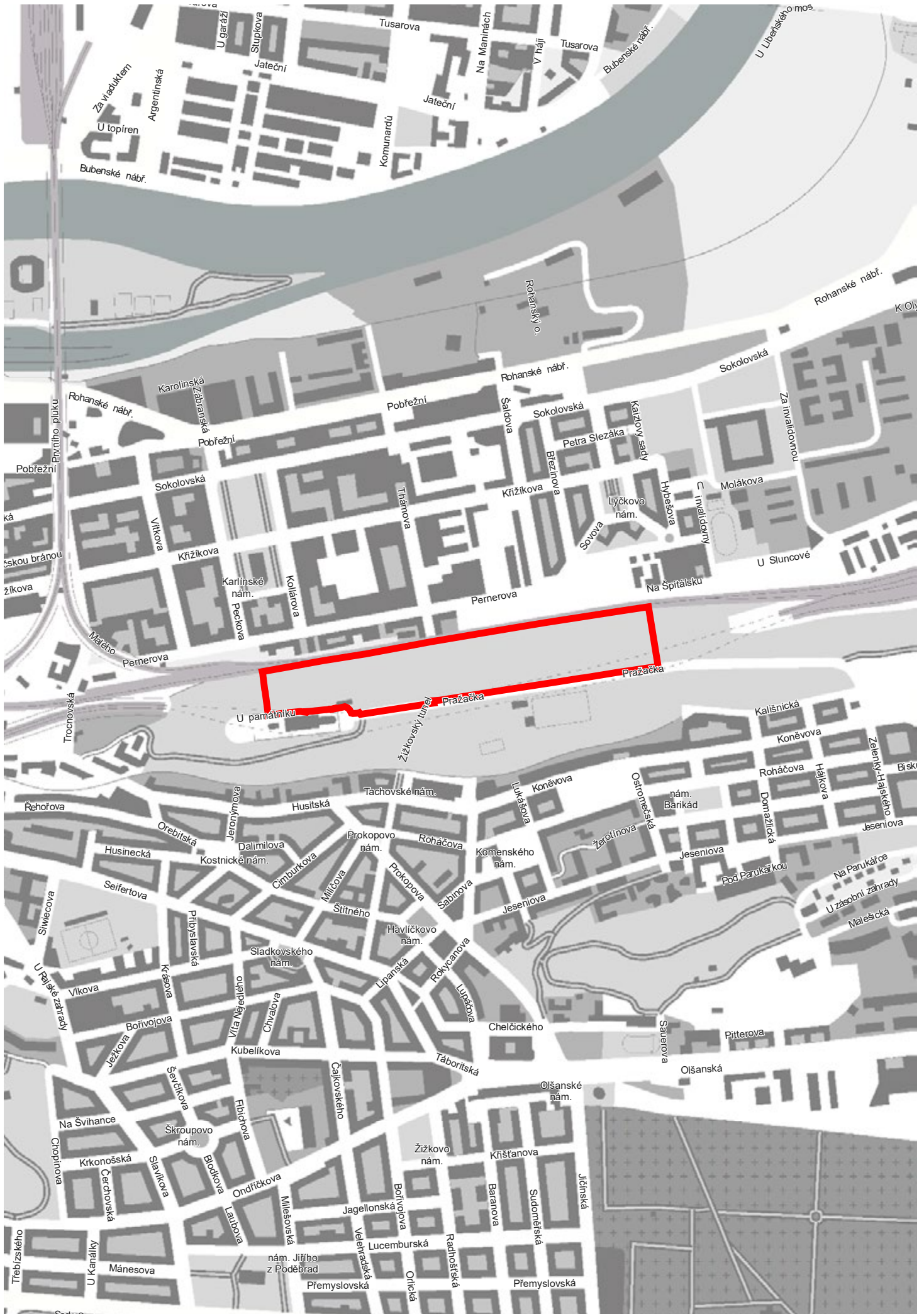
Vhodnost pro umístění Slovanské epopoje ve srovnání

V souladu s krajinářskou studií je ve vrcholové části parku (severně od promenády) připravován záměr na realizaci objektu kavárny a výtahu z tunelu pod Vítkovem. V dalších fázích by měl na jižní straně promenády přibýt objekt restaurace.

Dostupnost

Všechny zastávky MHD jsou relativně vzdáleny – autobus (500 m – Tachovské náměstí), tramvaj (900 m – Lipanská), metro (1,3 km – Křižíkova). Hlavní nádraží se nachází ve vzdálenosti 2 km, autobusový terminál Florenc potom ve vzdálenosti 1,6 km.

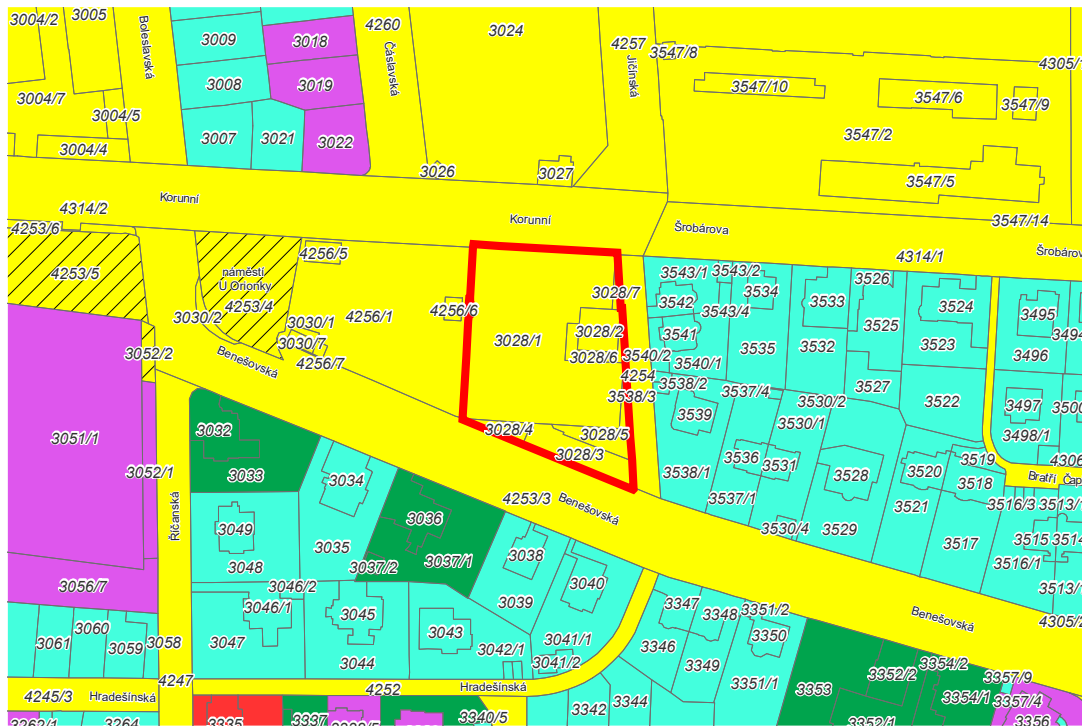
Přístup automobily a autobusy do bezprostřední blízkosti místa stavby není možný. Hlavní nádraží se nachází ve vzdálenosti 2 km, autobusový terminál Florenc potom ve vzdálenosti 1,6 km.

6 Vozovna Orionka

Stručný popis

Budova vozovny mezi ulicemi Hradešinská, Korunní a Benešovská na rozhraní Vršovic a Vinohrad byla uvedena do provozu roku 1897. Zabírá plochu více než 3 000 m² z většiny volného prostoru. Dnes již neslouží svému účelu a obnovení jejího provozu se neplánuje. Budova je ve vlastnictví Dopravního podniku hlavního města Prahy, avšak je plánován její převod na Hlavní město⁹. Podle posledních zpráv bude IPRu Praha zadáno vypracování studie využitelnosti objektu, předpokládá se adaptace pro kulturní, komunitní a společenské účely. Ve vlastnictví DPP a Hlavního města Prahy jsou i sousední nezastavěné plochy západně od vozovny.

⁹ Zdroj informace: https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/tiskove_zpravy/praha_planuje_rozvoj_vozovny_orianka.html

Doporučení

Budova je umístěna v dnes převážně luxusní obytné čtvrti. Je možné najít ideové propojení doby vzniku a uměleckého stylu vil v okolí na Vinohradské stráni se životem a dílem Alfonse Muchy. IPR Praha zpracovává v současné době studii využitelnosti objektu vozovny, která počítá zatím s dočasným na 10 let. Dlouhodobý výhled bude zmíněn pouze rámcově, včetně uvedení možnosti umístění Slovanské epopeje. Budova a případně sousední pozemky ve veřejném vlastnictví jsou dostatečně rozsáhlé, aby umožnily umístění Slovanské epopeje i další náplně. Vzhledem k nevyjasněné situaci doporučujeme zatím do užšího výběru lokalitu nezařazovat, ale případně s ní počítat z dlouhodobého pohledu, pokud situace s umístěním díla nebude vyřešena.

Vlastník

Dopravní podnik hlavního města Prahy, a.s., předpoklad převedení na Hlavní město Prahu

Platný územní plán

Plocha SV-G – všeobecně smíšené: plochy pro umístění polyfunkčních staveb nebo kombinaci monofunkčních staveb pro bydlení, obchod, administrativu, kulturu, veřejné vybavení, sport a služby, při zachování polyfunkčnosti území. Sousedící plochy ve vlastnictví města západně od vozovny jsou ZMK – Městská a krajinná zeleň s rekreačními aktivitami.

Návrh Metropolitního plánu

Stabilizovaná obytná struktura, zahradní město, občanská vybavenost značená bodem (stav)

Výměra pozemku

Pozemky 3028/1, 3028/2, 3028/3, 3028/4, 3028/5, 3028/6, 3028/7 k. ú. Vinohrady o celkové výměře 3895 m²

Připravované záměry v území

V uplynulých dnech bylo IPR Praha zadáno vypracování studie využitelnosti objektu. Podle platného územního plánu je možné počítat s transformací objektu.

Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy

Doba vzniku a počátku fungování budovy je o něco starší než vznik malířského díla. Zástavba okolní vilové čtvrti Vinohradské stráně vznikala paralelně s tvorbou cyklu Slovanské epejeje v prvních letech Československé republiky. Ve vilách bydlely známé osobnosti jako bratři Čapkovi, architekti Jan Kotěra a Alois Dryák nebo spisovatel Viktor Dyk. Vily jsou vystavěny v architektonickém stylu té doby: secesi, moderně. Je tedy možné najít společný příběh díla a místa.

Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie

Možné využití budovy vozovny bude v nejbližší době prozkoumáno. Předběžnou představou je kulturní a komunitní centrum. Budova je však relativně rozsáhlá a bude třeba v ní naplánovat nejspíše více funkcí. Je třeba vzít v úvahu sociální složení obyvatel lokality. Sousedící plochy ve vlastnictví města západně od vozovny, které tvoří parkové plochy, bylo by možné s budovou vhodným způsobem propojit.

Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce

Vzhledem k velikosti stavby bude vhodné doplnit expozici Slovanské epejeje o další způsoby využití. V tomto případě doporučujeme prověřit možnou koexistenci expozice s centrem sloužícím místní komunitě s ohledem na velkou rozlohu objektu.

Odhadovaná náročnost procesu přípravy

Konverze průmyslového objektu v atraktivní lokalitě bude vyžadovat značné finanční prostředky. Projektová příprava vzhledem k souladu s územně plánovací dokumentací a vlastnictvím městem ovládaným subjektem, později městem, nemusí být nadměrně časově náročná.

Vhodnost pro umístění Slovanské epejeje ve srovnání

Objevily se požadavky na využití vozovny jako kulturně komunitního centra. Budova je však velmi rozsáhlá a bude vyžadovat značné investice. Proto lze předpokládat, že by mohla být využívána pro více účelů.

Dostupnost

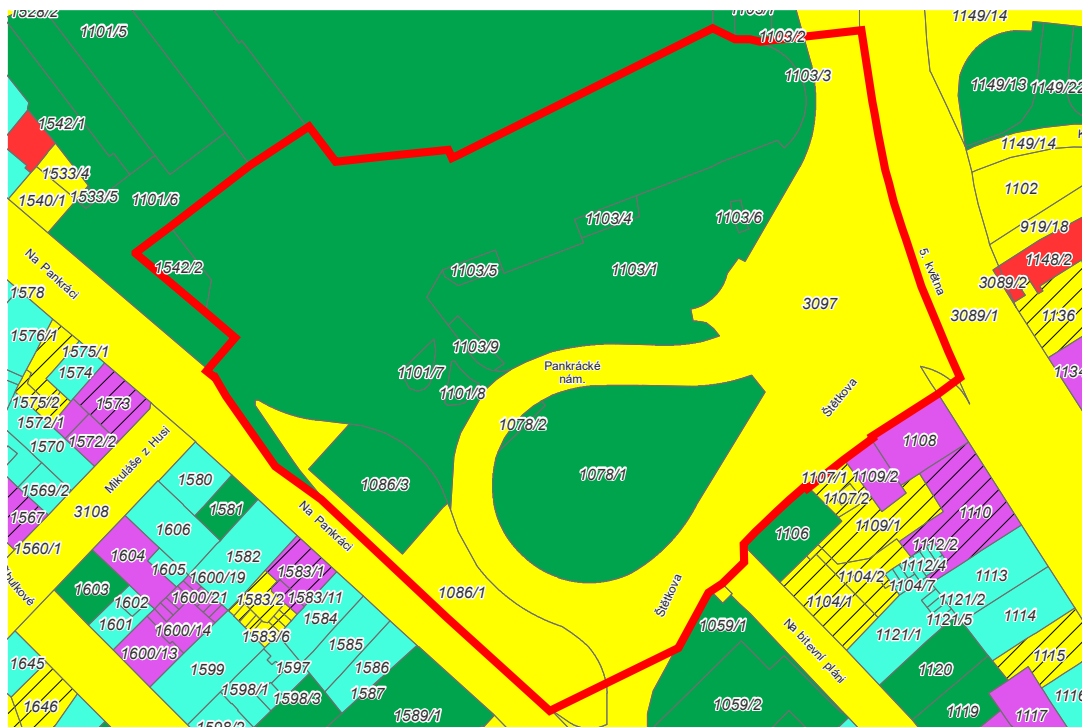
Vozovna Orionka se nachází cca 300 m od stanice metra, tramvaje a autobusu Flóra. Z centra Prahy (Staroměstské náměstí) trvá cesta metrem 8 minut. Trasa metra A spojuje lokalitu s atraktivními cíli v centru města. Stanice metra Flora není bezbariérová, ale zbudování bezbariérového přístupu se připravuje. Lokalita by umožnila zřízení omezeného množství parkovacích stání.

7 Pankrácké náměstí

Stručný popis

Prostor mezi ulicemi 5. května a Na Pankráci, původní blokovou zástavbou a Kongresovým centrem Praha (KCP, Palácem kultury), s mimoúrovňovými nájezdy na Magistrálu a Nuselský most, je nedokončeným prostranstvím, které zbylo po zásazích v 70. a 80. letech 20. století jako užitková a celkově neřešená plocha, která nedokázala propojit starší a novější strukturu města. Kongresové centrum Praha má zpracovanou studii dostavby v tomto prostranství, IPR Praha dnes připravuje zpracování navazující studie zaměřené na veřejná prostranství tohoto svou polohou cenného prostoru v širším centru města. V úvahu připadá i doplnění prostranství vhodnou zástavbou, která by pomohla definovat veřejné prostory a těžila by z výhodné polohy u stanice metra a v blízkosti kulturních a administrativních institucí. Pavilon pro expozici Slovanské epopoje by mohl využít pozemků mezi komunikacemi, které se dnes jeví jako zbytkové a obtížně zastavitelné.

Doporučení

Přestavba Pankráckého náměstí do podoby, která z něj vytvoří plnohodnotný veřejný prostor a naváže na dostavbu Kongresového centra Praha, je v zájmu celého města. Umístění budovy Slovanské epopoje v této lokalitě, která je dobře dostupná, nachází se v širším centru města, poskytuje dostatek prostoru pro větší množství návštěvníků, se jeví jako vhodné. Dobře může fungovat koexistence s KCP a jeho plánovanou dostavbou. Musí být prověřeno již připravovanou studií. Je třeba jednat s vlastníkem pozemků KCP a zástupci městské části Praha 4. Z pohledu IPR Praha se umístění se současnou úrovní znalosti jeví jako vhodné.

Vlastník

Vlastníkem větší části pozemků je Kongresové centrum Praha a.s. Akcionáři KCP jsou stát a Hlavní město Praha. Menší část, kterou tvoří komunikace, je ve vlastnictví hl. města Prahy.

Platný územní plán

Hlavní část území je označena kódem SMJ – smíšené městského jádra. Hlavním využitím ploch v centrální části města a centrem městských čtvrtí je zejména občanská vybavenost a bydlení. Přípustným využitím jsou pak mj. kulturní zařízení.

Návrh Metropolitní plánu

Metropolitní plán označuje plochu jako transformační s obytným využitím, zároveň jako plochu dopravní a technické infrastruktury.

Pozemky, výměra

Studie se bude zabývat celou plochou mezi budovou Kongresového centra a ulicí Štětškova, která však není z větší části zastavitelná. Jedná se o pozemky nebo jejich části: 1078/1, 1086/1, 1086/3, 1103/1, 1103/9, 1101/1, výměra řešené plochy včetně komunikací činí cca 3,5 ha, větší část však nemůže být zastavěna. Odhadem lze však předpokládat, že je možné umístění stavby o zastavěné ploše min. cca 2 000 m².

Připravované záměry v území

V roce 2016 proběhla architektonická soutěž na dostavbu a rekonstrukci Kongresového centra. Studie Pankráckého náměstí, kterou v této chvíli zadává IPR Praha, je ve stádiu přípravy.

Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy

Poloha na okraji širšího centra města a v návaznosti na blokovou zástavbu, v blízkosti Vyšehradu, umožňuje organické zapojení pavilonu pro Epopej do této lokality. Jiné ideové souvislosti kromě kontaktu s Vyšehradem nevidíme.

Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie

Výstavba budovy s kulturním využitím a aktivním parterem může pomoci vhodně urbanisticky doplnit prostor náměstí, podpořit jeho fungování jako veřejného prostranství, i svůj provoz propojit s KCP Praha.

Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce

Vzhledem k prostorovým limitům nebude pravděpodobně možné koncipovat stavbu jako rozsáhlejší. Nicméně je vhodné doplnit ji o další programové funkce, které přivedou větší spektrum návštěvníků, jako prostor pro dočasné výstavy, přednášky apod.

Odhadovaná náročnost procesu přípravy

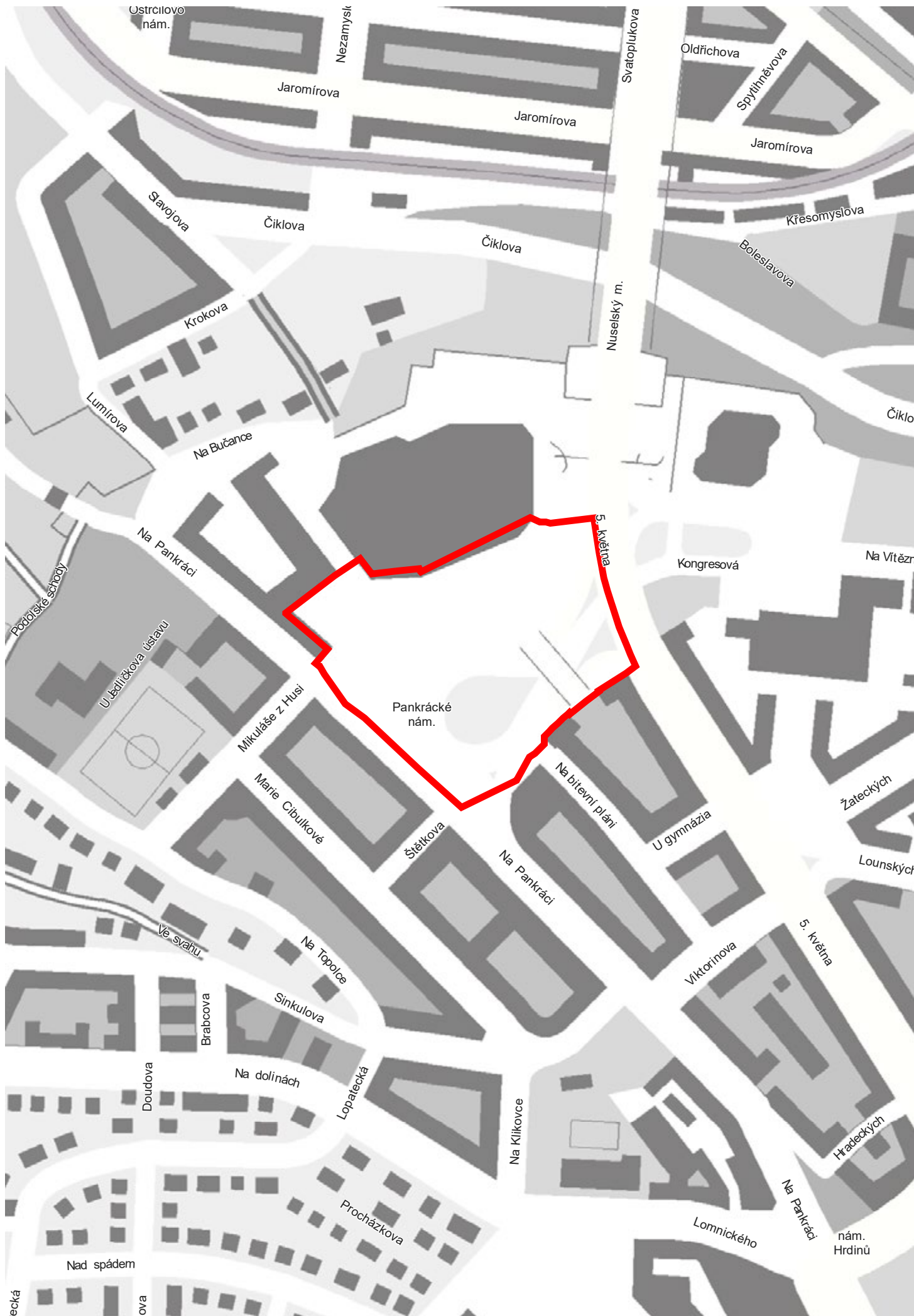
Realizace stavby je podmíněna dohodou vlastníků, tedy města a státu, a bude navázána na přestavbu celého prostranství. Přestavba prostranství je však již dnes v zájmu města a bude navazovat na rekonstrukci KCP. Předpokládáme střední náročnost.

Vhodnost pro umístění Slovanské epopeje ve srovnání

Zatím nám není známo jiné potřebné využití prostranství, které by v daném prostoru měla mít přednost. Alternativou je jeho ponechání jako nezastavěného prostoru.

Dostupnost

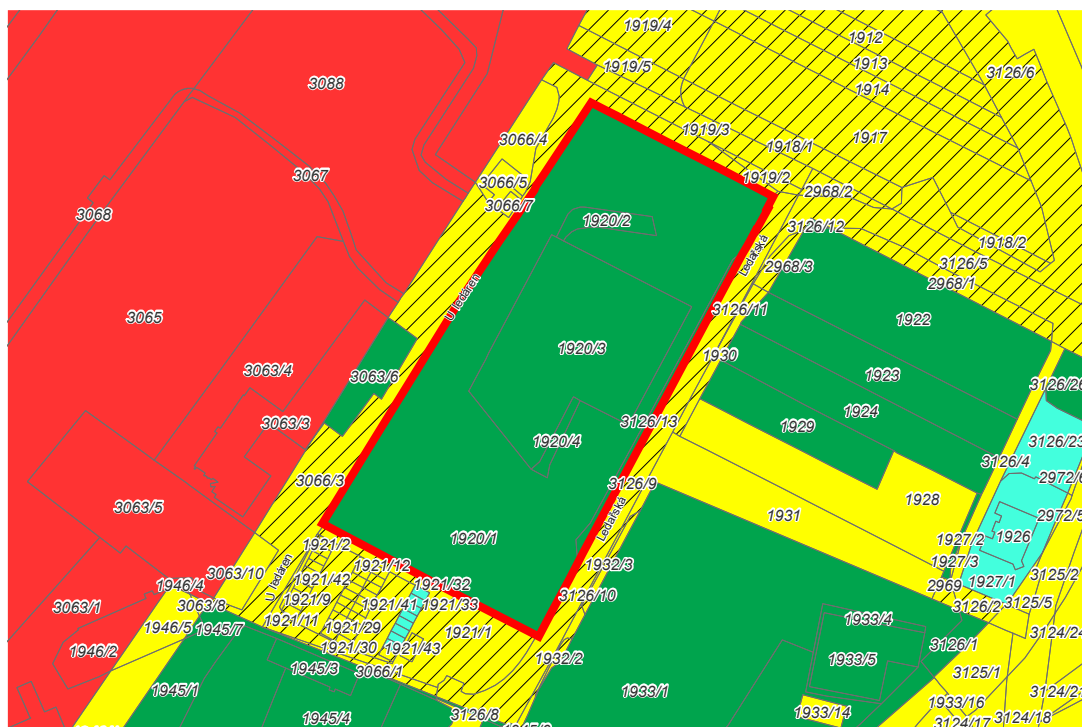
Pankrácké náměstí se nachází v blízkosti stanic metra C – Vyšehrad (300 m) a Pražského povstání (700 m). Cesta ze stanice metra Staroměstská trvá necelých 10 minut včetně přestupu. Lokalita se zároveň nachází v těsné blízkosti Severojižní magistrály – ulice 5. května. Kongresové centrum Praha disponuje vlastním parkovištěm pro osobní automobily i pro autobusy.

8 Ledárny Braník

Stručný popis

Areál v ulici U Ledáren v Praze 4 byl postaven na břehu Vltavy ve slohu secese počátkem 20. století s průmyslovým využitím, které v dnešní době zaniklo. Již několik desítek let nemá areál adekvátní náplň a chátrá. Jedná se o cenný jednotně zachovalý historický soubor staveb chráněný jako kulturní památka¹⁰, který je vzhledem k řešení vlastních budov obtížně použitelný pro mnoho běžných účelů. Je v soukromém vlastnictví. Současný vlastník projevil zájem o umístění souboru Slovanské epeje. Jednalo by se primárně o konverzi stávajících budov, nikoliv o výstavbu nového objektu. Lokalita se nachází na okraji širšího centra města v sousedství dnes zanedbaných ploch, které však jsou určeny pro budoucí transformaci.

Doporučení

Sledování varianty se doporučuje, pokud bude možné dosažení dohody s vlastníky areálu. Přínosem je současná příležitost k opravě památkového objektu a pozvednutí místa a jeho okolí. Lokalita je schopna absorbovat větší zátěž návštěvníků. Nedostatkem je zhoršená dostupnost lokality: větší vzdálenost od centra, velká vzdálenost od stanice metra.

Vlastník

Soukromý vlastník, firma Naron s.r.o.

Platný územní plán

Plocha ZVO – ostatní, „plochy pro umístění areálů a komplexů specifických funkcí nebo jejich kombinace a koncentrované aktivity neuvedené v jiných plochách pro zvláštní komplexy občanského vybavení“, jako přípustné využití je výslovně uváděno „stavby pro kulturu... stavby pro výstavy... kulturní zařízení a muzea...“.

Návrh metropolitního plánu

Transformační plocha s rekreačním využitím, stabilizovaná flexibilní, areál vybavenosti, v sousedství transformační lokality Branické nádraží a Černý kůň

Pozemky, výměra

1920/1, 1920/2, 1920/3, k.ú Braník, 9 914 m², 227 m², 3 438 m², celkem 13 579 m²

¹⁰ Zdroj informace:
<https://www.pamatkovykatolog.cz/branicke-ledarny-13070711>

Připravované záměry v území

V současné době je zpracovávána studie na přeměnu ledáren na volnočasový areál spojený s výstavbou bytů.

Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy

Doba vzniku areálu je obdobná době vzniku Slovanské epopeje, je zde potenciál souladu díla s jeho prostředím.

Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie

Hlavním přínosem by bylo nalezení vhodného využití pro památkově chráněný areál, které by bylo podnětem k jeho opravě a dalšímu zachování. Zároveň je takové využití dostatečně důstojné a má potenciál vytvoření synergie s objektem. V bezprostředním okolí areálu nežije mnoho stálých obyvatel, opravené budovy by tak sloužily domácím i zahraničním návštěvníkům. Vzhledem k velikosti areálu je možné a vhodné doplnit výstavu i dalším programem, který bude mít již menší prostorové nároky. Přínosem bude zejména zastavení chátrání stavby, její otevření pro veřejnost a využití potenciálu k dalšímu rozvoji okolí.

Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce

Umístění vlastní expozice se nabízí v největším objektu ve středu areálu. Jednalo by se tedy o využití a konverzi existujícího objektu. Menší budovy po jeho obvodu by sloužily doplňkovým účelům, jako zázemí pro návštěvníky expozice, menší dočasné výstavy i např. výletní restaurace apod. Úprava venkovních prostorů areálu může nabídnout kultivované polo-veřejné prostranství.

Odhadovaná náročnost procesu přípravy

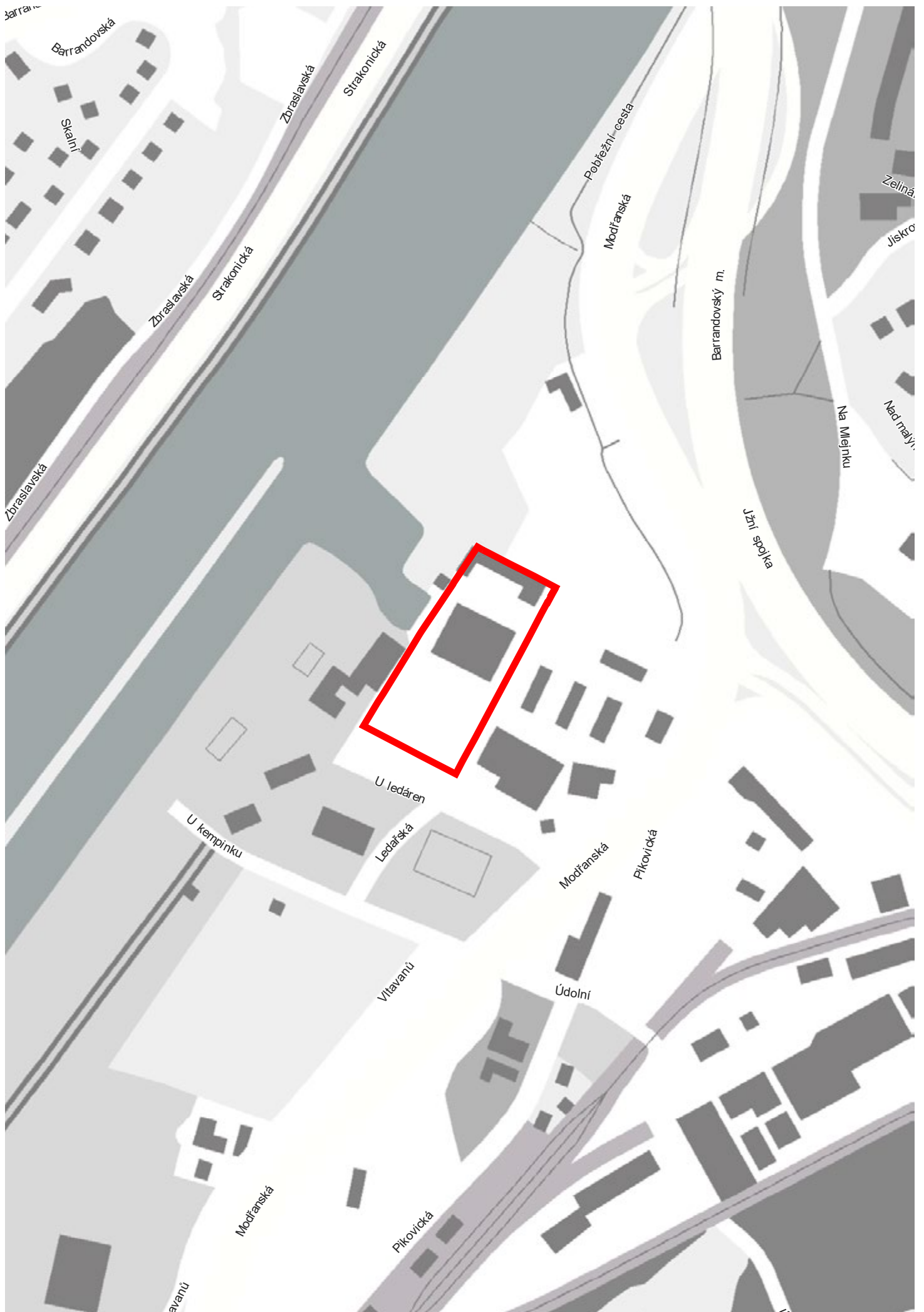
Záměr je v souladu s územně plánovací dokumentací. Lze předpokládat zvýšenou náročnost projektové přípravy s ohledem na status kulturní památky, nicméně primární cíl jejího zachování a vhodného využití by měl tomuto procesu napomoci. Areál je soukromých rukou, proto je možné považovat za hlavní výzvu a riziko možnost dosažení dohody mezi majitelem a hlavním městem. Majitel si nechal zpracovat ověřovací studii, která ukazuje, že umístění cyklu pláten Slovanské epopeje je v areálu Branických ledáren z pohledu jeho kapacitních a prostorových požadavků možné. Náročnost přípravy je tak odhadována jako střední.

Vhodnost pro umístění Slovanské epopeje ve srovnání

Vhodné využití areálu ledáren se již desítky let hledá a dosud nalezeno nebylo. V současné době je ale prověřováno i umístění volnočasových aktivit a bydlení. V okolí areálu je atraktivní rekreační zóna sloužící především obyvatelům Prahy. Předpokládaný turistický provoz by s touto funkcí mohl do jisté míry kolidovat.

Dostupnost

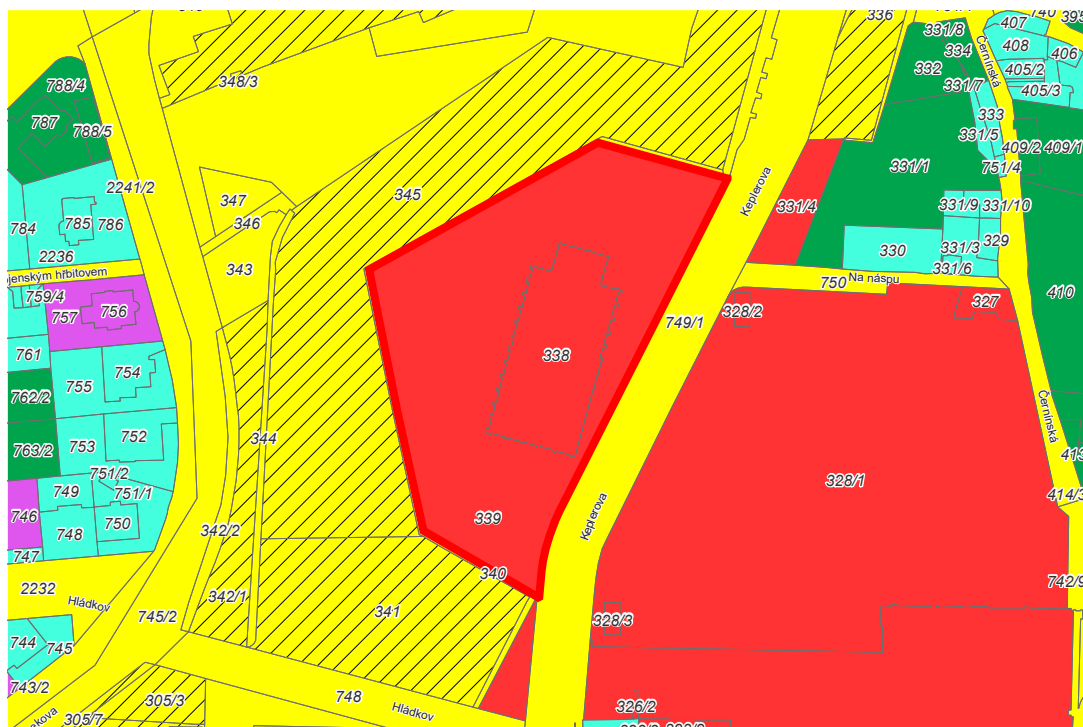
Ledárny Braník jsou od centra Prahy vzdáleny přibližně 30 minut městskou hromadnou dopravou. Nejbližší je tramvajová a autobusová zastávka. Stanice metra je vzdálena cca 4 kilometry, dostupná autobusem za 15–20 minut. Lokalita se nachází v blízkosti Barrandovského mostu. Zastavení autobusů a parkování aut lze do určité míry řešit v rámci areálu, větší možnost parkování je u Nádraží Braník.

9 Jízdárna Pohořelec

Stručný popis

Konverze jízdárny pod Pohořelcem na výstavní prostor pro Slovanskou epopej byla prověřována studií z roku 2011 zpracovanou ateliérem Projektíl podle zadání tehdejšího Útvaru rozvoje hl. m. Prahy. Velmi prostorná budova jízdárny z 80. let 19. století je ukryta v bastionu opevnění pod Keplerovou ulicí. Je využívána Správou Pražského hradu jako technické zázemí. Stavební stav budovy je dobrý. Vnitřní otevřená plocha budovy má výměru 1 800 m², která je pro umístění cyklu obrazů více než dostatečná. Revitalizace objektu a jeho okolí by mohla pomoci zapojení území do systému pěších tras v okolí Pražského hradu.

Doporučení

Umístění Slovanské epopeje v objektu je možné. Zpřístupnění objektu a jeho okolí a jeho konverze pro funkci kulturní nebo výstavní je žádoucí. Problematické může být další zatížení oblasti velkým množstvím turistů. Klíčovou otázkou je však jednání s vlastníkem objektu, jehož výsledek nelze předvídat. Zatím nedoporučujeme zařadit lokalitu do první fáze prověřování. Cenný objekt a místo bude možné v budoucnu dobře využít i k jiné společenské funkci. Nehrozí mu bezprostředně chátrání a degradace fyzického stavu.

Vlastník

Česká republika, Právo hospodaření s majetkem státu: Správa Pražského hradu

Platný územní plán

Plocha ZVO – ostatní: Plochy pro umístění areálů a komplexy specifických funkcí nebo jejich kombinace a koncentrované aktivity neuvedené v jiných plochách pro zvláštní komplexy občanského vybavení. Přípustné využití:… víceúčelové stavby a zařízení pro kulturu...

Návrh Metropolitního plánu

Pozemek je označen jako parkově upravená část náměstí, transformační s rekreačním využitím. V místě je navrhována rekreační vybavenost značená bodem

Pozemky, výměra

Pozemky 338, 339, k.ú. Hradčany o celkové výměře 11 210 m²

Připravované záměry v území

O využití samotné budovy jízďárny a kultivaci jejího okolí se uvažuje již delší dobu. V ulici Myslbekově má být vedena nová tramvajová trasa spojující Dejvice se Strahovem. V současné době se připravuje zadání koncepční studie na veřejná prostranství Pohořelec.

Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy

Umístění díla v objektu z konce 19. století a v důstojném prostředí v blízkosti Pražského hradu je možné považovat za celkově souladné, i když nelze pravděpodobně nalézt přímou vazbu díla na tento konkrétní objekt.

Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie

Prostředí v okolí Pražského hradu je celkově atraktivní. Budova jízďárny se však nachází v části území, které není pro veřejnost přístupné a ani její okolí není nijak intenzivně využíváno. Konverze budovy, její otevření a zpřístupnění by pomohlo vnést nové vztahy do území, má velký potenciál oživení a celkového přínosu. Areál Pražského hradu je v Keplerově ulici v dlouhém úseku od Pražského mostu po Pohořelec uzavřen zdí. Podél ulice vede pouze jednostranný chodník. Dnes neprostupné území bašty s jízďárnou se nachází na rozhraní turisticky atraktivního území Pražského hradu a klidných obytných čtvrtí Dlabačova a Střešovic, která mají převažující charakter vilové zástavby s mnoha parky. Využití budovy a zpřístupnění jejího okolí je žádoucí, stejně tak je pravděpodobně vhodná kulturní a výstavní funkce. Otázkou je, zda je pro lokalitu vhodným programem umístění cyklu Slovanské epopoje, který by byl výstavou trvalého charakteru přivádějící do místa návštěvníky převážně mimopražské a zahraniční.

Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce

Vypracovaná prověřovací studie prokázala, že umístění souboru obrazů Slovanské epopoje v opravené budově jízďárny je velmi dobře možné a místo poskytuje dostatek prostoru pro zřízení zázemí. Nelze však počítat s doplněním o rozsáhlejší další funkci.

Odhadovaná náročnost procesu přípravy

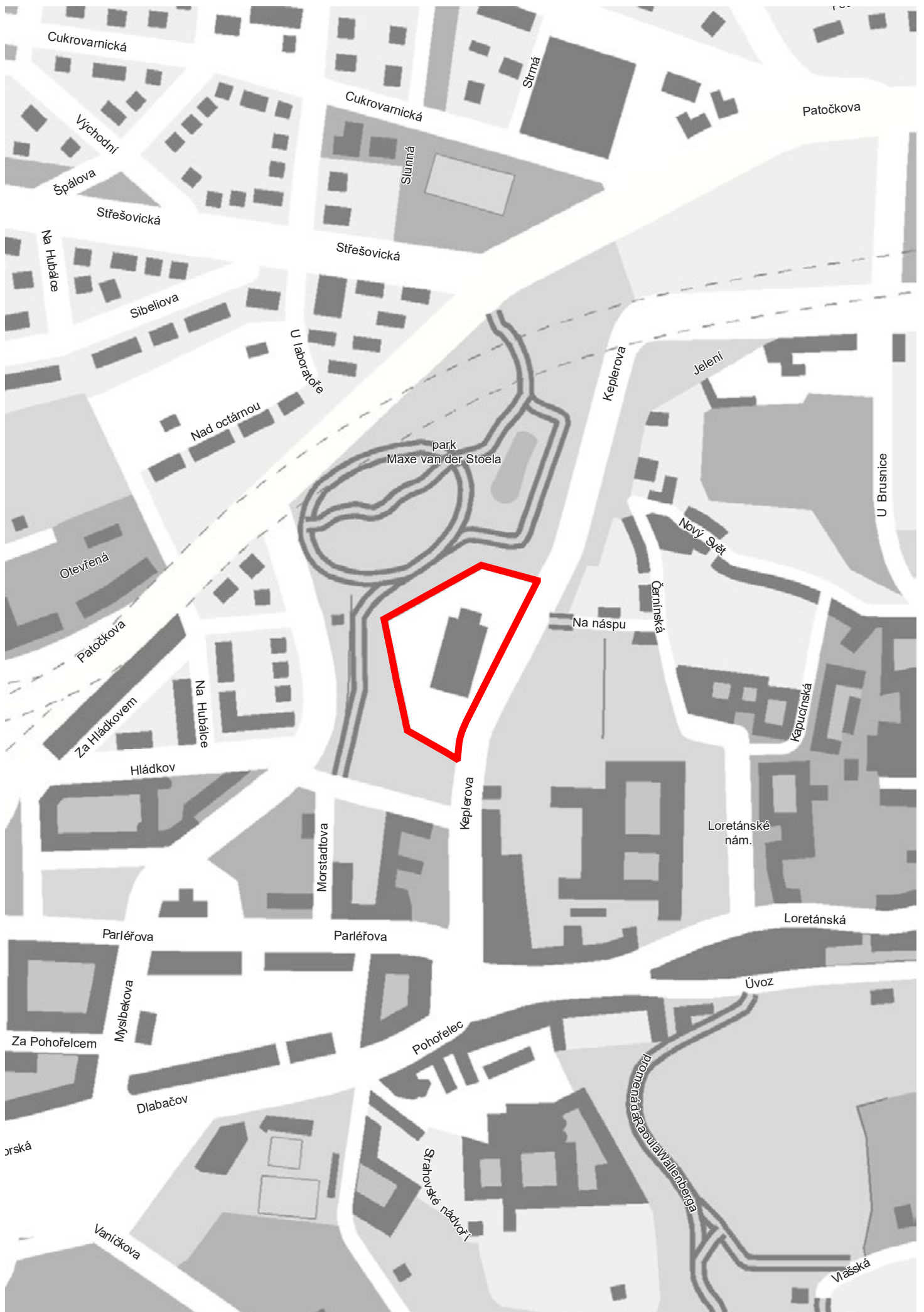
Umístění Slovanské epopoje v budově jízďárny je v souladu s platnou i navrhovanou územně plánovací dokumentací. Proces projektové přípravy lze odhadnout jako středně náročný především vzhledem k poloze v Pražské památkové rezervaci. Klíčová je dohoda s vlastníkem objektu, Českým státem a Správou Pražského hradu, jejíž výsledek je obtížné předjímat.

Vhodnost pro umístění Slovanské epopoje ve srovnání

Objekt se jeví jako vhodný pro umístění Slovanské epopoje z pohledu velikosti a významu. Na druhou stranu však nabízí jeho výjimečná poloha a charakter velkého volného vnitřního prostoru velmi silný potenciál pro umístění dalšího programu nebo náplně. Prostor by mohl být největším pražským výstavním sálem využívaným pro dočasné výstavy, které by přiváděly různorodé publikum.

Dostupnost

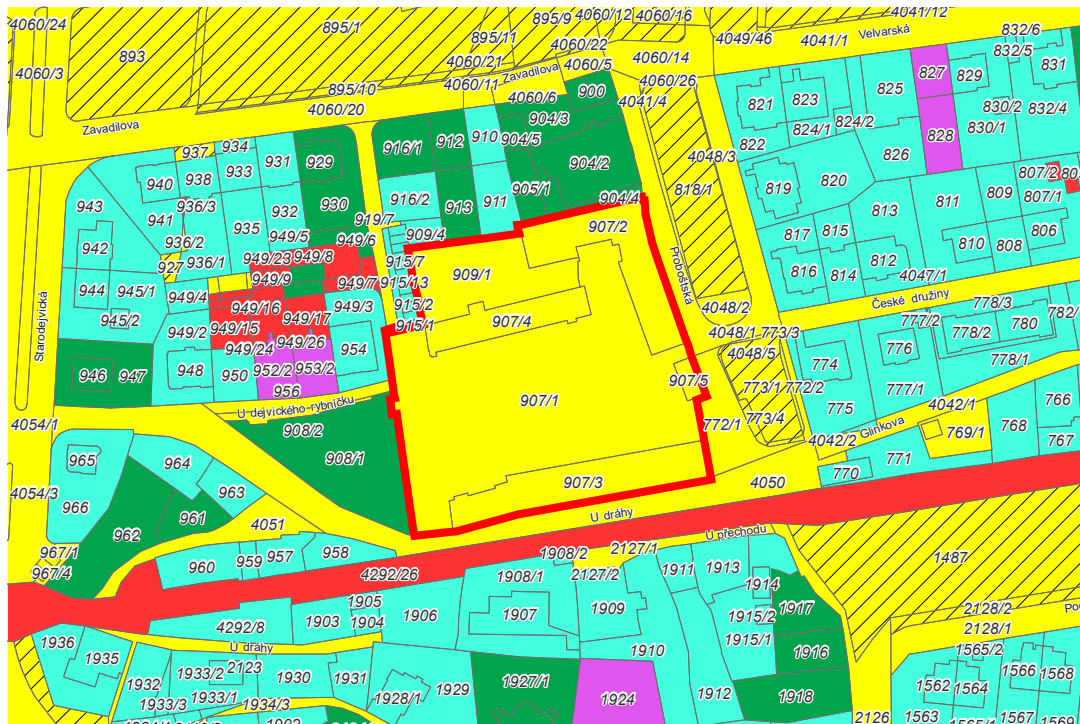
V bezprostřední blízkosti navrhovaného místa se nachází tramvajová zastávka linky 22 Pohořelec. Nejbližší stanice metra jsou Hradčanská (1,6 km) a Dejvická (1,7 km). Plánuje se tramvajová trať na Strahov vedoucí ulicí Myslbekovou. Nedostatkem je neexistence chodníku na straně Keplerovy ulice vedoucí podél objektu jízďárny.

10 Proboštský dvůr

Stručný popis

Historická zemědělská usedlost mezi ulicemi Proboštská a U přechodu v majetku Hlavního města Prahy a ve správě Pražských služeb, která dnes slouží jako sběrný dvůr, byla v minulosti centrem vesnice Dejvice. Dnešní klasicistní podoba budov statku má svůj původ převážně na počátku 19. století, jeho historie je však starší. V sousedství se nachází klášter františkánek s kostelem sv. Václava, okolí je tvořeno klidnou vilovou obytnou čtvrtí, avšak nachází se blízko rušné Evropské třídy s novou výstavbou. Areál má potenciál pro jiné než čistě utilitární využití vzhledem k jeho hodnotě, rozloze a historii. Jedná se o nemovitou kulturní památku.

Doporučení

Přínosem umístění Slovanské epopeje v objektu by byl impuls k opravě a zpřístupnění kulturní památky, pozitivním faktorem je jeho vlastnictví Hlavním městem Prahou. Stávající budovy statku nejsou však většinou vhodné pro potřeby expozice, bylo by třeba uvažovat s dostavbou a naopak využitím stávajících budov k jiným účelům. Také může být problematické přivedení velkého množství návštěvníků do klidné rezidenční oblasti. Sledování této lokality nedoporučujeme.

Vlastník

Hlavní město Praha

Platný územní plán

TVO – odpadové hospodářství: Plochy sloužící pro sběr, zpracování, zneškodňování, recyklaci a skládkování odpadů s možností umístování doprovodných funkcí

Zároveň:

Územní rezerva pro SV – všeobecně smíšené: Plochy pro umístění polyfunkčních staveb nebo kombinaci monofunkčních staveb pro bydlení, obchod, administrativu, kulturu, veřejné vybavení, sport a služby, při zachování polyfunkčnosti území

Návrh Metropolitního plánu

Stabilizované území, zahradní město, zařízení pro nakládání s odpady (stav)

Pozemky, výměra

907/1, 907/2, 907/3, 907/4, 907/5, 909/1 v k.ú. Dejvice o celkové výměře 9 863 m²

Připravované záměry v území

Záměr na rezidenční výstavbu západně od Proboštského dvora mezi Buštěhradskou dráhou a ulicemi Starodejvická a U dráhy.

Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy

Ideový soulad je obtížné nalézt, doba vzniku i charakter architektury je starší než doba vzniku Slovanské epopoje.

Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie

Přínosem by byla oprava cenných budov historické památky, její zpřístupnění veřejnosti a využití pro kulturní účely.

Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce

Nemáme k dispozici podrobnější dokumentaci budov Proboštského dvora. Lze však odhadovat, že pro konverzi na výstavní síň by byla vhodná hospodářská budova při ulici U přechodu. Plocha této budovy je však pro umístění celého cyklu nedostatečná a další stávající objekty pro danou funkci nevhodné. Expozici Slovanské epopoje by tak bylo třeba umístit zčásti nebo celou do novostavby. Takovou novostavbu pravděpodobně lze do prostoru dvora umístit, je však otázkou, zda je to dostatečně citlivé vzhledem k jeho památkové hodnotě. V dalších objektech dvora by tak zbyl velký prostor pro jiné účely.

Odhadovaná náročnost procesu přípravy

Přípravu záměru je možné odhadnout jako středně náročnou. Výhodou je vlastnictví objektu hlavním městem.

Vhodnost pro umístění Slovanské epopoje ve srovnání

Poloha areálu v klidné zahradní čtvrti je vhodná spíše pro využití lokální komunitou. Předpokládána vysoká návštěvnost zahraničních turistů v oblasti může být problematická vzhledem k nedostatečně dimenzovaným příjezdovým komunikacím a klidné obytné lokalitě.

Dostupnost

V blízkosti Proboštského dvora v pražských Dejvicích se nachází autobusová a tramvajová zastávka. Přístup z centra (stanice Staroměstská) je cca 15 minut tramvají. Od tramvajové zastávky je samotné místo vzdáleno cca 300 m chůze. Nejbližší stanice metra Bořislavka se nachází ve vzdálenosti 1 km a je bezbariérová.

11 Letná – Muzejní náměstí

Stručný popis

Lokalita je situována v širším centru města. Prostranství v Kostelní ulici mezi Národním zemědělským a Národním technickým muzeem a Letenskými sady je v současnosti parkovištěm a nevyužívá svého potenciálu být kvalitním veřejným prostorem. Existuje možnost dostavby prostoru dalším objektem s výstavní a společenskou funkcí. Městská část Praha 7 plánuje jeho zvelebení. Lokalita se nachází v ochranném pásmu památkové rezervace v hl. m. Praze, samotné sousední budovy muzeí a Letenské sady jsou kulturními památkami. Vzhledem ke stísněným prostorovým podmínkám by případný nový objekt musel mít relativně minimalizované rozměry.

Doporučení

Pokračování ve sledování této varianty nepovažujeme za perspektivní. Umístění by znamenalo potenciálně přílišnou zátěž pro lokalitu, zejména pro Letenské sady, která je vhodnější pro jiné účely, zejména ponechání jako veřejného prostoru.

Vlastník

Hlavní město Praha

Platný územní plán

Plocha ZVO – ostatní „plochy pro umístění areálů a komplexy specifických funkcí nebo jejich kombinace a koncentrované aktivity neuvedené v jiných plochách pro zvláštní komplexy občanského vybavení“, jako přípustné využití je výslovně uváděno „stavby pro kulturu... stavby pro výstavy... kulturní zařízení a muzea...“: (pozemek 2118/1)
a ZKC – kultury a církve – „...zejména muzea a galerie“ (pozemek 2220/1).

Návrh Metropolitního plánu

Stabilizovaná bloková struktura, obytná, občanská vybavenost značená bodem

Pozemky, výměra

2118/1, 2220/1 – část Holešovice, 4882 m² + (19 696 m², z toho využitelné jen cca 2 000 m²)

Připravované záměry v území

Městská část Praha 7 má v úmyslu nechat vypracovat koncepční studii Muzejního náměstí, případně řešit jeho podobu s pomocí architektonické soutěže.

Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy

Lokalita je součástí stabilizované struktury, která byla městskými domy zastavována postupně zhruba od počátku 20. století. Ideově tedy je doba vzniku zástavby širší lokality přibližně paralelní s dobou vzniku Slovanské epopoje. Architektonický výraz objektů Národního technického a Národního zemědělského muzea z přelomu 30. a 40. let 20. století je však odlišný.

Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie

Prostranství mezi oběma muzejními budovami a Letenskými sady má potenciál zlepšení i lze uvažovat o jeho doplnění další budovou. Primárně by však mělo být využito podřízeno kontextuálnímu doplnění místa o již existující nebo chybějící využití. Lze předpokládat, že expozice Slovanské epopoje by přivedla do lokality, která není obsloužena dostatečně kapacitní veřejnou dopravou, větší množství zahraničních návštěvníků i dopravy zejména zájezdovými autobusy. To by mohlo představovat pro lokalitu, zejména Letenské sady, a její obyvatele přílišnou zátěž.

Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce

Využitelná velikost pozemku je relativně malá a neposkytuje mnoho prostoru. Umístění výstavní síně pro Slovanskou epopoj bylo v této lokalitě prověřeno studií studia Projektil z roku 2010, lze je považovat za možné. Nicméně studie ukazuje, že je třeba stavbu minimalizovat a řešit velmi citlivě tak, aby mohla být pro místo přínosem. Další potřebným programem v této lokalitě, který může stavba plnit, je zejména nezbytné zázemí pro návštěvníky Letenských sadů (WC, občerstvení) a iniciace kultivace souvisejícího veřejného prostranství.

Odhadovaná náročnost procesu přípravy

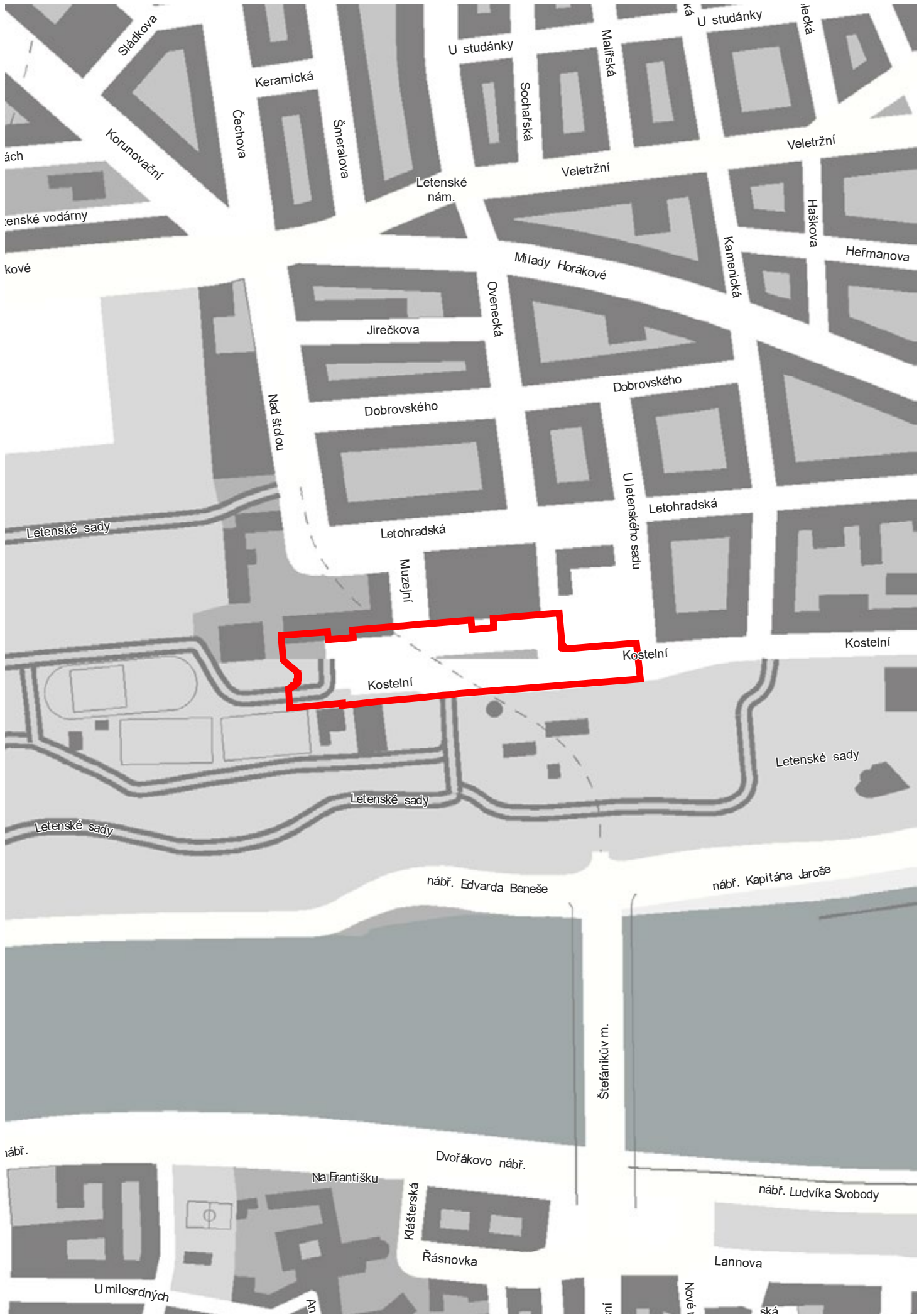
Využití lokality pro případnou stavbu budovy s muzejním nebo kulturním využitím je v souladu s platným územním plánem. V souvislosti se zvýšenou památkovou ochranou území i sousedních objektů, relativní stísněností prostoru i umístěním v primárně obytné struktuře v širším centru města, je třeba předpokládat, že hledání vhodného řešení budovy bude náročným procesem a bude na něj směřována vysoká pozornost. Z toho důvodu předpokládáme zvýšenou náročnost přípravy z pohledu hledání shody na řešení.

Vhodnost pro umístění Slovanské epopoje ve srovnání

Samo místo je cenné a pokud vůbec má být zastavěno, mělo by se k programové náplni případné stavby přistupovat s velkou odpovědností. Za základní hledisko volby účelu stavby v místě by mělo být považováno vhodné doplnění a podpora již existujícího využití – tedy Letenských sadů, stávajících muzeí a zázemí místních obyvatel. Je proto tedy třeba konstatovat, že před umístěním Slovanské epopoje by měla mít přednost taková využití. Legitimní možností je nechat místo nezastavěné, pouze cenné prostranství kultivovat.

Dostupnost

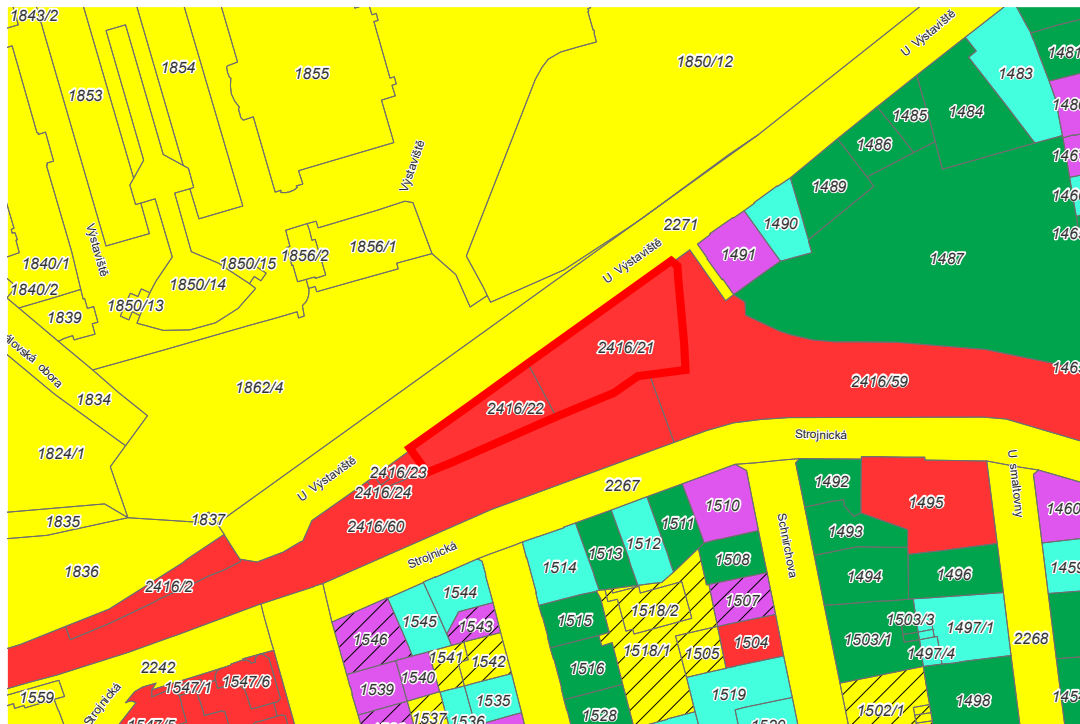
Místo je vzdáleno zhruba cca 20 minut městskou hromadnou dopravou z centra. Nejbližší stanice metra je vzdálená 1,1 km (stanice Vltavská), stanice tramvaje je v docházkové vzdálenosti cca 600 m. Problematická je možnost parkování autobusů v lokalitě.

12 Výstaviště Holešovice – u tratě

Stručný popis

Jedná se o relativně malý zbytkový pozemek mezi ulicemi U výstaviště a železniční tratí, který se nachází přímo naproti hlavnímu vstupu na Výstaviště Holešovice a je formálně okrajovou součástí Velkého rozvojového území Bubny–Zátory. Studie tohoto území s jeho zastavěním nepočítá. Prověřovací studie umístění Slovanské epopeje zpracovaná IPR v roce 2016 viděla velký potenciál tohoto pozemku pro dotvoření zástavby území před Výstavištěm, v jeho dopravně dobře napojené poloze i pomoci v oživení předprostoru Výstaviště.

Doporučení

Poloha pro umístění Slovanské epopeje je zajímavá a také doplnění zástavby v místě by představovalo přínos. Zda je umístění budovy pro Slovanskou epopej na pozemku vůbec možné z důvodu jeho malé výměry a mnoha limitů, nelze rozhodnout bez prověření podrobnější studií. Pozemek také není v majetku Hlavního města Prahy. Překážky a rizika v uskutečnění projektu na tomto místě považujeme za příliš velké a nedoporučujeme lokalitu k dalšímu prověřování.

Vlastník

Česká republika, právo hospodařit s majetkem: Správa železnic, s.p.

Platný územní plán

IZ – izolační zeleň: zeleň s ochrannou funkcí, oddělující plochy technické a dopravní infrastruktury od jiných ploch

Metropolitní plán

Součást hybridní transformační obytné struktury, část pozemku je zasažena ochranným pásmem železnice

Pozemky, výměra

2416/21, 2416/22 v k.ú. Holešovice, celková výměra 2 204 m²

Připravované záměry v území

Zpracovaná územní studie Holešovice–Bubny–Zátory na daném místě nepředpokládá zástavbu, ale vegetační plochu. Je třeba počítat a prověřit možná ochranná pásma a vliv zatížení hlukem z blízké železnice.

Koncepční studie Letenský kříž, zpracovaná IPR Praha, zahrnuje i tento pozemek. Také nepočítá s jeho zástavbou, ale citlivým prověřením možností dalšího využitím jako např. hřiště.

Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy

Umístění v oblasti Výstaviště Holešovice, přímo naproti vstupu je v souladu s místem, které je v povědomí s dílem dlouhodobě propojeno.

Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie

Doplnění zástavby a výstavba budovy s veřejnou funkcí proti vstupu do výstaviště je přínosem, stejně jako možné využití obtížně zastavitelného pozemku

Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce

Pozemek je relativně malý a ovlivněný ochranným pásmem železnice a hlukem. Expozice by musela mít minimální rozměry, umístování dalších funkcí není pravděpodobně možné.

Odhadovaná náročnost procesu přípravy

Uskutečnitelnost projektu je obtížná. Je možné, že další podrobnější prověření projektu by prokázalo nemožnost realizace.

Vhodnost pro umístění Slovanské epopěje ve srovnání

Daný pozemek není v současnosti využitý, koncepční studie navrhuje jeho podrobnější plánování s potenciálem pro umístění venkovních aktivit jako např. hřiště. Možnou zástavbu je třeba prověřit studií.

Dostupnost

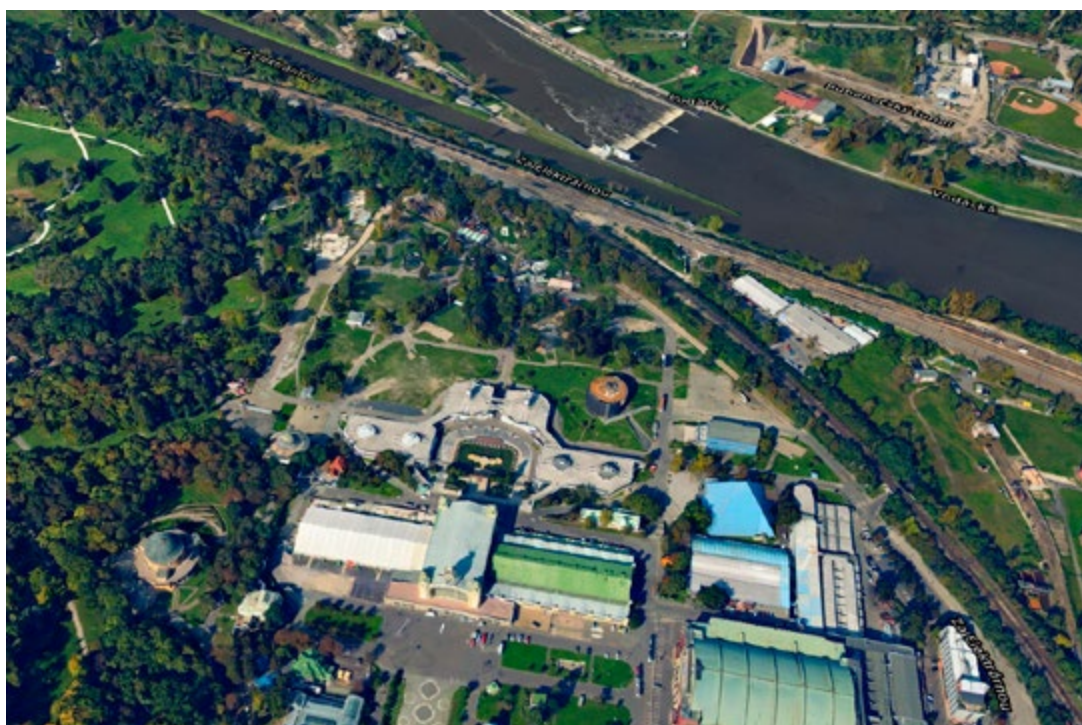
Lokalita se nachází v bezprostřední blízkosti zastávky tramvaje Výstaviště Holešovice. Stanice metra C – Nádraží Holešovice je vzdálená 2 minuty jízdy nebo 10 minut chůze. Dále je ve vzdálenosti jednoho kilometru stanice metra Vltavská. Obě stanice jsou bezbariérové. Nádraží Holešovice je také terminálem regionální vlakové dopravy a autobusů MHD.

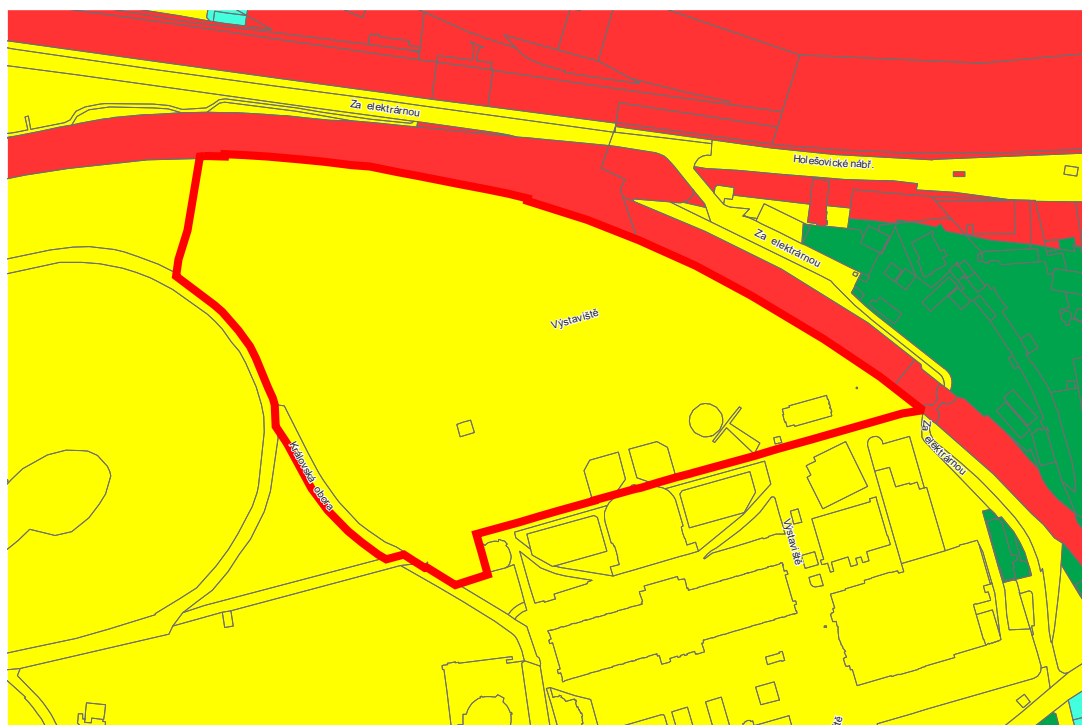
Cesta z centra Prahy (Staroměstské náměstí) k vybranému místu trvá cca 17 minut veřejnou dopravou.

13 Výstaviště Holešovice – Bruselská cesta

Stručný popis

Část Výstaviště Praha nacházející se za Průmyslovým palácem a Křižíkovou fontánou a v blízkosti parku Stromovka je dnes využívána extenzivně, v místě vyhořel Bruselský pavilon. Místo umožňuje úvahu o výstavbě nového objektu. Stávající budovy na Výstavišti jsou dnes většinou ve špatném technickém stavu.

Doporučení

Obecně považujeme myšlenku umístění Slovanské epopoje na Výstavišti v Holešovicích za možnou. Za nevhodnou však pokládáme polohu v severní části areálu, ve velké vzdálenosti od stanic tramvaje a v blízkosti Stromovky. V této části by mělo být upřednostněno jiné využití, především sportovní a rekreační. Sledování varianty nedoporučujeme.

Vlastník

Hlavní město Praha

Platný územní plán

ZKC – plocha kultury a církve: Plochy pro kulturní a církevní zařízení všech typů, zejména muzea, galerie, divadla, koncertní sítě, multifunkční kulturní a zábavní zařízení, archivy a depozitáře, církevní zařízení.

Metropolitní plán

Východní část území je vedena jako součást metropolitního parku Stromovky a zároveň jako transformační plocha s rekreačním využitím. Západní část území je součástí plochy Výstaviště – areálu vybavenosti s rekreačním využitím.

Pozemky, výměra

1819/1 k.ú. Bubeneč o celkové výměře 156 879 m²

Připravované záměry v území

IPR Praha zpracoval v roce 2016 koncepci využití prostoru Výstaviště Praha, která rozděluje jeho plochu na několik zón. Uvažovaná plocha za Křižíkovou fontánou je označena v západní části jako „zóna relax“, ve východní pak „zóna open air“ a „zóna zábava“. Již z tohoto označení je možné vyrozumět, že od ulice a stanic hromadné dopravy vzdálenější části Výstaviště, které se zároveň nacházejí již v parkových plochách a v sousedství Stromovky, je vhodné využít pro účely sportovní a relaxační. Pro využití kulturní je určen prostor mezi vstupem do Výstaviště a Průmyslovým palácem.

Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy

Myšlenka umístění Slovanské epopoje v prostoru Výstaviště se objevuje často. Důvodem je patrně soulad uměleckého stylu hlavní budovy Výstaviště – Průmyslového paláce, dostavěného v roce 1891 – s malířským stylem Alfonse Muchy. Jubilejní zemská výstava v témže roce se stala „přehlídkou kulturní a hospodářské vyspělosti českého národa“ a je tak logická tendence ke spojování Slovanské epopoje s tímto místem, i když doba jejího vzniku je pozdější.

Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie

Ideová synergie umístění díla na Výstavišti je zřejmá. V jejím umístění v odlehlejší části Výstaviště v zóně, která je plánována s převažujícím volnočasovým využitím, nelze však spatřovat vhodnou synergii.

Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce

V areálu výstaviště je vhodné umístit spíše minimalizovaný jednoúčelový pavilon, jiné funkce mohou být zajištěny v rámci areálu v jiných objektech.

Odhadovaná náročnost procesu přípravy

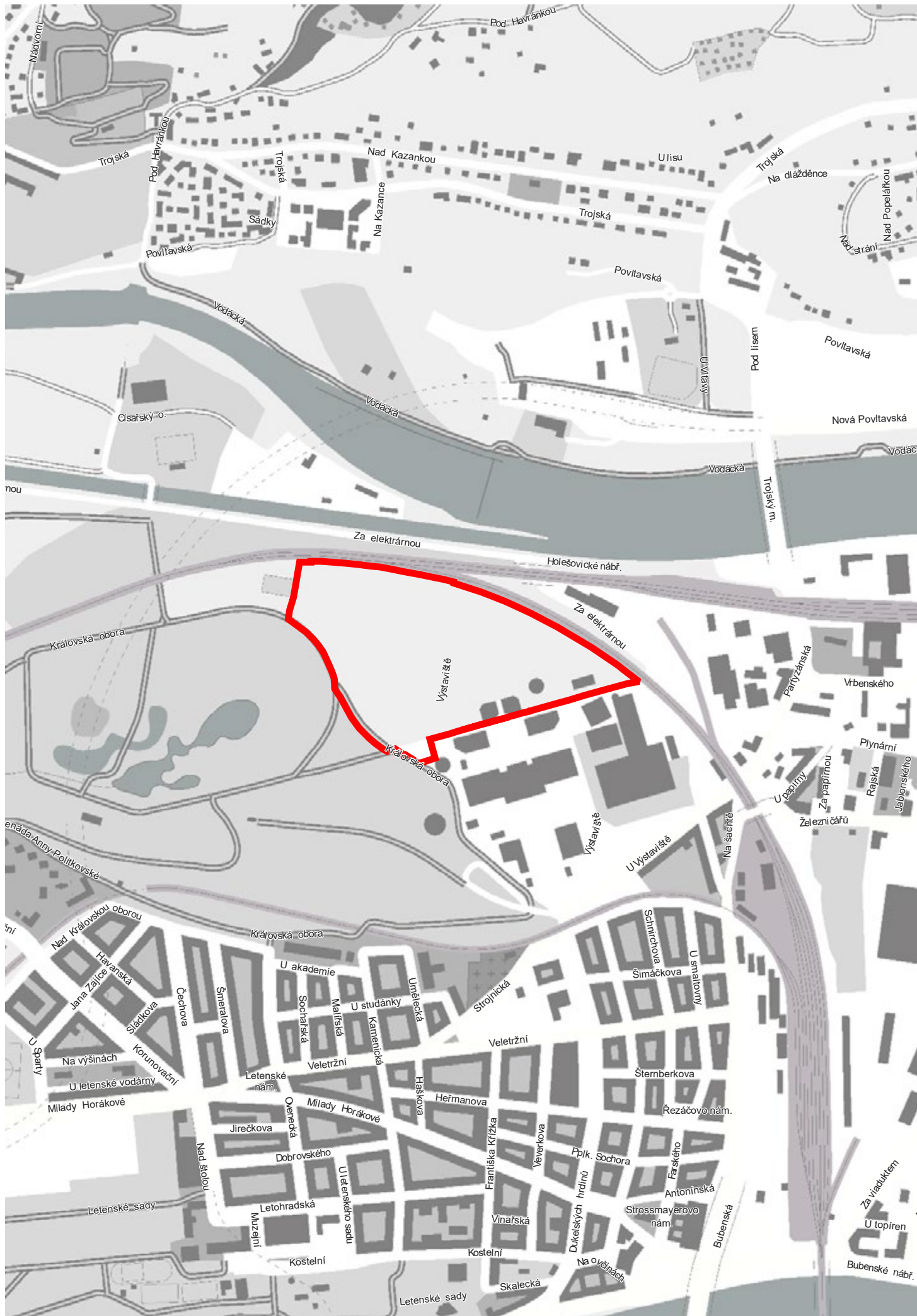
Umístění objektu Slovanské epopoje není v souladu se studií IPR, která předpokládá v severní části výstaviště funkce sportovně rekreační, se kterými není idea stavby pavilonu v souladu. Z toho důvodu pokládáme proces přípravy a projednání za komplikovaný, protože by během něj musely být předloženy argumenty zdůvodňující změnu původní koncepce.

Vhodnost pro umístění Slovanské epopoje ve srovnání

V severní části areálu výstaviště v kontaktu se Stromovkou považujeme za vhodnější využití sportovní a rekreační.

Dostupnost

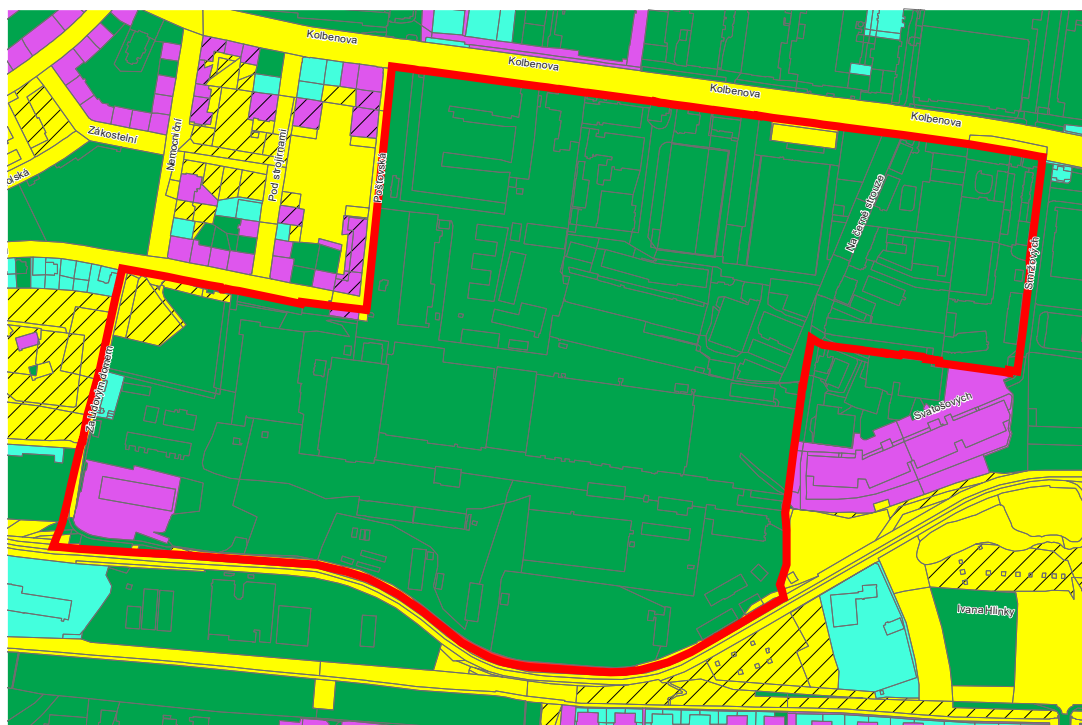
Místo se nachází v dostupnosti tramvajové zastávky Výstaviště Holešovice, tramvajové linky navazují na blízké stanice metra Nádraží Holešovice a Vltavská. Z centra města trvá cesta hromadnou dopravou kolem 15 minut. Vzdálenost samotné lokality od tramvajové zastávky je 600–800 metrů, což představuje dobu chůze cca 10–13 minut. Pro určité skupiny osob může být tato vzdálenost nekomfortní.

14 Pragovka

Stručný popis

Území bývalých průmyslových podniků ve Vysočanech kolem Kolbenovy ulice je velkou transformační plochou, která však začala být přestavována bez celkové koncepce, která by vymezila základní strukturu veřejných prostranství a pravidla pro zástavbu. Vlastnické vztahy v území jsou fragmentované a jednotliví investoři postupovali doposud bez vzájemné koordinace.

Areál Pragovky je v porovnání se sousedními pozemky zatím v počáteční fázi plánování rozvoje. Některé objekty jsou zatím využívány provizorně, jiné byly zbourány a další jsou nevyužívané. Plochy nebo budovy vhodné pro transformaci jsou dostatečně rozsáhlé pro umístění Slované epopeje.

Majitel Praga Centrum profiluje Pragovku jako multifunkční místo spojené s živým uměním – multi art and culture distict (pragovka.com) a tak ho také dočasně využívá. V minulosti se uvažovalo především s konverzí velkolepé architektonicky cenné a památkově chráněné haly č. 19 na výstavní prostor, včetně možnosti expozice Slované epopeje.

Foto: lovecpokladu.cz
<https://www.lovecpokladu.cz/mista/m/pragovka-hala-c-19-690>

Doporučení

O umístění Slované epopeje v areálu Pragovky je možné uvažovat, je však třeba počítat s časově i finančně náročnou investicí. Přínosem by bylo posílení významu nově budované čtvrti a záchrana cenného, pro výstavní funkci vhodného objektu. Synergie s kulturním zaměřením areálu je možná. Nezbytným předpokladem je zájem vlastníka nemovitosti i spolupráce vlastníků sousedních pozemků a nemovitostí. Umístění v této lokalitě doporučujeme sledovat pouze v případě, že by takové dohody bylo snadno dosaženo.

Vlastník

Významnými vlastníky jsou společnosti Praga Centrum, Creviston, Skanska Reality

Platný územní plán

Lokalita Pragovky je rozdělena na celkem 14 ploch s rozdílným využitím:

SV–G SV–H, SV–I – všeobecně smíšené: plochy pro umístění polyfunkčních staveb nebo kombinaci monofunkčních staveb pro bydlení, obchod, administrativu, kulturu, veřejné vybavení, sport a služby, při zachování polyfunkčnosti území

OV–G, OV–F – všeobecně obytné: plochy pro bydlení s možností umísťování dalších funkcí pro obsluhu obyvatel

OB–E, OB–D – čistě obytné Plochy pro bydlení

VV – veřejné vybavení: plochy sloužící pro umístění všech typů veřejného vybavení města, tj. zejména pro školství a vzdělávání, zdravotnictví a sociální služby, veřejnou správu města a záchranný bezpečnostní systém

SP – sportu: Plochy pro umístění staveb a zařízení pro sport a tělovýchovu

Dále plochy SO1, SO3 ,VOP, ZP, ZMK

Návrh Metropolitního plánu

Transformační plocha s obytným využitím, v jižní části v místě památkově chráněné haly je určeno pro rekreační vybavenost, navazující plochy pro občanskou vybavenost

Pozemky, výměra

Jedná se o mnoho pozemků v k.ú. Vysočany jižně od ulice Kolbenovy, listy vlastnictví 7471, 3115, 5156, výměra území celkem: 33 357 ha

Připravované záměry v území

V území jsou aktuální tyto záměry:

areál ČKD TRAKCE: Čtvrť E. Kolbena (Skanska Reality, a.s.), Rezidence Výhledy Rokytky (UVINATI Solution, s.r.o. CODECO, a.s.), Metro Kolbenova – novostavba administrativní budovy, náměstí a rekonstrukce kotelny (Plumlov, s.r.o.), areál ČKD DIZ: Vivus Kolbenova (Vivus Kolbenova, s. r. o.) Zbývající plochy jsou součástí záměru Areál Praga Vysočany, na který byla IPR Praha na podzim 2017 předložena koncepční studie. Tato studie plánovala v hale 19 Kunsthalle a v hale 20 muzeum automobilů Praha.

IPR Praha zpracoval na širší území mezi ulicemi Kolbenova a Poděbradská koncepční rozvahu, jejímž hlavním účelem je vymezení základní struktury veřejných prostranství v území, které bylo doposud plánováno živelně a bez vzájemné koordinace záměrů.

Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy

Je obtížné najít významnější ideové souvislosti mezi dílem Alfonse Muchy a areálem Pragovky, jehož zachovalé budovy pocházejí ze 40. let 20. století a mají funkcionalistický výraz. Hala č. 19 je železobetonovou stavbou s odvážnou skořepinovou konstrukcí střechy s horním osvětlením. Obecně jde však o prostor vhodný pro výstavu monumentálních uměleckých děl.

Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie

Pro dané území je vhodná stavba s kulturní funkcí, která podpoří identitu čtvrti transformované z průmyslové na obytnou. Je také vhodné hledat odpovídající náplň pro cenný objekt haly 19, která bude impulsem k její opravě a záchraně. Doposud budovaný charakter lokality Pragovky je spojen s uměním především živým a současným. K logickému propojení díla Slovanské epopoje a živého fungujícího uměleckého centra bude třeba najít vhodný kurátorský přístup.

Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce

Lokalita Pragovky nabízí potenciálně více možností pro umístění Slovanské epopoje: buď stavbu nového objektu, který by mohl být propojen s dalšími navazujícími funkcemi nebo umístění do konvertovaného průmyslového objektu. Pro tuto možnost se nejčastěji uvažuje s halou č. 19, jejíž plocha je cca 3 500 m², a je tedy velikostně více než dostatečná. Naopak je třeba uvažovat s doplněním ještě o další využití.

Odhadovaná náročnost procesu přípravy

Rozvoj lokality Pragovky je teprve v počáteční fázi konverze a dostavby. Pro další fáze bude třeba nejspíše změna územního plánu, projektová příprava, dobudování infrastruktury, dekontaminace prostředí. Hala č. 19 je kulturní památkou. Náročnost přípravy je tedy poměrně vysoká.

Vhodnost pro umístění Slovanské epopoje ve srovnání

Jako vhodnější využití především haly č. 19 je možné si představit jinou výstavní funkci, ale i funkci sportovní nebo vzdělávací. Plochy Pragovky jsou však rozsáhlé a umožňují koexistenci více funkcí. Důležitý je především jejich udržitelné vyvážení a propojení, ve kterém by Slovanská epopoj za určitých okolností mohla najít místo.

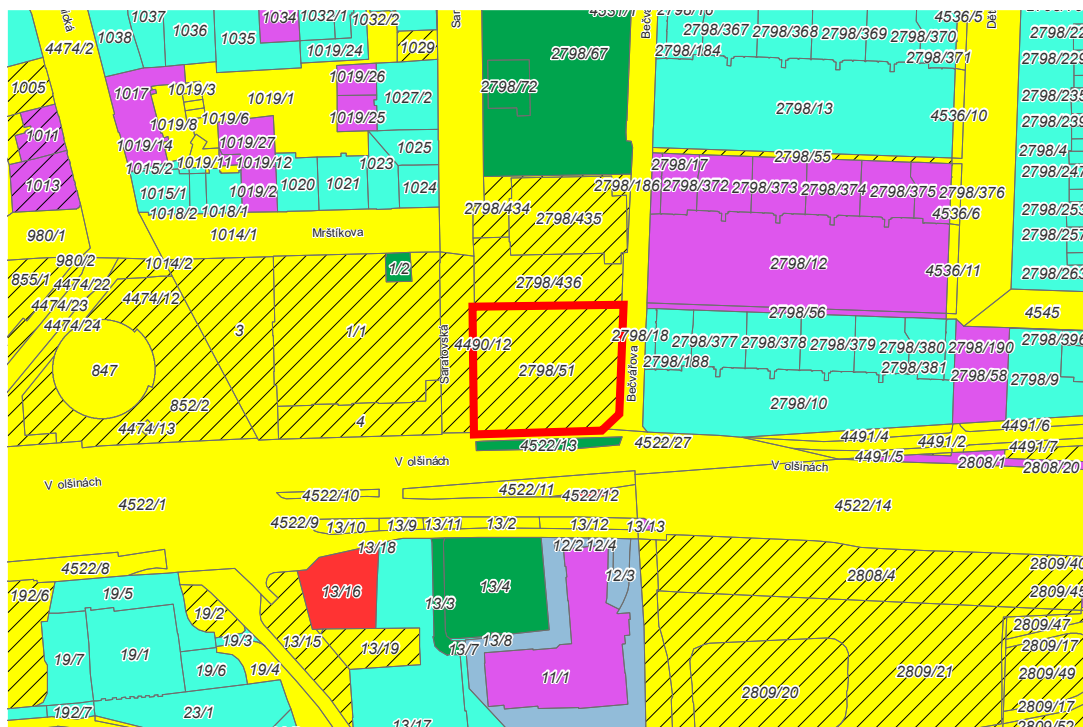
Dostupnost

V blízkém okolí se nachází tramvajová zastávka Poštovská (40 m) a stanice metra B Kolbenova (350 m). Stanice metra je bezbariérová. Ve vzdálenosti jednoho kilometru se pak nachází vlakové nádraží Praha – Vysočany s regionálním významem. Zároveň se lokalita nachází nedaleko pražského okruhu. Z náměstí Republiky se lze na místo dostat za 11 minut metrem, 22 minut tramvají. Parkování turistických autobusů je možné.

15 Strašnická

Stručný popis

Nezastavěný pozemek mezi ulicemi V Olšínách a Bečvářova v těsné blízkosti stanice metra Strašnická v rezidenční čtvrti byl součástí nedávných úvah o dotvoření místního centra s radnicí, které městská část v současnosti nesleduje. Pozemek sloužil jako tržnice a dnes ho využívá sousední Kulturní dům barikádníků, který na něm spravuje komunitní zahradu. Je situován na okraji významné obytné čtvrti sídliště Solidarita. Vedlejší opuštěný secesní objekt Strašnické školy by se měl navrátit původnímu účelu.

Doporučení

Pozemek je dobře dostupný, mimo centrum města, s vhodnou velikostí a dá se předpokládat relativně rychlá projektová příprava záměru. Na druhou stranu je však cenný pro účely lokální občanské vybavenosti, i když v současnosti jeho využití není intenzivní. Domníváme se, že služba místní komunitě by měla mít v tomto případě přednost i ve formě rezervy pro budoucí využití a proto další sledování této varianty nedoporučujeme.

Vlastník

Hlavní město Praha, svěřená správa do vlastnictví Městské části Praha 10

Platný územní plán

VV – veřejné vybavení: plochy sloužící pro umístění všech typů veřejného vybavení města, tj. zejména pro školství a vzdělávání, zdravotnictví a sociální služby, veřejnou správu města a záchranný bezpečnostní systém. Stejná funkční plocha zahrnuje i sousední objekty školy a Kulturního domu barikádníků.

Návrh Metropolitního plánu

Sousední kulturní dům je lokální rekreační občanskou vybaveností, lokalita sídliště Solidarita je stabilizovanou obytnou heterogenní strukturou. Území bezprostředně kolem metra je určeno k transformaci, dotčený pozemek však do něj není zahrnut.

Pozemky, výměra

2798/51 k. ú. Strašnice, 2 213 m²

¹¹ Zdroj informace:
<http://kdbarikadniku.cz/komunitni-zahrada/>

Připravované záměry v území

V nedávné minulosti byl pozemek součástí území zvažovaného pro umístění nové radnice městské části Praha 10 spojené s lokálním kulturním, společenským a administrativním centrem. V současné době městská část sleduje záměr rekonstrukce stávající radnice a poskytla pozemek do správy sousednímu Kulturnímu domu barikádníků, který na něm zřídil komunitní zahradu¹¹.

Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy

Není nám známa spojitost této lokality s dílem Alfonse Muchy a jeho dobou.

Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie

Pozemek byl zařazen do výběru, protože je velmi dobře dostupný metrem i tramvají, má vhodnou rozlohu, je pro daný účel určen podle platného územního plánu a je ve vlastnictví města. Úvahy o jeho zahrnutí do zástavby nového centra městské části zatím nepokračují. Na druhou stranu je však třeba připustit, že je obtížné hledat synergii umístění Slovanské epopeje s tímto prostorem. Z urbanistického pohledu se jedná o volnou stavební parcelu v pásu mezi blokovou strukturou a kvalitním sídlištěm Solidarita. Její zástavba by však měla být přínosem pro obyvatele obou lokalit.

Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce

Velikost pozemku neumožňuje připojení dalších funkcí ve větším rozsahu, proto by na pozemku mohl být pouze pavilon výstavní síně s nezbytným zázemím.

Odhadovaná náročnost procesu přípravy

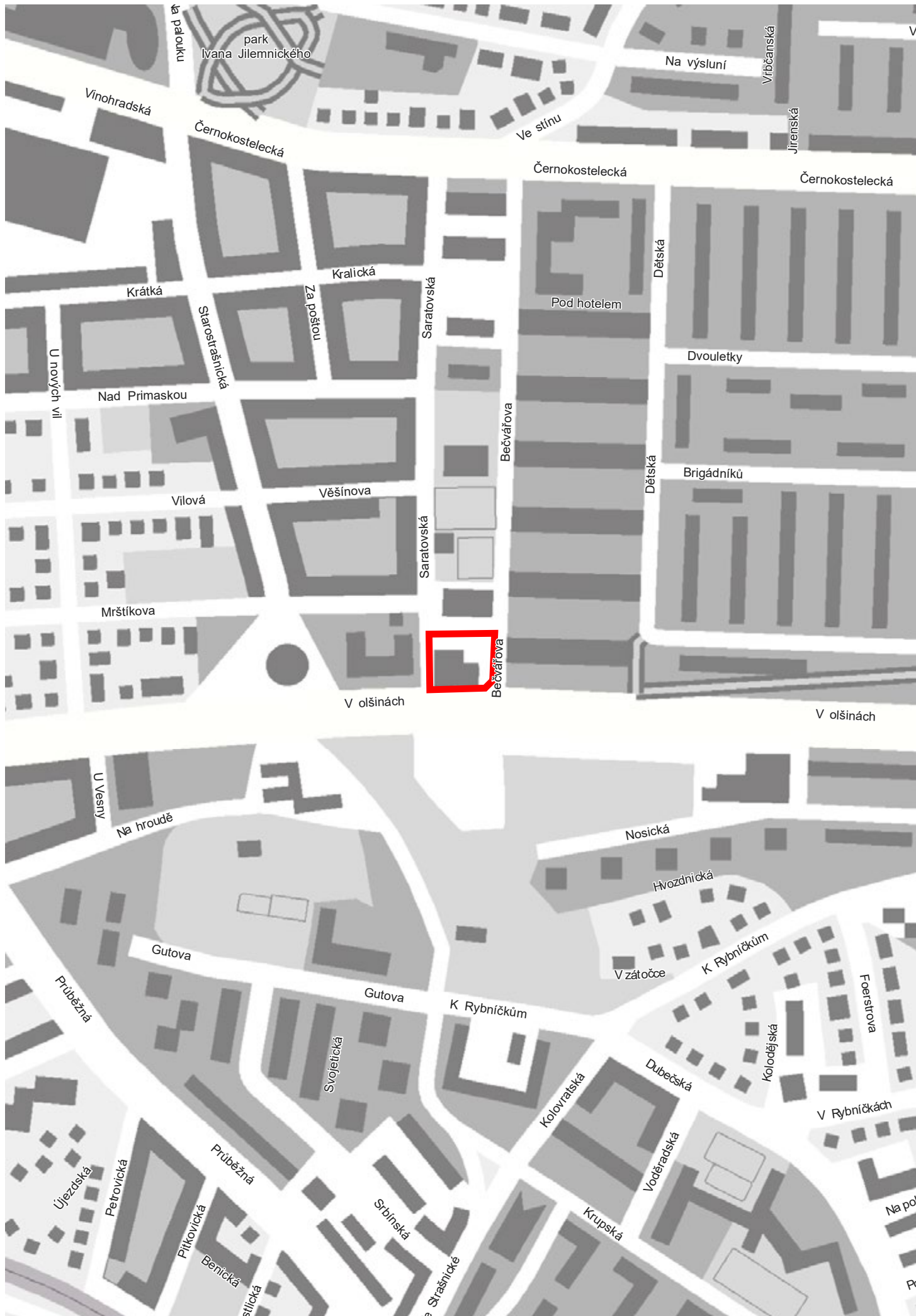
Náročnost projektové přípravy není vysoká, důležité by však bylo získat souhlas místní komunity.

Vhodnost pro umístění Slovanské epopeje ve srovnání

Pozemek navazuje na další plochy sloužící jako lokální občanská vybavenost: kulturní dům s tradicí a tenisové kurty. Sousední památkově chráněný objekt Strašnické školy je od roku 2009 prázdný, ale městská část připravuje jeho rekonstrukci a navrácení účelu školy, které podporuje občanská iniciativa rodičů. Sousední prázdný pozemek by mohl být školním hřištěm a zároveň využíván místní komunitou. Tyto funkce považujeme za vhodnější pro danou lokalitu v porovnání s umístěním Slovanské epopeje. Nicméně umístění Slovanské epopeje na tomto pozemku by podpořilo snahu o rozproštění zájmu návštěvníků Prahy do širší oblasti i mimo historické centrum.

Dostupnost

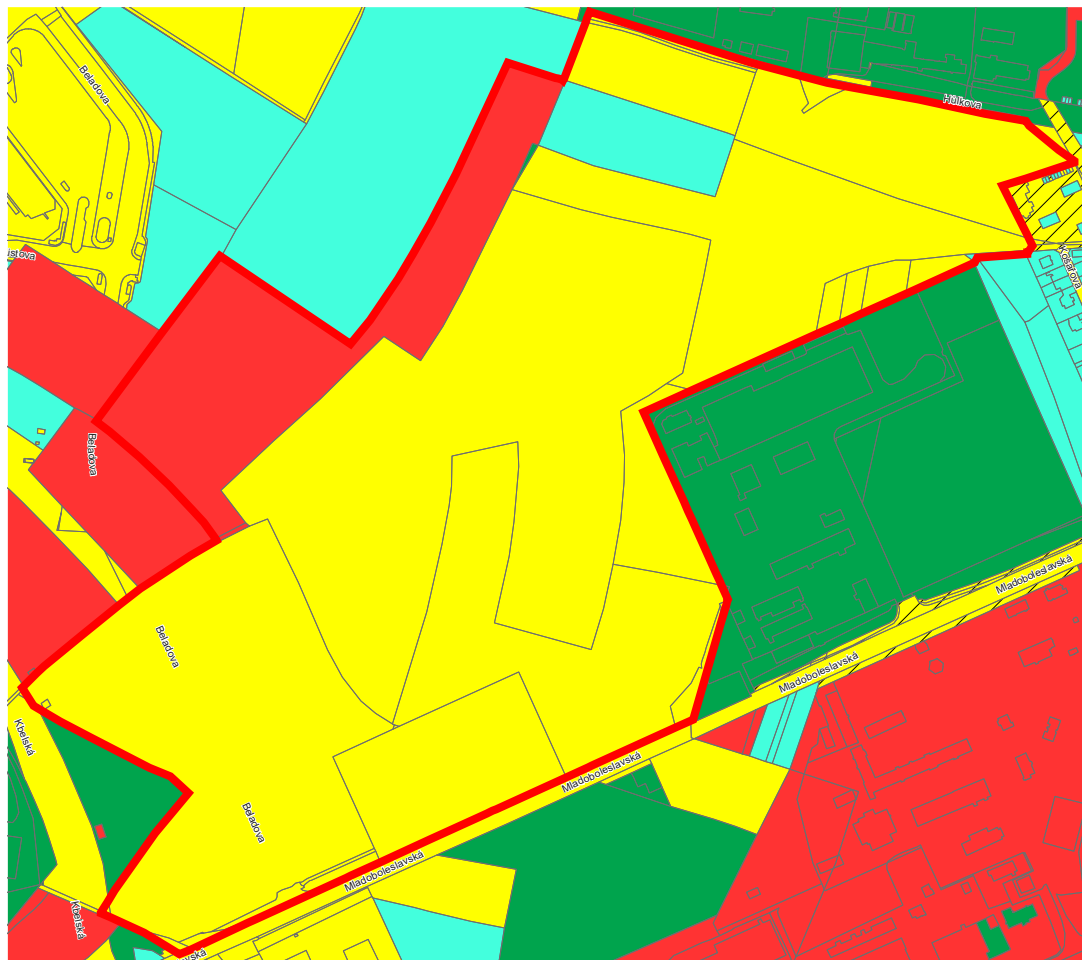
Lokalita se nachází v těsné blízkosti metra A – Strašnická a tramvajové a autobusové zastávky. Díky tomu je dobře přístupná z historického jádra města. Ze stanice Staroměstská cesta metrem trvá přibližně 12 minut. Stanice metra je bezbariérová. Pozemek umožňuje zastavení autobusů.

16 Letňany

Stručný popis

Velká transformační plocha na okraji města, rozhraní Letňan a Vysočan, je dobře přístupná metrem a v současné době probíhá příprava plánu jejího dalšího rozvoje. V současnosti platí na ploše stavební uzávěra a území je prověřováno podkladovou studií pro změnu územního plánu. V místě zatím chybí potřebná infrastruktura. Relativně velká rozloha pozemků umožňuje plánování nové čtvrti, která může zahrnovat různá využití.

Doporučení

Umístění využití s celoměstským i celosvětovým kulturním významem může pomoci tvorbě identity nově vznikající čtvrti. Plánování její zástavby je však v počáteční fázi a je třeba počítat s relativně dlouhým časovým horizontem možné realizace stavby i proměnami názorů během očekávané dlouhotrvající přípravy. Z toho důvodu doporučujeme tuto variantu nesledovat.

Vlastník

Hlavní město Praha, částečně Česká republika

Platný územní plán

Převážná část území je tvořena plochou ZVO-F, tedy – ostatní „plochy pro umístění areálů a komplexů specifických funkcí nebo jejich kombinace a koncentrované aktivity neuvedené v jiných plochách pro zvláštní komplexy občanského vybavení“, jako přípustné využití je výslovně uváděno „stavby pro kulturu... stavby pro výstavy,... kulturní zařízení a muzea...“.

Návrh Metropolitního plánu

Rozvojová plocha částečně s produkčním a částečně s obytným využitím, s umístěním občanské vybavenosti.

Pozemky, výměra

Součet výměry pozemků celého transformačního území tvoří přibližně 43 ha. Jedná se zejména o části pozemků pozemek 1686/33 a 1686/40 a 1687 k.ú. Vysočany

Připravované záměry v území

Vzniká podkladová studie pro změnu územního plánu.

Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy

Je obtížné najít ideovou spojitost díla a lokality. Nicméně je možné si představit, že se myšlenka umístění Slovanské epopeje již na počátku úvah o další podobě a využití území může stát jedním z formujících prvků, který pomůže tvořit jeho identitu, zvláště v případě, že by byly v území umístěny budovy některých státních institucí.

Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie

Umístění budovy Slovanské epopeje může pomoci tvorbě identity nově vznikající čtvrti, zvláště v případě, že by v ní byly umístěny budovy s celostátním významem. Taková identita však v této chvíli není vytvořena, budova pro Slovanskou epopej by musela být zařazena do přípravy zadání plánu čtvrti. Dosavadní plány s takovým účelem zatím nepočítají. Výhodou by bylo přivedení většího množství návštěvníků do lokality mimo centrum, jejíž charakter se teprve tvoří a možnost pečlivého a odpovědného naplánování stavby a jejích návazností.

Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce

Proces plánování je v počátku a je možné nastavit program a zadání budovy ideálně pro dané místo. Předběžně lze předpokládat, že pro danou lokalitu by se případná stavba výstavní síně měla stát součástí celkové koncepce širšího kulturního centra lokality.

Odhadovaná náročnost procesu přípravy

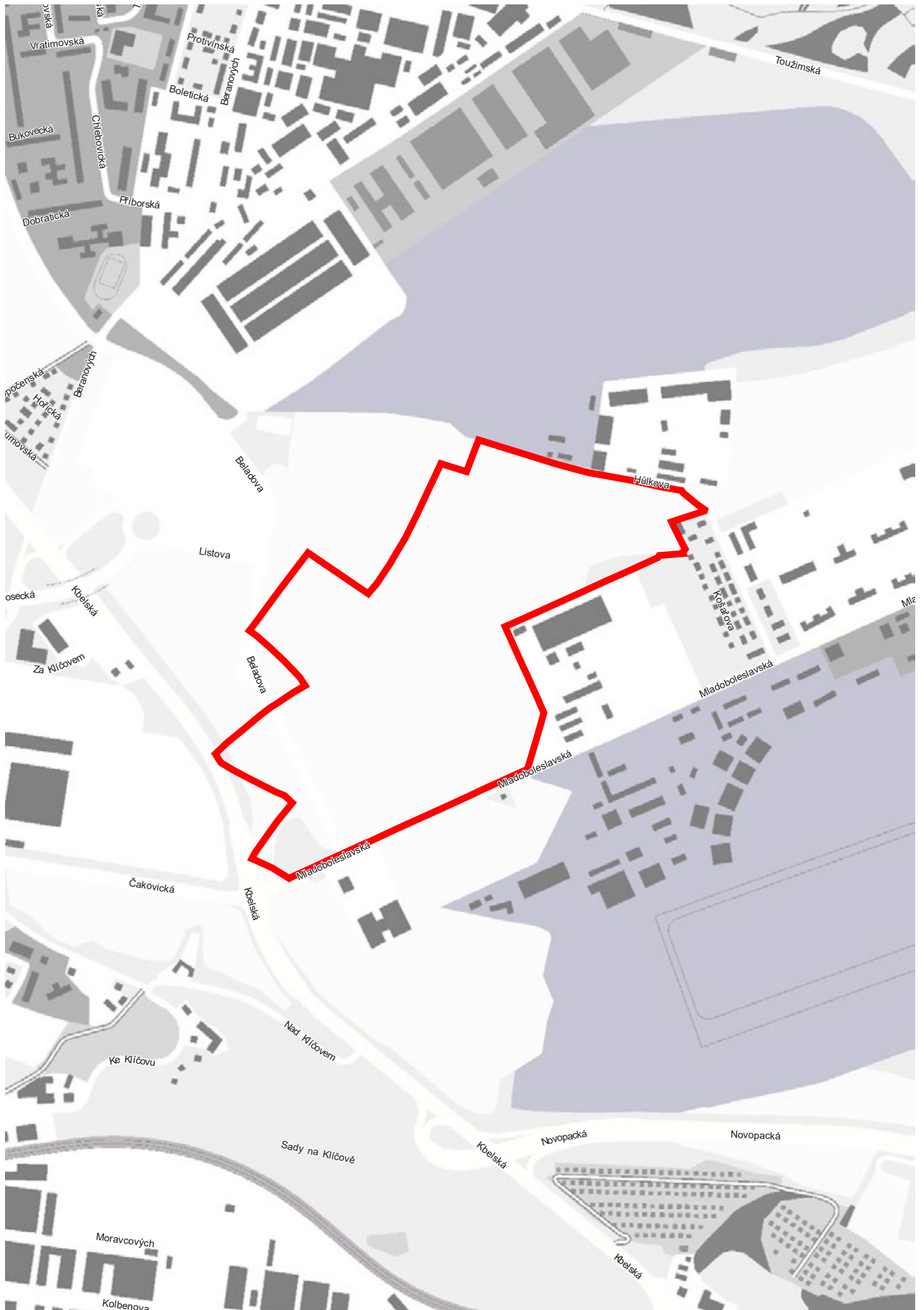
Výhodou počáteční fáze plánování je možnost ideálního nastavení zadání. Platná územně plánovací dokumentace umístění daného využití v místě umožňuje. Nicméně bude třeba projít všemi fázemi naplánování nové čtvrti před tím, než by bylo možné přistoupit k samotnému projektu a realizace budovy. Proces tedy může být časově náročný a proto i ohrožený změnami záměru v průběhu přípravy.

Vhodnost pro umístění Slovanské epopeje ve srovnání

Pozemky v Letňanech jsou vhodné pro více funkcí a je velký zájem o jejich zástavbu. Myšlenka umístění Slovanské epopeje bude tedy muset soutěžit s dalšími požadavky.

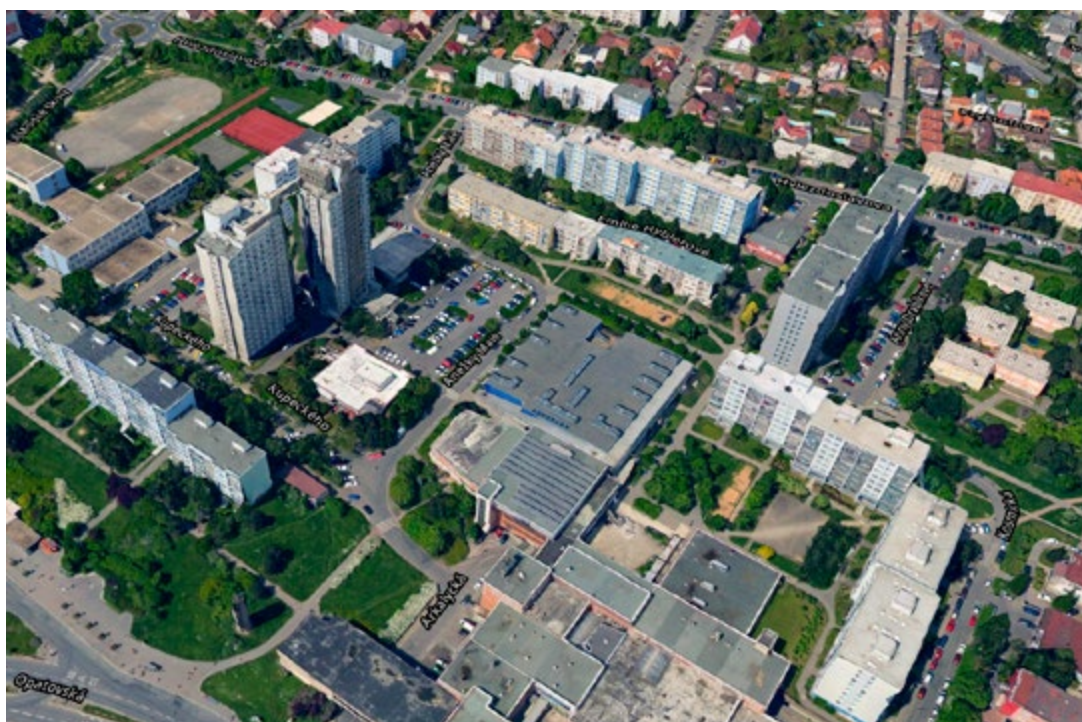
Dostupnost

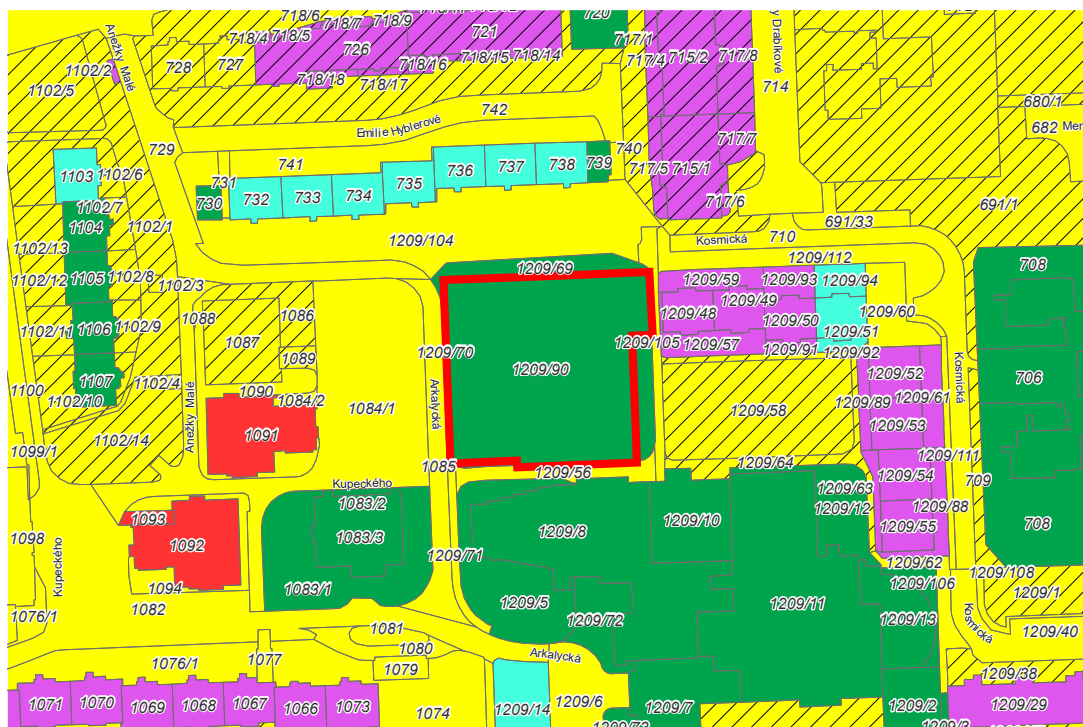
Lokalita je z historického centra Prahy (stanice Staroměstská) dostupná metrem C za 20 minut. Stanice je bezbariérová. Místo je dobře přístupné automobilovou dopravou, blízkým okolím je veden Pražský okruh. V těsné blízkosti je situováno parkoviště P+R.

17 Multikino Galaxie

Stručný popis

Provoz prvního pražského multikina skončil v roce 2019. Budova kina uvedeného do provozu v roce 1996 tak dnes hledá své využití. Před tím v místě sloužilo i starší kino z 80. let. Kino má kapacitou přes tisíc diváků 8 sálů. Úbytek diváků kvůli konkurenci dalšího multiplexu však vedl k jeho zavření. Objekt je v soukromém vlastnictví. Je situován u stanice metra a místní obyvatelé k němu mají vztah, je součástí centra čtvrti.

Doporučení

Budova je součástí lokálního centra občanské vybavenosti, v územně plánovací dokumentaci je však pozemek veden s obytným využitím. Přeměna stávající budovy v současné době zavřeného multikina nebyla doposud dostatečně prověřena jako možná z pohledu architektonického a technického. Přivedení většího množství návštěvníků do centra místní občanské vybavenosti může být v konfliktu s potřebami místních obyvatel. Nedoporučujeme dále sledovat tuto variantu.

Vlastník

Galaxie Development s.r.o.

Platný územní plán

Pozemek má dle platného územního plánu určené funkční využití OB – čistě obytné: plochy pro bydlení.

Návrh Metropolitního plánu

Území je transformační plocha s obytným využitím.

Pozemky, výměra

1209/90, k.ú. Háje, výměra 4 375 m²

Připravované záměry v území

Územní studie je v projednání, probíhají diskuse nad podobou území. Počítá s doplněním zástavby v okolí centra, ve kterém je situován objekt bývalého kina. Stejná studie zahrnuje i lokalitu Háje.

Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy

Stavba kina je součástí lokálního sídlištního centra. Ideový soulad s dílem Alfonse Muchy a dobou jeho vzniku je obtížné najít.

Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie

Umístění Slovanské epopoje v této lokalitě může mít význam pro posílení identity místa. Avšak na rozdíl od nezastavěného pozemku „Háje“, který se nachází na okraji stejného transformačního území, je budova kina spojena s vlastní identitou a je součástí existujícího centra lokální vybavenosti.

Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce

Možnost umístění díla ve stávajícím objektu by musela být prověřena po technické a architektonické stránce. Nemáme povědomost o tom, že by takové prověření proběhlo a nemůžeme tak konstatovat, že je možné. Plošná výměra objektu je dostatečná pro požadavky expozice i zázemí, k posouzení využitelnosti samotné stavby a jejího uspořádání nemáme dostatek podkladů.

Odhadovaná náročnost procesu přípravy

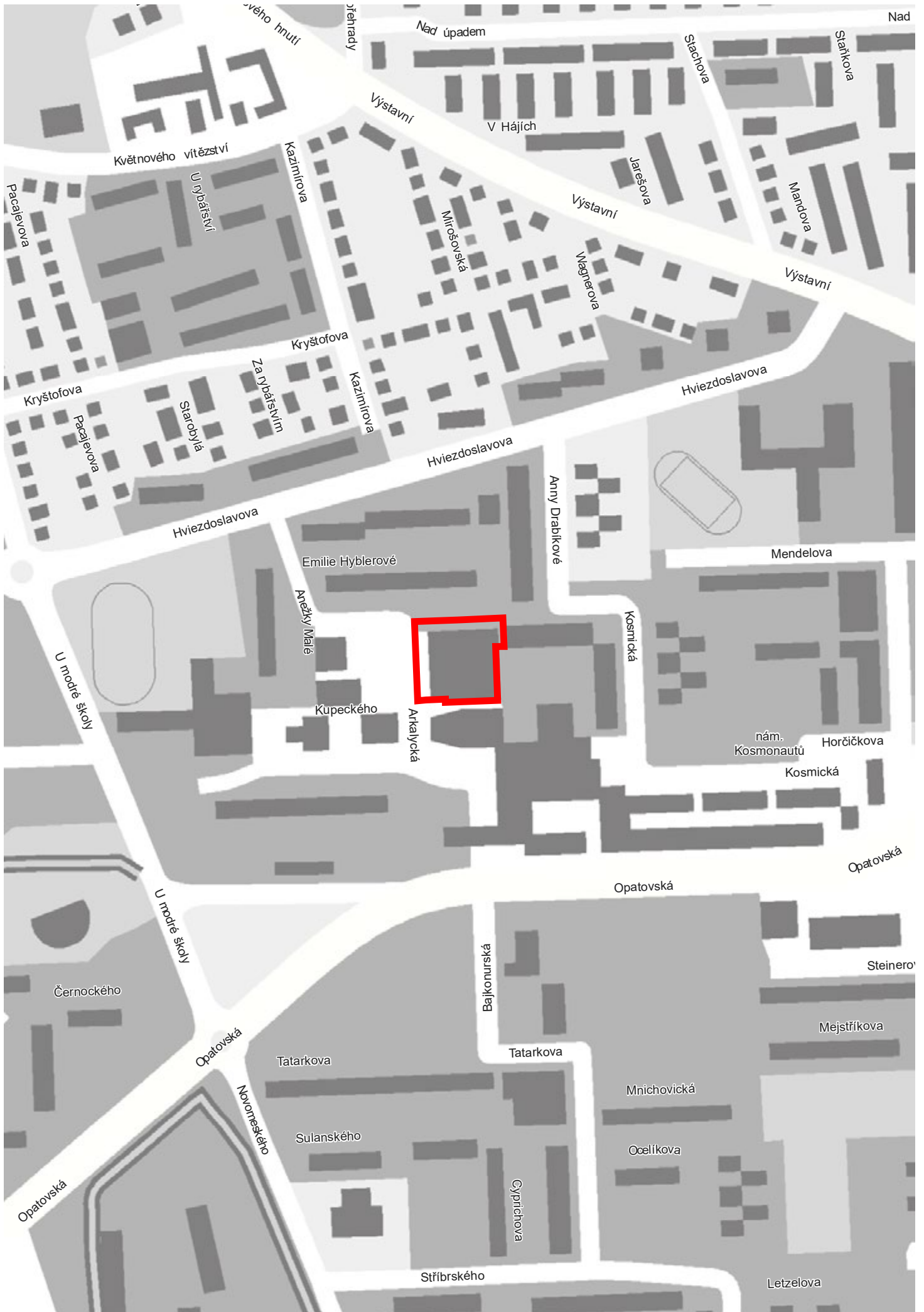
Funkce není v souladu s územně plánovací dokumentací, je tedy třeba počítat s nutností její případné změny. Samotnou technickou náročnost konverze objektu a jeho využitelnost pro daný účel by bylo třeba prověřit architektonickou a technickou studií. V této chvíli je možné proces posoudit jako více náročný (4).

Vhodnost pro umístění Slovanské epopoje ve srovnání

Budova kina je součástí místní občanské vybavenosti, v územně plánovacích dokumentech je pozemek určen pro obytnou funkci. Je tedy možné říci, že je více vhodnějších funkcí, jak by mohl být pozemek využíván.

Dostupnost

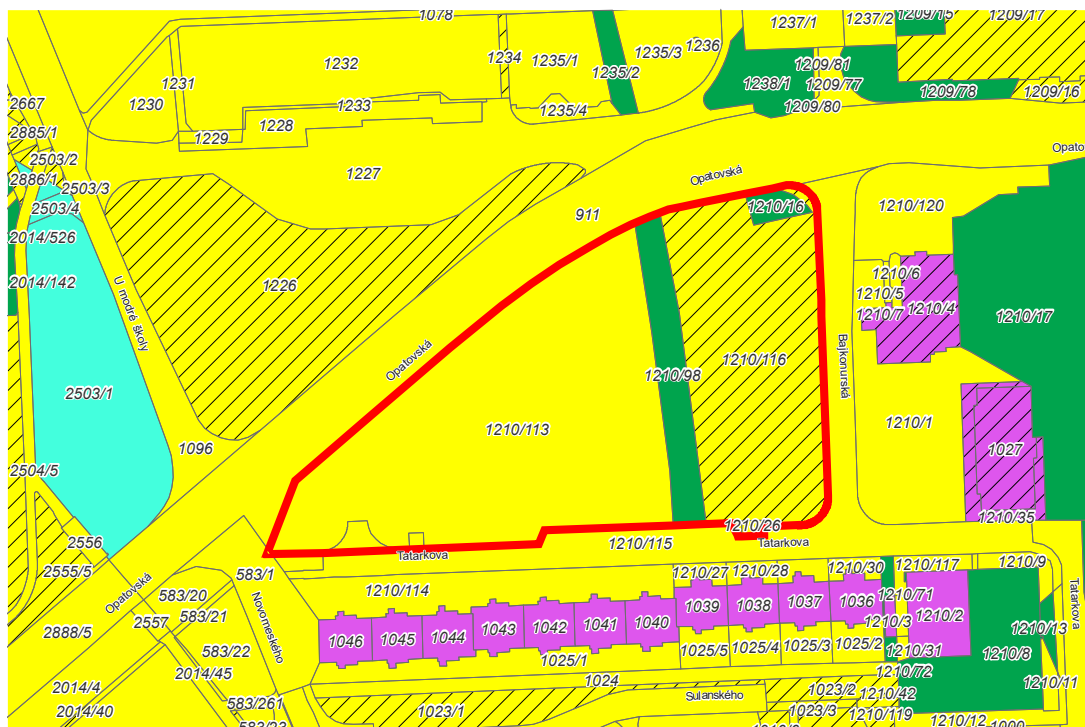
Dostupnost metrem z centra je cca 38 minut, stanice metra C – Háje se nachází v docházkové vzdálenosti 300 m. Stanice je bezbariérová. U stanice metra se nachází autobusové zastávky MHD. Lokalita je v blízkosti dálnice D1, dostupná tak na příjezdu do Prahy z východního směru.

18 Háje

Stručný popis

Lokalita mezi ulicí Opatovská a Tatarkova v městské části Praha 11 – sídliště Jižní Město je dobře dostupná metrem pro individuální automobilovou nebo autobusovou dopravu. Byla vytipována nově jako možná poloha v okrajové části města, avšak splňující potenciálně předpoklady pro možné umístění. Ještě nebyla prověřována podrobnější architektonickou studií. Místo je situováno v blízkosti lokální vybavenosti: komunitního centra Matky Terezy s kostelem, na které navazuje Centrální park nebo lokální centrum vybavenosti. Místo samé je v současnosti parkovou plochou, která odděluje obytné panelové domy od komunikace.

Doporučení

Variantu doporučujeme k dalšímu prověření. Hlavním přínosem je možnost pozvednutí okrajové lokality doplněním využití s významem celoměstským a celonárodním. Umístění na dnes nezastavěném pozemku na okraji transformační lokality a spolu se současně plánovaným společenským centrem poskytuje možností vhodným způsobem řešit dopravní obsluhu a vztah k okolním bytovým domům. Prvním krokem by mělo být jednání s místní politickou reprezentací a prověření jejího zájmu.

Vlastník

Hlavní město Praha.

Platný územní plán

Plocha VV – veřejné vybavení

Návrh metropolitního plánu

Plocha občanské vybavenosti, zastavitelná transformační plocha s obytným využitím, modernistická struktura stabilizovaná, výšková regulace: 6 podlaží s hladinou věží až 27 podlaží.

Pozemky, výměra

9 267 m² a 5 364 m². 1210/13 a 1210/116, k.ú. Háje, oddělené pruhem pozemku – cestou v soukromém vlastnictví. Pozemky města jsou však pro stavbu dostatečně velké, dohoda se soukromým vlastníkem by však přispěla k úspěchu projektu.

Připravované záměry v území

Aktuálně je zpracovávána územní studie lokality, která navrhuje na pozemku zástavbu, ve které mají být umístěna radnice, obchody i kultura. Připravuje se i změna územního plánu, která takovou výstavbu umožní. V této chvíli lze předpokládat, že objekt pro Slovanskou epopej by se mohl stát součástí této výstavby. Stejná studie zahrnuje i objekt kina Galaxie. O možnost výstavby na pozemku má zájem větší množství subjektů.

Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy

Nelze najít nějaký speciální důvod propojení díla s místem. Prostor části dnešního sídliště Jižní město byl počátkem dvacátého století venkovskou krajinou poli v blízkosti malé vesnice Háje, jejíž proměna započala až v 70. letech 20. století.

Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie

Místo má sloužit především jako lokální centrum. Zároveň je pozemek dostatečně velký i pro umístění dalšího využití, nabízí potenciál pro iniciaci doplnění a zatraktivnění celé lokality. Program Slovanské epopeje by do lokality přivedl návštěvníky, kteří by ji za jiných okolností nenavštívili. Tento fakt v sobě obsahuje potenciál i rizika. Větší množství návštěvníků by mohlo umožnit ekonomické fungování, které by v místě jinak nebylo možné.

Zároveň i celkové zvýšení významu místa a posílení jeho identity, na druhou stranu by však místo bylo zatíženo větším množstvím lidí, kteří nemají k místu vazbu a mohou být rušivě vnímání místními obyvateli. O záměru by bylo nutné odpovědně jednat s místními obyvateli a jejich politickou reprezentací. Námět na umístění cyklu Slovanské epopeje v této lokalitě je nový, proto musí jednání začít od počátku.

Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce

Místo umožňuje výstavbu většího objemu a plochy, než je požadovaný nezbytně nutný pro samotnou Slovanskou epopej. Je vhodné na samotný minimální program navázat pečlivě rozvážené dalším využitím, které se bude vzájemně vhodně doplňovat.

Odhadovaná náročnost procesu přípravy

Umístění výstavní síně je v souladu s plánovací dokumentací, je v majetku města, nepodléhá památkové ochraně. Hlavní otázkou k řešení je jednání s obyvateli a politickou reprezentací, kteří mají silné vazby k místu, nutnost koordinace s další výstavbou v těsné návaznosti i širším okolí a samotné rozhodnutí o vhodnosti stavby v okrajové lokalitě. Náročnost procesu je odhadována jako střední.

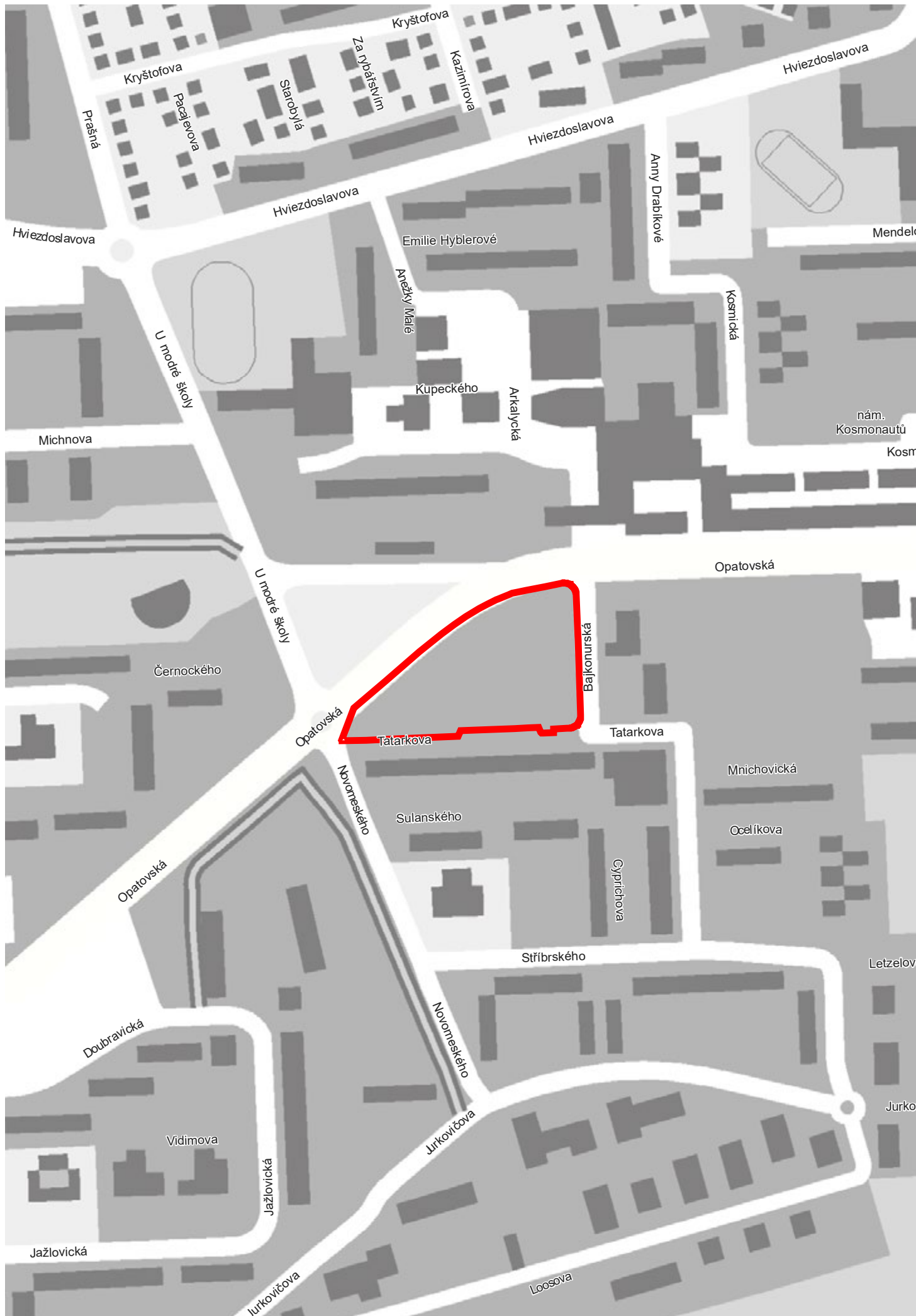
Vhodnost pro umístění Slovanské epopeje ve srovnání

Konkurencí umístění je především lokální občanská vybavenost a bytová výstavba. Potřeba občanské vybavenosti bude prověřena samostatnou studií. Rovněž je možné uvažovat o využití dalších částí pozemku pro bytovou výstavbu podporovanou městem. Nicméně pozemek je dlouhodobě územně plánovací dokumentací uvažován jako místo pro občanskou vybavenost, stavba bytů by zde tedy neměla mít prioritu.

Dostupnost

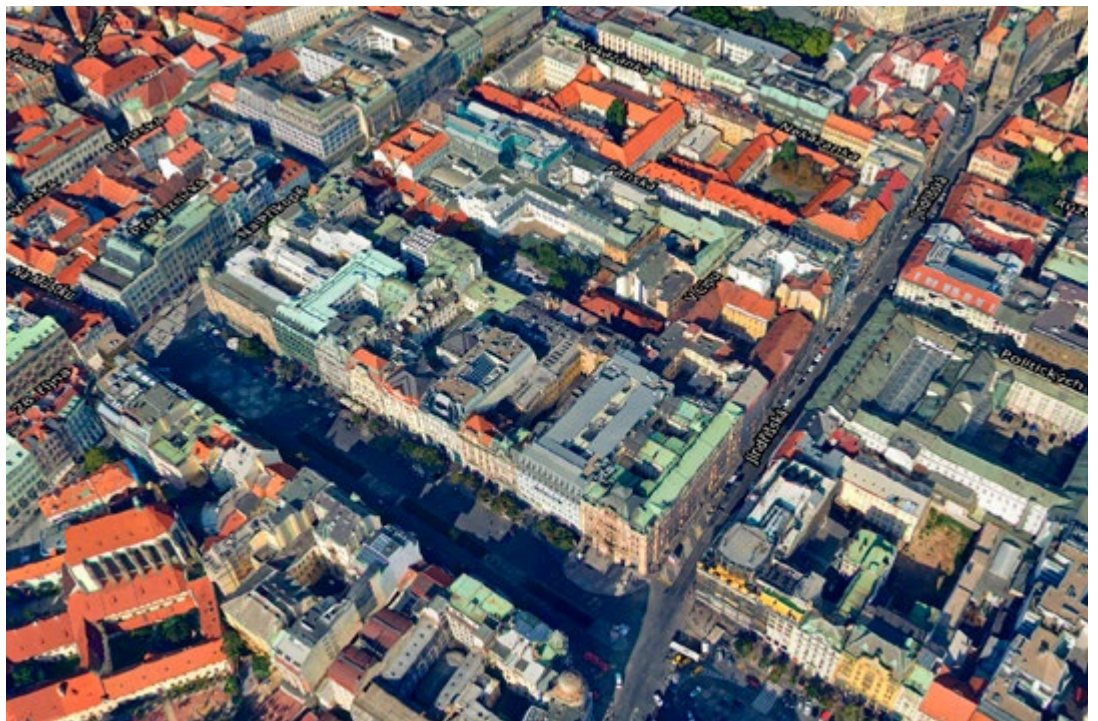
Z historického centra Prahy cesta k vybranému místu trvá v průměru 45 minut městskou hromadnou dopravu, 40 minut s využitím metra. Od stanice Háje (trasa C) je místo pro výstavbu výstavní síně vzdálené cca 350 metrů. Krátká docházková vzdálenost od stanice metra a také její bezbariérovost usnadňují přístup k místu osobám se sníženou schopností pohybu. V blízkosti se zároveň nachází autobusové zastávky MHD.

Lokalita má strategickou polohu vůči dálnici D1. Parkování je díky periferní poloze lokality snazší než u míst v historickém centru Prahy. Výhody spojené s okrajovou polohou zvýší atraktivnost pro mimopražské návštěvníky, zájezdové skupiny i další osoby využívající silniční dopravu.

19 Savarin

Stručný popis

Soukromý investor vlastní několik objektů v ulici Na Příkopě, Jindřišská, Panská a Václavské náměstí včetně vnitrobloků, které objekty propojují. Pod společným názvem projekt „Savarin“ plánuje rozsáhlou přestavbu a novou výstavbu v tomto centrálním území, která mimo jiné umožní nové zpřístupnění některých objektů a vytvoření nových pěších průchodů blokem. Polohou se jedná o centrální oblast města, jeho nejrušnější obchodní část. Investor nechal z vlastní iniciativy zpracovat studii, která navrhuje využití dvorního objektu jízdárny jako vstupního a umístění výstavní síně pro díla Slovanské epopeje spolu s rozsáhlým zázemím pro doprovodné expozice v nově zbudovaných suterénních prostorách vnitrobloku. Místo je součástí Pražské památkové rezervace.

Doporučení

Doporučujeme další jednání s investorem o jeho návrhu. Pozitivem je iniciativa a zájem o umístění díla a následnou péči o dílo samotné i výstavní program. Přínosem celého projektu je zpřístupnění a větší prostupnost zástavby v samém centru města i doplnění areálu s plánovaným obchodním a kancelářským využitím o kulturní využití. Rizikem může být ještě větší než dnešní zatížení centra města turistickým ruchem.

Vlastník

Welvyn Company a. s., (a Palace Savarin s. r. o., oba součást skupiny Crestyl)

Platný územní plán

Plocha SMJ – smíšené městského jádra, s hlavním využitím zejména občanské vybavení a bydlení, přípustné využití je mj. kulturní

Návrh metropolitního plánu

Jedná se stabilizovanou chráněnou rostlou strukturu s obytným využitím.

Pozemky, výměra

Samotný objekt má být umístěn na pozemcích 593, 576 a 586/2. Celý záměr investora zahrnuje i pozemky 586/1, 595, 599, 578 v k. ú. Nové Město o celkové výměře cca 15 492 m².

Připravované záměry v území

Investor má v současnosti zpracován projekt revitalizace a dostavby celého souboru budov pro obchodní a kancelářské využití, který již získal územní rozhodnutí. S projektem těsně souvisí veřejný prostor Václavského náměstí, jehož revitalizace je v pokročilé fázi přípravy. IPR Praha v současnosti zpracovává Koncepti Hradebního korza, jejíž součástí je ulice Na Příkopě.

Ideový soulad s vlastním dílem a s představou Alfonse Muchy

Umístění v centrální poloze města, v jádru Nového Města pražského, nabízí potenciál myšlenkového propojení s dalšími stavbami a uměleckými díly, která vznikala paralelně se Slovanskou epopejí nebo jsou s ní ideově spojena. Není nám známo spojení samotného areálu s dílem nebo osobou Alfonse Muchy.

Přínos pro danou lokalitu, doplnění celku, synergie

Přínosem záměru je zpřístupnění prostorů v centrální poloze města pro širokou veřejnost s nabídkou kulturní náplně. Pozitivní je doplnění kulturní funkce v místě s převahou komerčního využití a možná synergie s programem návštěv dalších památek v centru města ideově souvisejících se samotným dílem. Lokalita v centrální poloze města byla doposud značně využívána návštěvníky hlavního města ve srovnání s místními obyvateli. Nachází se tedy v místě s velmi silným turistickým ruchem, kde je tedy již přítomna skupina nejpravděpodobnějších potenciálních návštěvníků expozice Slovanské epopeje. Její umístění v této lokalitě tak současné rozložení pohybu návštěvníků Prahy využívá a zvýrazňuje a neslouží jako faktor napomáhající decentralizaci turistického ruchu.

Vhodný typ pavilonu, expozice a další funkce

Studie zpracovaná pro investora studiem Heatherwick umísťuje výstavní sály pro Slovanskou epopej do suterénu vnitrobloku se vstupem z objektu historické jízďárny, který však bude zásadně přestavěn a otevřen do podzemních podlaží.

Studie navrhuje pro výstavu samotného díla dostatečně dimenzované prostory i zázemí a další sály pro doprovodný program. Charakter studie je prověřovací a v dalších fázích by musel být návrh ještě domyšlen a dopracován, včetně nalezení vhodné formy osvětlení suterénních prostorů.

Odhadovaná náročnost procesu přípravy

Na celek projektu Savarin bylo již vydáno územní rozhodnutí, Investor navrhuje nové využití a úpravu návrhu již dříve plánovaných prostorů pro účely expozice Slovanské epopeje s rozsáhlým doplňujícím zázemím. Projektová příprava celého záměru již probíhá a investor odhaduje dokončení projektu do pěti let. Celý proces lze proto hodnotit jako pro město méně náročný.

Vhodnost pro umístění Slovanské epopeje ve srovnání

Objekt je v soukromém vlastnictví a je součástí projektu, ve kterém jsou umístěny obchodní jednotky, restaurace a kanceláře. Projekt již v takové podobě získal územní rozhodnutí. Nový návrh na umístění expozice Slovanské epopeje doplňuje do projektu kulturní využití, prostorově na úkor dříve plánovaného komerčního využití. Tento posun je možné hodnotit pozitivně.

Dostupnost

Lokalita je v samém centru města. V objektu bude vybudován přímý výstup z metra, který je plánován novým eskalátorovým tunelem přímo ze stanice metra Můstek A, a objekt jízďárny tak bude současně sloužit jako nový vestibul metra. Nejbližší zastávky tramvajové dopravy jsou v současné době v Jindřišské a Vodičkově ulici, v budoucnosti budou i na Václavském náměstí. Pěší dostupnost ze Staroměstského náměstí je cca 5 minut. Samotný projekt bude mít zbudovány vlastní podzemní garáže pro automobily. V centrální poloze se však počítá s dostupností především pěší a hromadnou dopravou, větší zatížení automobily nebo zájezdovými autobusy není žádoucí.

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

**SLOVANSKÁ EPOPEJ –
HLEDÁNÍ MÍSTA**

Institut plánování a rozvoje
hlavního města Prahy

Sekce detailu města
Kancelář veřejného prostoru

kontaktní osoba:
Ing. arch. Kristina Ullmannová

spolupráce:
Kancelář podpory území
Kancelář prostorových dat
Kancelář analýz a prognóz

červen 2020

IPR
PRAHA